ئینجیلی لۆقا

بە زمانی کوردی

شێوەی سۆرانی

Free gift

ئينجيل

ئينجيل ووشەيەكى يۆنانيە،بە واتاى مزگێنى،ياخود هەوالى خۆش،ئەم ناوەى لێنرا بەپێى ئەو مزگێنيەى كە درا بۆ لە دايك بوونى عيسا ئەمەش لەم ئينجيلەدا بەدى ئەكرێ. ئينجيل بريتيە لە ووشەى يەزدان،ئەوەى هەلبژێراوانى خۆى نووسيويانەتەوە بەهۆى كارتێكردنى رۆحى رەوانەوە. چوار كەسى پيرۆز هەستاون بە نووسينەوەى،ئينجيلەكان،بەناوى ئينجيلى مەتتا،مەرقۆس،لۆقا، يۆحەننا. هەندێ كەس وا بيرئەكەنەوە كەوا جياوازى هەيە لە نێوان ئەم چوار ئينجيلەدا،بەلام لە راستيا ووشەى يەزدان هەر يەكە. گەر لە شێوەى نووسينيانا جياوازيەكيان هەبێ،لە ناوەرۆك و جەوهەرا هيچ جياوازيەكيان نيە. وا ئينجيلى لۆقا ئەخەينە بەردەستان،بە هيواى وەرگێرانى ئەوانى كەش لە داهاتوويەكى نزيكدا.

ئينجيل بانگەوازى خۆشى و خۆشەويستى و بەزەيى و رزگار بوون و ژيانى هەتاهەتايى تيايە بۆ هەموو يەكێك ئينجيل نووسراوە و وەرگێرراوە بە زمانێكى سادە و ساكار بۆ ئەوەى هەموو چينەكانى كۆمەل لێى تێبگەن و واتاى بزانن.

بەشی یەکەم

کاتێ زۆر کەس،هەستان بە نووسینی ئەو رووداوانەی
لای ئێمە روویدابوو، ٢ بەپێی ئەوەی کە بە دەستمان
گەیشتبوو،لەوانەی لەسەرەتاوە بینەری رووداوەکان بوون و
لەدوایشدا بوونە نۆکەری ووشەی یەزدان. ٣ گەورەم ـ
ساوفیلۆس ـ دوای ئەوەی کە هەموو شتێکم بە ووردی لە
سەرەتای باسەکەوە پشکنی،وام بەباش زانی کە بەڕێك و
پێکی بۆتی بنووسم. ٤ تاوەك بەتەواوی بۆت دەرکەوێت،
راستی ئەو باسەی کە پێت گەیشتووە.
٥ لەسەردەمی ـ هێرۆدس ـ پاشای ناوچەی یەهودیا ،
قەشەیەك هەبوو ناوی ـ زەکەریا ـ بوو،لە کۆمەڵەی ـ
ئەبیا ـ ژنەکەشی ناوی ـ ئەلیاسابات ـ بوو،لە نەوەی
هارون. ٦ هەردووکیان بەرامبەر بە یەزدان بێ گوناه
بوون. پەیرەوی ئامۆژگاری و یاسای یەزدانیان ئەکرد
بەپاکی. ٧ منالّیان نەبوو،چونکە ـ ئەلیاسابات نەزۆك
بوو،هەردووکیشیان زۆر چووبوون بە سالا.
٨ لەکاتێکا ـ زەکەریا ـ لە نۆرەی کۆمەلّەکەی خۆیدا ،
کاروباری قەشایەتی جێ بە جێ ئەکرد ٩ نۆرەی هات کە
بچێتە ناو پەرستگای یەزدانەوە و بخورد بسوتێنێ.

١٠ لە کاتی سووتانی بخوردەکەدا ،خەڵکی لە دەرەوە
هەموو نوێژیان ئەکرد . ١١ لەلای راستی شوێنی-
سووتانی بخوردەکەوە فریشتەیەك دەرکەوت، ١٢ کاتێ
زەکەریا ئەمەی بینی ،تێكچوو ،ترسی لێ نیشت ،
١٣ فریشتەکە پێیووت: ئەی زەکەریا مەترسە چونکە
داواکاریەکەت بیسترا ،ژنەکەت ئەلیاسابات لەتۆ کورێکی
ئەبێت و ناوی ئەنێت یۆحەننا ، ١٤ خۆشی و شادی
ئەبینێت و کەسانێکی زۆر بە لەدایكبوونەکەی دڵخۆش
ئەبن . ١٥ بەرامبەر یەزدان زۆر مەزن ئەبێت. بابەتی
سەرخۆشی ناخواتەوە و لەسکی دایکیا لەشی پڕ ئەبێت
لە رۆحی یەزدان . ١٦ کەسانێکی زۆر لە خێڵی
ئیسرائیل بۆ یەزدان ئەگەرێنێتەوە، ١٧ بە رۆح و توا-
نای نێرراوی یەزدان- ئەلیاسەوە- پێش مەسیحی چاوە-
ڕێکراو ئەکەوێت،تاوەك منالان هەروەك باوکان بخاتەوە
سەر رێی یەزدان و یاخیبووان بگەرێنێتەوە بۆ بیری
راستی و گەل ئامادەکات بۆ پێشوازی کردنی مەسیح .
١٨ زەکەریا بە فریشتەکەی ووت: بەچیا ئەمە بزانم،
چونکە من پیاوێکی بەتەمەنم و ژنەکەشم چووە بە سالا ؟

١٩ فریشتەکە وەڵامی دایەوە: من ئەو جوبرائیلەم کە لە
بارەگای یەزدانا رائەوەستم، نێراوم بۆئەوەی لەگەڵت
بدوێم و مژدەی ئەمەت پێ بەم . ٢٠ جائەوەتا تۆ توانای
قسەکردنت نامێنێ تا ئەو رۆژەی ئەمەی تیائەبێت، لەبەر
ئەوەی بە ووتەکانم کە لە کاتی خۆیا دێتەدی، باوەڕت
نەکرد . ٢١ خەڵکەکەش چاوەڕوانی زەکەریایان ئەکردو
سەرسام بوویوون لە دواکەوتنی ئەو لەناو پەرستگاکەدا.
٢٢ بەڵام کاتێ هاتەدەرەوە نەیتوانی لەگەڵیان بدوێ،
ئنجا زانیان کە لە پەرستگاکەداشتێکی یەزدانی بینیوە.
بە جولانەوە ئەدوا لەگەڵیانا و هەر بە لالی مایەوە.
٢٣ کاتێ رۆژانی کارکردنی لەناو پەرستگاکەدا تەواوبوو،
گەڕایەوە بۆ ماڵەوە. ٢٤ دوای ئەوە، ـ ئەلیاسابات ـ ی
ژنی سکی پڕ بوو، ماوەی پێنج مانگ خۆی شاردەوە، ووتی:
٢٥ یەزدان وای لێکردم، لەم رۆژانەدا ئاوڕی لێ دامەوە
بۆئەوەی شورەیی و سەرشۆڕیم لەناو خەڵکیا لەسەر لابەرێ
٢٦ کاتێ کە سکی شەش مانگ بوو، جوبرائیلی فریشتە لە
لایەن یەزدانەوە نێررا بۆ شارێ لە ناوچەی ـ جەلیل ـ
ناوی ناسیرە بوو، ٢٧ بۆلای کچێکی نیشانەکراو لە پیاوێك

که ناوی ـ یوسف ـ بوو،له بنەماڵـەی ـ داوود ـ،ناوی
ئەم کچەش ـ مریەم ـ بوو. ٢٨ فریشتەکە هاتە لای و
پێی ووت: ئەی ئەو کەسەی کە خەڵاتی یەزدانت بەسەرا
ڕژاوە سڵاوت لێ بێ یەزدانت لەگەڵـە،تۆ پیرۆزیت لەناو
ئافرەتانا. ٢٩ مریەم بە ووتەی فریشتەکە شێواو لەخـۆی
پرسی:ئایا ئەبێ ئەم سڵاوکردنە چی بێت؟ ٣٠ فریشتە
کە پێی ووت: مەترسە ئەی مریەم،تۆ خەڵاتی یەزدانت بە
دەست هێناوە،٣١ ئا ئەوەتا سکت پڕ ئەبێ و کوڕێکت
ئەبێ،ناوی ئەنێت ـ عـیـسا ـ. ٣٢ ئەو مەزن ئەبێت، بـە
ڕۆڵـەی یەزدان ناوئەبرێت،یەزدان تەختی ـ داوود ـ ی
باوکی پێ‌ئەبەخشێ. ٣٣ بەسەر خانەوادەی ـ یاقـوبا ـ
هەتاهەتایە پاشاهێتی ئەکات،پادشاهیەکەی کۆتای بـۆ
نیە. ٣٤ ـ مریەم ـ بە فریشتەکەی ووت: چۆن شتـی وا
ئەبێت،کەمن هیچ پیاوێك بەلاما نەهاتبێ؟ ٣٥ـ فریشتە
کە وەڵامی دایەوە: ڕۆحی یەزدان دێ بە سـەرتـا و
هێزی یەزدان سایەی سەرت ئەبێت.چونکە ئەو پیرۆزەی
لێت ئەبێت بە ڕۆڵـەی یـەزدان نـاو ئـەبـرێـت.
٣٦ ئا ئەوەتا ـ ئەلیاسابات ـ ی خزمیشت هەروەها بەو

تەمەنە بەسالاچووەوە سکیپڕە بە کوڕێك . ئا ئەوەی کە پێیان ئەووت نەزۆك سکی شەش مانگە ٣٧ هیچ پەیما-
نێك نیە لای یەزدان کە نەتوانێ بیباتەسەر ٣٨ مریەم
ووتی : ئا ئەوەتا من ملکەچی یەزدانم. ئەوەی کە ئەی-
لێت رازیم بەبوونی ئینجا فریشتەکە ئەوێی بەجێ هێشت
٣٩ هەر لەو رۆژانەدا ،- مریەم - بەخێرایی بەرەو شاخ
ڕۆیشت ،بە مەبەستی شارێ لە شارەکانی ناوچەی یەهوزا
٤٠ چووە ماڵی - زەکەریا - و سلاوی لە - ئەلیاسابات
کرد . ٤١ کاتێ - ئەلیاسابات - گوێی لە سلاوی مریەم
بوو ،منالەکە ٤٢ لە سکیا جولا ،ئینجا - ئەلیاسابات - -
لەشی پڕبوو لە ڕۆحی یەزدان . بە دەنگێکی بەرز ها-
واری کردو ووتی : تۆ لەناو ژنانا پیرۆزیت پیرۆزە ئەوەی
لە سکتایە ٤٣ ئا ئەمەم لە کوێوە بۆ ئەبێت ،کە دایکی
گەورەکەم بێت بۆلام ؟ ٤٤ هەر کە سلاوی تۆ گەیشتە
گوێم ،لە خۆشیا منالەکە لە سکما جولایەوە ٤٥ خۆزگە
بەوەی کە باوەڕی هێناوە بەوەی چی لە یەزدانەوە پێی
ووتراوە یەتەدی ٤٦ - مریەم - ووتی : بە هەموو دلەوە
ستایشی یەزدان ئەکەم ،دلشادم بە یەزدانی رزگارکەرم.

٤٨ ئەو ڕوانیە ملکەچی کارەکەرەکەی،ئا ئەوەتا لەمەولا
بە دواوە هەموو نەوەکان ئاواتم پێ‌ئەخوازن. ٤٩ چونکە
تواناداری کاری مەزنی بەمن ئەنجامدا،پیرۆزە ناوی ئەو،
٥٠ بەزەیی بۆ ئەوانەیە کە نەوە دوای نەوە ئەی پەرستن.
٥١ بە بازوی،توانای دروستکرد،خواستی دلی لووت
بەرزەکانی تەفروتونا کرد، ٥٢ تواناداری ەکانی لە تەختە ـ
کانیان هێنایە خوارەوە بێ‌هەواوفیزەکانی بلندکردەوە.
٥٣ برسیەکانی بە چاکە تێرکرد و دەولەمەندەکانی بە ـ
دەستی بەتاڵ ڕەوانەکرد. ٥٤ یارمەتی ئیسرائیلی
رۆلەی خۆی دا. تا بەزەیی بخاتەوەبیر.
٥٥ هەروەك چۆن لەگەڵ باووباپیرانمانا،ئیبراهیم و
وەچەکانی هەتاهەتایە دوا.
٥٦ ئینجا ـ مریەم ـ لای ـ ئەلیاسابات ـ نزیکەی سێ
مانگ مایەوە،دوای ئەوە گەڕایەوە بۆ مالەوە.
٥٧ ـ ئەلیاسابات ـ کاتی منالبوونی هات و کوڕێکی
بوو. ٥٨ دراوسێکانی و خزمانی بیستیان کە یەزدان
بەزەیی خۆی بەسەرا ڕژاندوە،لەگەلیا شادمانبوون.
٥٩ لە ڕۆژی هەشتەمدا ئامادەبوون،بۆ ئەوەی‌کوڕەکە

خەتەنە بکەن ،خەریك بوو ـ زەکەریا ـ ی ناوبنێن ،لەسەر
ناوی باوکی . ٦٠ بەلاّم دایکی ووتی : نەخێر ،بەلکو
ـ یۆحەننا ـ ی ناوئەنرێ ٦١ پێیان ووت: کەس نیە لە
خێلّتا بەم ناوە ناونرابێت. ٦٢ بە باوکیان ووت چ ـ
ناوێکی ئەوێ ناوبنرێ؟ ٦٣ تەختەیەکی داوا کردوو لە
سەری نووسی (ناوی یۆحەننایە) هەموویان لەمە سەر-
سام بوون. ٦٤ دەست بەجێ ـ زەکەریا ـ زمانی کرایەوە
دەستی‌کرد بە ستایشی یەزدان. ٦٥ هەموو ئەوانەی
نزیکیان نیشتەجێ بوون ،ترسیان لێ‌نیشت ،ئەم کارانەش
لە چیای ناوچەی ـ یەهودیا ـ دا بو بە باس و قسەی
ناو خەلّکی. ٦٦ هەموو ئەوانەی کە ئەمەیان بیست،
ئەم باسەیان خستە دلّیانەوە و ووتیان :ئایا ئەم منالّە
ئەبێ بە چی؟ ئەوەتا دەستی یەزدانی لەگەلاّیە.
٦٧ لەشی ـ زەکەریا ـ ی باوکی پڕ بوو لە رۆحی یەزدان،
وەك نێرراوێکی یەزدان، ٦٨ ووتی : پیرۆز بێت گەورە و
یەزدانی ئیسرائیل ،چونکە چاوی بە گەلەکەیا خشاندوو
رزگاری کرد. ٦٩ لە مالّی ـ داود ـ ی ڕۆلّەی خۆی،
هێزی رزگاری دروست کرد. ٧٠ هەروەك لەسەر زمانی

نێرراوانی یەزدان و پیاوچاکان ،ئەوانەی لە کۆنەوە هات
بوون قسەی کرد و پەیمانی‌دا . ٧١ بۆ رزگاریمان لە
دوژمنان و ئەوانەی ناحەزمان ، ٧٢ بەزەیی هاتەوە بە
باو و باپیرمانا و بەڵێنی پیرۆزی خۆی بیرنەچوو .
٧٣ واتا ئەو سوێندەی کە بۆ ئیبراهیمی ـ باوکمانی
خواردوە ،کە ٧٤ دوای رزگاریمان لەدەستی دوژمنان ،
پێمان ببەخشێ پەرستنی بێ ترس ـ ٧٥ بە پاکی و
پیرۆزی و بێ گوناهی ،بە درێژایی ژیانمان .
٧٦ تۆش ئەی منال ،ناوئەبرێیت بە ـ نێراوی یەزدان ـ
لەبەر ئەوەی پێش رزگارکەر ئەکەویت تاوەك رێگاکانی بۆ
ئامادەکەیت ، ٧٧ تاوەك لە گەل بگەیەنیت کە رزگاریان
ئەبێت ،بە لێ‌خۆش بوون لە گوناهیان . ٧٨ بە سایەی
بەزەیی یەزدانەوە کە لە ڕۆژ هەلاتی بەرزەوە رۆشنایی
ئەدات . ٧٩ تا روناکی بداتە دانیشتوانی ناو تاریکی
سێبەری مردن و هەندێکیشیان بەرەو رێگەی ئاشتی
ئەبات . ٨٠ منالەکە بە رۆح نشونمای ئەکرد و بەهێز
ئەبوو ،لە دەشت و دەر مایەوە تا ئەو رۆژەی خۆی دەر-
خست بۆ ئیسرائیل .

بەشی دووهەم

١ لەو سەردەمەدا ،لە ـ ئوغستۆس ـ قەیسەرەوە فرمان دەر
چوو کە هەموو دانیشتوانی وولاتەکەی ناونووس بکرێت.
٢ ئەم ناونووس کردنەش یەکەم جاری بوو،لە کاتێکا ـ کیر ـ
ینیۆس ـ فەرمانڕەوای ـ سوریا ـ بوو. ٣ خەڵکی ڕۆیش
تن ،هەریەکە بۆ شاری خۆی تاوەك ناونووس بکرێن. ٤جا
یوسف،لە شاری ناسرەوە کە لە ناوچەی ـ جەلیل بوو،
بەرەو شارەکەی داوود ڕۆیشت کە ناوی ـ بەیت لەحم ـ ـ
بوو لە ناوچەی یەهودیا. چونکە ئەو لە بنەماڵەو هۆزی
داوود بوو. ٥ تاوەك لەگەڵ ـ مریەمی ـ دەزگیرانی کە
لەو کاتەدا سکی هەبوو،لەوێ ناونووس بکرێن. ٦
هەر لەوکاتەدا کە ئەمان لەوێ بوون ،کاتی منالبوونی هات
٧ لەبەر ئەوەی لە میوانخانە شوێنیان نەبوەوە چوونە ـ
تەویلەیەك لەوناوە ،ئینجا لەوێدا کوڕە نۆبەرەکەی بوو،پێچا ـ
یەوە و لە ئاخوڕی تەویلەکەدا خەواندی.
٨ لەو ناوچەیە شوان هەبوون لە دەشت ئەمانەوە و بە
نۆبە ئێشکی مێگەلیان ئەگرت. ٩ فریشتەیەك لە لایەن
یەزدانەوە هاتە لایان ،گەورەیی و شکۆهی یەزدان لە
دەوروپشتیان رووناکیدا ،بەمە ترسێکی زۆریان لێ نیشت.

١٠ فریشتەکە پێی ووتن : مەترسن ،ئەوا من مژدەیەکی
خۆش و مەزنتان پێ ئەدەم کە بۆ هەموو گەلە. ١١ ئەمڕۆ
لە شاری ـ داوود ـ ڕزگارکەرێ لەدایك بوو ،ئەویش کە ـ
عیسای خوداوەندە. ١٢ ئەمەش نیشانە بێ بۆتان ،
منالێکی پێچراوەی نووستو لە ئاخوڕێکا لەوێ ئەبینن.
١٣ لە پڕێکا لەگەڵ فریشتەکەدا کۆمەڵێ هێزی ئاسمانی
دەرکەوتن ،ستایشی یەزدانیان ئەکردو ئەیان ووت: ـ
شکۆ و مەزنی بۆ یەزدانە لە ئاسمانی بەرزا و بۆ سەر
زەویش ئاشتی ،بۆ خەڵکیش خۆشحاڵی) ١٥ --
کاتێ فریشتەکە لای شوانەکان بەرەو ئاسمان ڕۆیشت ،
یەك بە یەکیان ووت: (کەواتە با بڕۆین بۆ ـ بەیت ـ
لەحم ـ ئەوەی پێمان ووترا لە ئاسمانەوە و ڕووی‌داوە ،
ببینین) ١٦ بەخێرایی هاتن شوێنەکەیان دۆزیەوە ،
مریەم ـ و ـ یوسف و منالەکەیان بەنووستویی لە ئاخوڕەـ
کەدا دی . ١٧ کاتێ ئەمەیان دی ،دەستیان کرد بە
بڵاوکردنەوەی ئەو هەواڵەی لە بارەی ئەو منالەوە پێیان
ووترابوو. ١٨ هەموو ئەوانەی گوێیان لەمە بوو ،سەریان
سورما لەوەی کە شوانەکان ئەیان ووت. ١٩ بەڵام مریەم

ئەم شتانەی هەموو لە بیری خۆیا هەڵئەگرت و لە دلـی
خۆیا لێکیئەدایەوە. ٢٠ دوای ئەوە شوانەکان گەڕانەوە
شوێنی خۆیان،دەم بە ستایشی یەزدانەوە بۆ هەموو ئەوا
نەی کە بیستیان و دییان،وەك پێیـان ووتـرابـوو.
٢١ کاتی خەتەنەکردنی منالـەکە،دوای بەسـەرچوونـی
هەشت ڕۆژ بەسەر لە دایك بوونیا،نـاوینرا ـ عـیـسـا ـ
هەروەك چۆن لەسەر زمانی فریشـتەکەدالە پێـشەوە ناوی
نرا ٢٢ دوای ئەوەی کە ڕۆژانی پاكبوونەوە تەواوبوو،بە
پێی یاسای موسا،برا بۆ ـ ئۆرشەلیم ـ،تاوەك پێشـکەشـی
یەزدانی بکەن. ٢٣ هەروەك چۆن لە یاسای یەزدانا ـ
نووسراوە هەموو منالـێکی نۆبەرە پێشکەش بە یەزدان ئە ـ
کرێ، ٢٤ دیسان با پێشکەش بکرێ،وەك ووتراوە لە یـا ـ
سای یەزدانا: جووتێ کوور کوور یاخود جووتێ بێچوی
کۆتر. ٢٥ لە ـ ئۆرشەلیم ـ پیاوێك هەبوو ناوی ـ سە ـ
معان ـ بوو،پیاوێکی یەزدانناس و بێگوناە بوو،چاوە ـ
ڕوانی دڵدانەوە بوو بۆ گەل،رۆحـی یەزدانیشـیتیابوو
٢٦ رۆحی یەزدان ئاگاداری کردبوو،کە نامرێ تا مـە ـ
سیحی خوداوەند نەبینێ.

٢٧ به هۆی رۆحی یەزدانەوە بۆ پەرستگا هات بـــوو.
كاتێ دایك و باوكەكەی عیسای منالـّیان هێنا تا پێشكە
شی كەن بەو شێوەیەی كە لە یاسادایە، ٢٨ سـەمـعـان
منالـّەكەی خستە سەر هەردوو دەستی و ستایشی یەزدا-
نی كرد و ووتی: ٢٩ (ئەی گـەورەم،ئێنجا نـۆكـەری -
خۆت بەرەلاكە بە ئاشتی ،وەك پەیمانت دا . ٣٠ ئەوا چاوم
ڕزگـاركەرەكەی تۆی بینی ٣١ ئەوەی ئامادەت كردوە پێش
كەشی كەیت بۆ هەموو گـەلان، ٣٢ ڕووناكی بێ بۆ نەتەوە-
كان و شكۆ بێ بۆ گـەل .) ٣٣ دایك و باوكی سەر-
سام بوون لەوەی دەربارەی منالـّەكە ووترا. ٣٤ سەمعان
داوای پیرۆزی بۆ كردن و بە مریەمی دایكی منالـّەكـــەی
ووت: (بەهۆی ئەم منالـّەوە،ژیانی كەسانێكی زۆر لــە
ئیسرائیل دیاریئەكرێ.ئەبێتە هۆی تاوانبـار كـردنـــی
بەشێك و ڕزگـاركردنی بەشێكی كە كەسانێكی زۆر رائە -
وەستن بەرامبەری ،بە هەموو توانایانەوە. لەمەدا بەربەرە -
كانیان بۆ یەزدان دەرئەكەوێت - ٣٥ تۆش ئازار ئەچێژ-
یت،ئازارێ وەك شیرێ چۆن دلّ ئەبڕێ. تاوەك دەركە-
وێ نیازی دلـّی زۆر كەس .)

٣٦ نێرراوێکی یەزدان کە حەنەی کچی فەنوئیل ی پێ‌ـ
ئەوترا ،ئەگەڕایەوە بۆ تیرەی ئەشیر ،تەنها حەوت ساڵ لە
گەڵ میردەکەیا بوو ،دوای ئەوە بە بێوەژنی مابووەوە.
٣٧ لەو کاتەدا پیرەژنێکی هەشتا و چوار ساڵـە بوو.
پەرستگاکەی بەجێ نەئەهێشت،شەو و ڕۆژ یەزدانی ئە‌ـ
پەرست،بە نوێژ و ڕۆژوگرتن. ٣٨ لەو کاتەدا ئامادە
بوو،دەستی‌کرد بە ستایشی یەزدان و باسی عیسای لە‌ـ
گەڵ هەموو ئەوانەدا کرد کە لە ئۆرشەلیم چاوەڕوانـی
ڕزگارکەر بوون . ٣٩ دوای ئەوەی تەواو بوو هەموو
ئەوانەی یاسای یەزدان داوای ئەکات ،دایك و باوکی
عیسا گەڕانەوە بۆ شارەکەیان کە ناوی ناسرە بوو لە
ناوچەی جەلیل . ٤٠ منالـەکە نشونمای ئەکرد و بەهێز
ئەبوو،پڕ ئەبوو لە دانای و دەستی پیرۆزی یەزدانی بە
سەرەوە بوو.
٤١ دایك و باوکی هەموو ساڵێك لە جەژنی قوربانا
ئەچوون بۆ ئۆرشەلیم. ٤٢ کاتێ عیسا تەمەنی گەیشتە
دوانزە ساڵ ،وەك هەموو سالانی کە لە جەژنا بەرەو ئۆر‌ـ
شەلیم ڕۆیشتن . ٤٣ دوای تەواوبوونی ڕۆژانی جەژن

دایك و باوكی گەڕانەوە،عیسای منالّ مایەوە لە ئۆرشە-
لیم،بێ ئەوەی ئەمان بزانن ٤٤ وایان بیركردەوە كە لە
گەلّ هاورێكانیانایە بە ڕێگاوە،ڕۆژە ڕێگایەك ڕۆیش-
تن ،دوای ئەوە دەستیان‌كرد بە پشكنین بە دوایا لە
نێوان خزم و ناسیاوەكانیانا . ٤٥ كاتێ نەیان دۆزیەوە،
گەڕانەوە بۆ ئۆرشەلیم تا بە دوایا بگەڕێن. ٤٦ دو-
ای سێ ڕۆژ گەڕان دۆزیانەوە لە پەرستگاكەدا ،بە-
دانیشتنەوە لە نێوان مامۆستایانا ،گوێی بۆ راگرت بوون
پرسیاری ئاراستە ئەكردن. ٤٧ هەموو ئەوانەی گوێیان
لێی‌بوو ،سەرسام بوون لە تێگەیشتن و وەلامدانەوەی .
٤٨ كاتێ بینیان سەریان‌سوڕما ،ئینجا دایكی پێی ووت
(كوڕم بۆ وات لێ‌كردین؟ من و باوكت بە دواتا ئەگە-
ڕاین بە پەژارەوە ٤٩ وەلامی‌دانەوە ووتی : بۆچی
بە دواما ئەگەران؟ ئایا نەتان زانی پێویستە لە سەرم،
لەو جێیە بم كە هی باوكمە؟ ٥٠ بەلام ئەوەی كە پێی‌وو-
تن ،ئەوان تێ‌نەگەیشتن . ٥١ ئینجا بەرەو شاری -
ناسرە گەرایەوە لە گەلّیانا ،مریەمی دایكیشی ،ئەمانەی
هەموو ئەخستە دلّیەوە. ٥٢ عیساش لە دانایی و گەو-
رە بوونا پێش ئەكەوت،دیسانەوە لە پیرۆزیشدا لای یەزد-
ان و لای خەلّكی.

١ لە ساڵی پانزەهەمینی فەرمانڕەوایی تیباریۆسی قەیسە را ،کاتی بونتیۆس بیلاتوس،لێپرسراوی ناوچەی یەهودیا بوو ،هەروەها هێرۆدس لێپرسراوی ناوچەی جەلیل و براکەشی فیلیبوس لێپرسراوی ناوچەی ئیتۆریە و تەراخونیتس بوو ،دیسانەوە لیسانیوس لێپرسراو بوو بەسەر ناوچەی ـ ئیبیلیەوە، ٢ لە سەردەمی سەرۆکایەتی حەنان و قیافا بەسەر قەشەکانا ،کاتێ یۆحەننا لە بیابانا بوو ووشەی یەزدان هاتەخوارەوە بۆی. ٣ ئینجا هات بۆ هەموو ئەو ناوچانەی کەوتبوونە سەر رووباری ئوردن بۆ خۆ لەئاوهەڵکێشان لە پێناوی پەشیمان بوونەوە و پاکردنەوەی گوناهدا ، ٤ هەروەك چۆن لە پەرتووکی نێرراوی یەزدان ئەشعیا نووسراوە: (لە بیابانەوە دەنگێك بانگ ئەکات ڕێگای یەزدان ئامادەکەن و ڕێبازەکانی ڕێكخەن ٥ هەموو دۆڵێك پڕ ئەکرێتەوە و هەموو چیاو گردۆڵکەیەکیش نزم،هەموو شوێنە پێچاو پێچەکان راست ئەبنەوە و شوێنی چاڵ و چۆڵ ئەبنە ڕێگای ڕێکورەوان، ٦ هەموو کەسێ چاوی بە ڕزگارکەر ئەکەوێ)

٧ بە هەموو ئەوانەی کە بۆ خۆ لە ئاوهەڵکێشان هاتبون

ووتی : (ئەی نەوەی مار،کێ ئاگاداری کردن تاوەك ڕاکەن لە تووڕەی داهاتوو؟ ٨ بەرووبوومێ بدەن کە شایانی پەشیمان‌بوونەوە بێت،لەناو خۆتانا مەڵێن : ئێمە ئیبراهیمی باوکمان هەیە من پێتان ئەڵێم،یەزدان توانای ئەوەی هەیە ئالەم بەردانە نەوە بۆ ئیبراهیم درو-ست بکات. ٩ ئێستاش ئەوا تەور خراوەتە سەر قەدی دار، هەر دارێك بەرووبوومی باش نەداتـئەبڕرێتەوە و فڕێ ئەدرێتە ناو ئاگرەوە) . ١٠ خەڵکەکە پرسیاریان لێ کرد ، کەواتە چی بکەین؟ ١١ وەڵامی دانەوە : (ئەوەی دوو کر-اسی هەیە،با یەکێکیان بدا بەوەی کە نیەتی،ئەوەش کە نانی هەیە،با هەمان شت بکات.) ١٢ هەندێ لە باج گرەکانیش هاتبوون بۆ خۆ لە ئاو هەڵکێشان،پرسیار یان لێ کرد : (ئەی مامۆستا ،ئێمە چی بکەین؟) ١٣-پێ یانی ووت: (لەوەی دانراوە بۆتان زیاتر مەسەنن .)
١٤ دیسانەوە هەندێ سەرباز پرسیاریان لێ کرد : (ئەی ئێمە چی بکەین؟) وەڵامی‌دانەوە : (زۆرداری لە کەس مە-کەن ،بەدرۆ کەس تاوان بار مەکەن ،با بەشتان‌کات ئەوەی وەری ئەگرن)

١٥ لەبەر ئەوەی گەل چاوەڕێی مەسیحیان ئەکرد ،هەموو
لە خۆیان ئەپرسی : (تۆ بلێی یۆحەنای خەڵك لە ئاو
هەڵکێش،مەسیحی چاوەڕێ کراو بێ ؟) ١٦ یۆحەنـا
وەلامی خەڵکەکەی دایەوە : (من هەڵتان ئەکێشم لە ئاو،
بەلام ئەوەی دێت لەمن بە تواناترە،ئەوەی کە من تەنانەت
شایستەی کردنەوەی قەیتانی پێلاوەکانی نیم،ئەو هەڵتان
ئەکێشێ لە ڕۆحی یەزدان،لە ئاگر. ١٧ ئەو شەنی بە
دەستەوەیە بۆ پاك کردنەوەی خەرمانەکەی بە تەواوی گەنمە-
کە لە ئازوخ گەدا کۆ ئەکاتەوە و کاکەش ئەسوتێنێ بـە
ئاگرێ کە ناکوژێتەوە .)
١٨ دیسان بە زۆر شتی کە،ئامۆژگاری گەلەکەی ئەکرد
مژدەی ئەدانێ .
١٩ بەلام هێرۆدس کە لێ پرسراوی ناوچەکە بوو،لەلایەن
یۆحەنناوە ئاگادار کرابووەوە،بە هۆی دەست تێ کەلاو-
کردنی لەگەڵ هێرۆدیای براژنی و ئەو هەموو خراپانەی
کە ئەی کرد ، ٢٠ خراپەیەکی تریشی خستە پاڵ خراپەکا-
نی پێشووی ئەویش بە زیندان کردنی یۆحەنا .
٢١ کاتێ گەل هەموو خۆیان لە ئاو هەڵکێشا ،عیساش

خۆی له ئاو هەڵکێشا ،لەو کاتەدا نوێژی ئەکرد ،ئاسمان
کرایەوە، ٢٢ رۆحی یەزدان له شێوەی لەشی کۆترێکا له
سەری نیشتەوە ،دەنگێك له ئاسمانەوە هات و ووتی : تۆی
کوڕی خۆشەویستم ،من پێت دڵشاد بووم.
٢٣ که کاتێ عیسا دەستی به کاری یەزدانی کرد ،تەمە-
نی نزیکەی سی ساڵ بوو ،ناسرابوو بەوەی که کوڕی یو-
سف کوڕی عالیە، ٢٤ کوڕی مەتسات کوڕی لاوی ،کوڕی
موڵکی کوڕی یەننا ،کوڕی یوسف ٢٥ کوڕی مەتتاسیا ،
کوڕی عاموس کوڕی ناحوم ،کوڕی حەسلی کوڕی نەجای ،
٢٦ کوڕی مائاس کوڕی مەتاسیا ،کوڕی شەمعێ کوڕی
یوسف ،کوڕی یەهوزا ٢٧ کوڕی یۆحەننا ،کوڕی ریسا
کوڕی زەربابل ،کوڕی شائەلتیئیل کوڕی نیری، ٢٨ کوڕی
موڵکی کوڕی ئادی ،کوڕی قوسەم کوڕی ئەلمودام کوڕی
عیری، ٢٩ کوڕی یوسی ،کوڕی ئەلیعازەر کوڕی یوریم ،
کوڕی مەتسات کوڕی لاوی، ٣٠ کوڕی شەمعون کوڕی
یەهوزا ،کوڕی یوسف کوڕی یۆنان ،کوڕی ئەلیاقیم، ٣١
کوڕی مەلیا کوڕی مەینان ،کوڕی مەتاسا کوڕی ناسان ،
کوڕی داود ٣٢ کوڕی یەسی ،کوڕی عوبەید کوڕی

یوعەز ،کوڕ ی سەلمون کوڕ ی نەحشون ، ۳۳ کوڕ ی عەمینا۔
داب کوڕ ی ئەدمین ،کوڕ ی عەرنی کوڕ ی حەسرون ،کوڕ ی
فارس کوڕ ی یەهوزا ، ۳٤ کوڕ ی یاقوب کوڕ ی ئیسحاق ،
کوڕ ی ئیبراهیم کوڕ ی تارح ،کوڕ ی ناحور ، ۳٥ کوڕ ی۔
سەروج ،کوڕ ی رەعو کوڕ ی فالج ،کوڕ ی عابر کوڕ ی شالح ،
۳٦ کوڕ ی قینان کوڕ ی ئەرفەك شاد ،کوڕ ی سام کوڕ ی
نوح ،کوڕ ی لامەك ، ۳۷ کوڕ ی مەتوشالح ،کوڕ ی ئەخنوخ
کوڕ ی یارد ،کوڕ ی مەهللئیل کوڕ ی قینان ، ۳۸ کوڕ ی
ئەنوش کوڕ ی شیس ،کوڕ ی ئادەم ڕۆڵەی یەزدان .

بەشی چوارەم

١ کاتێ عیسا لە ئوردون گەڕایەوە،لەشی پڕ بوو بوو
لە رۆحی پیرۆز. ٢ ماوەی چل رۆژ رۆحی یەزدان لە
بیابانا بردی بەڕێوە،شەیتانیش تاقی ئەکردەوە. بەدرێژایی
ئەو رۆژانە هیچی نەخوارد،کاتێ ماوەکە تەواوبووبرسی بوو
٣ شەیتان پێی ووت: (گەر راستەوتۆ رۆڵەی یەزدانی،
بەو بەردە بڵێ با ببیت بەنان.) ٤ عیسا وەڵامی -
دایەوە ووتی: (نووسراوە مرۆڤ هەر بە تەنها بە نان
ناژی،بەڵکو بەهەموو ووشەیەك كە لە یەزدانەوەیە.)
٥ ئینجا شەیتان بردیە سەر شاخێکی بەرز و هەموو
پاشاهێتی جیهانی بە چاوتروکانێكپیشان داو،٦ ووتی:
(دەسەڵاتی فەرمان رەوایی ئەم هەموو پادشاهیانەت
ئەدەمێ بە هەموو شکۆیەکەوە کە تیایەتی،چونکە دراوە بە
من و منیش ئەی دەم بە هەر کەسێ بمەوێ. ٧ گەر
کڕنووشت بۆ بردم،ئەوا هەمووی ئەبێ بە هی تۆ)
٨ عیسا وەڵامی دایەوە و ووتی: (نووسراوە کە بۆ یەز-
دانت کڕنووش بەرەو بە تەنها هەر ئەو بپەرستە)
٩ ئینجا شەیتان بردی بۆ ئۆرشەلیم،لەسەر قەراغی سەر-
بانی پەرستگاکە ڕای‌گرت و پێی ووت: (گەر ڕاستە

تۆ ڕۆڵەی یەزدانی ،لێرەوە خۆت فڕێ دە خــوارەوە ،
١٠ چونکە نووسراوە : بە فریشتەکانی ئەڵێ کە پارێزگـا-
ریت کەن ، ١١ لەسەر دەستیان هەڵت ئەگرن نەوەك
قاچت بەر بەرد بکەوێت) ١٣ کاتێ شەیتان هەموو تاقی
کردنەوەکانی تەواوبوو ،بەجێی هێشت تا کاتێکی تر .
١٤ عیسا بە هێز و توانای ڕۆحەوە بۆ ناوچەی جەلیل
گەڕایەوە ،ناوبانگی لەو دێیانەی دەوروپشت هەموو بڵاو-
بوەوە . ١٥ لە شوێنی کۆبونەوەی جولەکەکانا خەڵکی فێر-
ئەکرد ،هەموویان ستایشیان ئەکرد .
١٦ ئینجا هات بۆ ناسیرە ئەو شوێنەی لێی پەروەردە
بوو بوو ،چووە شوێنی کۆبوونەوە ،هەروەك جارانی ڕۆژی
شەممە ،ڕاوەستا بۆ خوێندنەوە . ١٧ پەرتووکی نێرراوی
یەزدان ئەشعیا یان دایە دەستی کاتێ کردیەوە ئەو
شوێنەی بەرچاوکەوتکە تیا نووسراوە : ١٨ (ڕۆحی یەز-
دانم تیایە ،چونکە بانگی کردووم تاوەك مژدە بەم بە
هەژاران ،ناردوومی تاوەك بۆ دیل کراوان داوای ئازا-
دی کەم ،بۆ کوێران داوای رووناکی کەم ،تاوەك پێ شێلرا-
وان ڕزگار کەم ، ١٩ ساڵی ڕەزامەندی یەزدان بانگە-

وازەکەم. ٢٠ ئینجا پەرتووکەکەی داخست و دایە دەست
ئیشکەری ئەو شوێنە و دانیشت. هەموو ئەوانەی کە ئامادە
بوون لە شوێنی کۆ بونەوەکە چاویان تێ بڕی بوو
٢١ قسەی بۆ کردن و ووتی: (وا ئەمڕۆ هاتەدی ئەوەی
کە گوێتان لێ بوو. ٢٢ هەموو دانیشتوان دانیان
پێدانا و سەرسام بوون لەو ووتە پیرۆزانەی کە پێی ئەدوا،
ئینجا پرسیاریان کرد: (ئایا ئەمە کوڕەکەی یوسف نیە؟)
٢٣ عیسا پێی ووتن: (بێ گومان ئێوە پێم ئەڵێن، ئەی
پزیشك جارێ چارەسەری خۆت بکە ئەوەی بیستمان کە لە
کەفەرناحوم کردت لێرەش لە شارەکەتا بیکە....)
٢٤ دیسان بەردەوام بوو ووتی: (ڕاستی پێتان ئەڵێم،
هیچ نێرراوێکی یەزدان لە شارەکەی خۆیدا پەسەند نا-
کرێ. ٢٥ لە ڕاستیا پێتان بڵێم، لە سەردەمی ئیلیا
لە ئیسرائیل بێوەژنی زۆر هەبوون، کاتێ ڕووی ئاسمان
سێ ساڵ و شەش مانگ داخرا، تاوەك برسێتیەکی گەورە
لە هەموو سەر زەویدا ڕوویدا، ٢٦ بەڵام ئیلیا نەنێرابۆ
کەس لەوانە، تەنها بۆ ئافرەتێکی بێوەژن نەبێ لە سەرفە
کە لە ناوچەی سەیدایە. ٢٧ لە ئیسرائیل لە سەردەمی

ئەلی شاعی نێرراوی یەزداندا زۆر کەس تووشی نەخۆشی گولی هاتبوون بەلاّم هیچیان چانەکرانەوە،تەنها نوعمانی سوری نەبێ) ٢٨ هەموو ئەوانەی لە شوێنی کۆبوونەوەکە بوون،کە ئەمەیان بیست ڕقیان هەلّسا . ٢٩ دەریان- کردە دەرەوەی شارەکە،بردیانە قەراخ ئەو چیایەی کە شارەکەیانی لەسەر دورست کرابوو،تاوەك لەوێوە فڕێی- بدەنە خوارەوە. ٣٠ بەلاّم دەربازبوو لەناویانا و لەوێ ڕۆی.

٣١ داکشابەرەوشاری کەفەرناحوم،کە شارێ بوو لە ناو- چەی جەلیل،لەوێ لە شەممانددا خەلّکی فێرئەکرد. ٣٢ زۆر سەریان سوڕ ما لە فێرکردنەکانی،لەبەرئەوەی کە ووشەکانی ووشەی یەکێکی تواناداربوو. ٣٣ لە شوێنی کۆبوونەوەکەدا پیاوێك هەبوو کە ڕۆحی شەیتانی تیابوو. هاواری کرد بە دەنگێکی بەرز: (ئای چیت ئەوێ لێمان ئەی عیسای ناسری؟ هاتویت لەناومان بەری؟ من ئەزانم تۆ کێیت،تۆ پیرۆزی لای یەزدان.) ٣٥ عیسا هەڕە- شەی لێ کرد و ووتی: (بێ دەنگ بەو لە لەشی وەرە دەرەوە.)ئینجا شەیتانەکە کابراکەی کوتا بە زەویدا و لە

لەشی هاتە دەرەوە، بێ ئەوەی زیانی کەی پێ بگەیەنێ.
٣٦ هەموو سەرسام بوون، پرسیاریان لە نێوان خۆیانا ئەکرد: (ئەمە چ ووشەیەکە؟ ئاوها بەتوانا و بەهێزە، فرمان ئەدا بە ڕۆحە پیسەکان تا لە خەڵکی بێنەدەرەوە
٣٧ ناوبانگی عیسا لە هەموو شوێنێك لەو ناوچەیە بڵاوبووەوە. ٣٨ دوای ئەمانە شوێنی کۆبونەوەکەی بەجێ- هێشت و چووە ماڵی شەمعون. خەسوی شەمعون تایەکی توندی لێ هاتبوو، داوایان لێ کرد یارمەتیبدات.
٣٩ ئەویش لای جێگەکەیەوە ڕاوەستا و تاکەی لێ دوور- خستەوە. ژنە یەکسەر هەستایە سەرپێو دەستی کرد بە خزمەت کردنیان. ٤٠ کاتێ ڕۆژ ئاوابوو، هەموو ئەوانەی کە نەخۆشیان هەبوو، هەریەك لە جۆرێك و لە ڕەنگێ، هێنایانەلای عیسایەکەیەکە دەستی لەسەر دانان و چاکی کردنەوە. ٤١ ڕۆحی پیسی لە زۆریان دەرکرد، لەکاتێکا ڕۆحەکان هاواریان ئەکرد: (تۆی ڕۆڵەی یەزدان) دەری ئەکردن و نەیئەهێشت زۆربلێن، چونکە زانیان کە ئەو مەسیحی چاوەڕێ کراوە.
٤٢ کاتێ ڕۆژ هەلات، هەستاو ڕۆیشت بۆ جێگایەکی

چۆلـّەوانی ،خەلـّکەکە بە دوایا گـەڕان تـا دۆزیـانـەوە،
گـرتیان تاوەك لایان نەڕوات. ٤٣ بەلاّم پێی ووتـن:
(پێویستە لەسەرم،مژدەی پاشایەتی ئاسمان بە شارەکانی
تریش بدەم،چونکە من بۆ ئەمە نێرراوم.)
٤٤ لەوێ ڕۆیشت دەستیکرد بە بانگەواز لە شـوێنـی
کـۆبـوونـەوەی جـولـەکـانـا.

بەشی پێنجەم

١ لە کاتێکا کە عیسا ڕاوەستابوو لەسەر کەناری دەریا-
- چەی جەنی سارەت،خەڵکەکە هەموو کۆمەڵ بووبوون لە
دەوری تاوەك گوێ بگرن لە ووشەی یەزدان .
٢ دوو بەلەمی دی لای دەریاچەکەوە ڕاوەستابوون ،
ماسیگرەکان بەجێیان هێشتبوو،تۆرەکانیان ئەشت.
٣ چووەناو یەکێکیان ،کە هی شەمعون ناوێك بوو،داوای
لێ کرد کە هەندێ لە کەناری دەریاچەکە دووری بخا-
تەوە،ئینجا دانیشت و لەناو بەلەمەکەوە دەستی کرد بە
فێرکردنی خەڵکەکە . ٤ کاتێ ووتەکانی تەواوکرد بە
شەمعونی ووت: (دوورکەوەرەوە بۆ شوێنی قولایی،جا تۆرە-
کانتان فڕێ بەن بۆ ڕاوکردن .) ٥ شەمعون وەڵامی-
دایەوە: (گەورەم بە درێژایی شەو هەڵمانداڵ بەڵام
هیچمان ڕاونەکرد . بەڵام لەبەر قسەی تۆ ئەوا تۆڕ -
فڕێ ئەدەم) ٦ کاتێ ئەمەیان کرد ماسیەکی زۆریان
ڕاوکرد ، بە شێوەیەك کە تۆڕەکەیان نەئەگرت.
٧ بانگی هاوڕێکانیان کرد کە لە بەلەمەکەی کەدا بوون ،
تاوەك بێن و یارمەتیان بدەن ،هاتن و هەردوو بەلەمەکە-
یان پڕ کرد تا وای لێ هات کە خەریك بوو نوقوم ببن

٨ کاتێ شەمعون کە بە پەتروس ناوئەبرێ ئەمەی دی
چۆکی‌دادا لەبەر پێی عیسادا و ووتی : (ئەی خوداوەند
بەلەمەکەم بەجێ بهێلە ،لەبەر ئەوەی کە من مرۆڤێکی
گوناەبارم .) ٩ پەترۆس و ئەوانەی لەگەڵیا بوون سەر-
یان سوڕمابوو لە زۆری ئەو ماسی‌یانەی ڕاویان کردبوو .
١٠ هەروەها یاقوب و یۆحەننای کوڕی زەبدی شەریکی
پەترۆس بوون . عیسا بە پەترۆسی‌ووت : (مەترسە لە ئێستەوە
ڕاوی مرۆڤ ئەکەیت .) ١١ دوای ئەوەی کە گەڕانەوە
کەناری دەریاچەکە وازیان لە هەموو شتێ هێنا و دوای
عیسا کەوتن .
١٢ کاتێ عیسا لە شارێ لە شارەکان‌بوو ،لەوێش
مرۆڤێکی لێ بوو کە هەموو گیانی گولی دای‌پۆشی بوو ،
هەر کە عیسای دی بە ڕوودا کەوت لەبەردەمیان و لێی
پارایەوە و ووتی : (ئەی گەورەم ،گەر بتەوێت توانای ئەوەت
هەیە پاکم بکەیتەوە .) ١٣ عیسا دەستی درێژ کرد و
دەستی تێوەدا ،ووتی : (من ئەمەوێ ،پاك بەرەوە دەست
بەجێ چاك بووەوە . ١٤ ئامۆژگاری کرد و ووتی : (کە
ئەم هەواڵە بە کەس نەڵێ ،بەڵکو برۆ و خۆت نیشانی
قەشەکان بدە ،لەباتی پاك‌بوونەوەکەشت ،ئەوەی موسا فرمانی

داوه پێشکەشی‌کە،ئەمە ئەبێتە بڕوانامەیەك بۆ قەشەکان.)
١٥ هەواڵی دەنگوباسی عیسا زیاتر بڵاوبووەوە،تاوەك
خەڵکێکی زۆر هاتنەلای تا گوێی لێ ڕاگرن و لەنەخۆ-
شیەکانیان ڕزگاریان کات. ١٦ بەڵام ئەو دوورئەکەوتەوە
بۆ شوێنە چۆڵەکان تاوەك نوێژ بکات.
١٧ ڕۆژێ لە ڕۆژان خەریکی فێرکردن بوو،لە نێوان
دانیشتوانا هەندێ لە فەریسیەکان و مامۆستایانی
شەریعەتی تیابوو،خەڵکی لە هەموو دێیەکانی ناوچەی
جەلیل و یەهودیاوە لە ئۆرشەلیمەوە هاتبوون.توانای یەز-
دان دەرکەوت بۆ چاك کردنەوەیان. ١٨ هەندێکیان
مرۆڤێکی گۆجیان هێنا بە جێگەکەیەوە و ویستیان بیبەنە
ژوورەوە بۆ بەردەمی. ١٩ کاتێ ڕێیان نەبوو بە هۆی
زۆری خەڵکەکەوە،سەرکەوتنە سەر سەربان و شۆڕیان کر-
دەوە بە جێگەکەیەوە بۆ ناوەند بۆ بەردەمی عیسا.
٢٠ کاتێ باوەڕی ئەوانەی دی،ووتی:(ئەی مرۆڤ وا
گوناهەکانت بەخشرا) ٢١ نووسەرانی شەریعەت و
فریسیەکان لە دڵی خۆیانا ووتیان:(بۆچی ئەم کێیە
هەتا ئاوا بەم شێوەیە گوناه بکات؟ کێ ئەتوانێ گوناه

ببەخشێ تەنها یەزدان نەبێ؟) ٢٢ بەڵام عیسا زانی
چی بیرئەکەنەوە ،وەڵامی دانەوە ،ووتی : (چی بیرئەکەنەوە لە
دڵتانا ؟ ٢٣ کامیان ئاسانترە ،کە بڵێم: گوناهەکانت
بەخشرا یان بڵێم،هەستەبڕۆ؟ ٢٤ بەڵام ئەمەم ووت،تا-
وەك بزانن کە کوڕی مرۆڤ لەسەر زەوی توانای گوناه
بەخشینی هەیە. . . . . .) ئینجا بە گۆجەکەی ووت:
(هەستە ،جێگەکەت هەڵگرە و بڕۆرەوە بۆ ماڵەوە .)
٢٥ دەست بەجێ هەڵسا و جێگەکەی هەڵگرت و
کەوتە ڕێ بەرەو ماڵەوە و ستایشی یەزدانی کرد
٢٦ خەڵکەکەش هەموو سەرسام بوون و ستایشی یەزدان
یان کرد ،ترس دای گرتن و ووتیان : (ئەمڕۆ ئێمە کاری
سەرسوڕ هێنەرمان دی)
٢٧ دوای ئەمە عیسا لەوێ هاتەدەرەوە ،باج گرێکی دی
کە ناوی لاوی بوو ،لە ژووری باج خانەکەدا دانیشتبوو،
پێی ووت: (دوام کەوە) ٢٨ لاویش هەستا و هەموو
شتێکی بەجێ هێشت و دوای کەوت. ٢٩ لاوی میوان-
داریەکی گەورەی بۆ کرد لە ماڵی خۆی ،لەگەڵیانا
هەموو باج گرە گەورەکان و خەڵکی کە دانیشتبوون لە

سەر خوان . ٣٠ نووسەرانی شەریعەت و فەریسەکان
نارەزایی خۆیان دەربڕی و ووتیان : (بۆچی لەگەڵ باج-
گران و گوناەبارانا ئەخۆن و ئەخۆنەوە؟) ٣١ عیسا
وەڵامی دانەوە و ووتی : (مرۆڤی لەش ساغ پێویستی بە
پزیشك نیە ،بەڵکو نەخۆش پێویستی بە پزیشك هەیە
٣٢ نەهاتووم بۆ ئەوەی بێ گوناهان بانگ کەم بۆ
پەشیمان بوونەوە ،بەڵکو هاتووم بۆ بانگ کردنی گوناە-
باران) ٣٣ ئینجا پێیان ووت : (قوتابیەکانی یۆحەننا زۆر
ڕۆژ و ئەگرن و نوێژ ئەکەن ،هەروەها قوتابیە فەریسە-
کان ،بەڵام قوتابیەکانی تۆ ئەخۆن و ئەخۆنەوە .)
٣٤ ئەمیش پێی ووتن : (ئایا ئەتوانن لە شاییا وا لە
کەسوکاری زاوابکەن کە بەڕۆژوو بن ،لە کاتێکا کە زاوا لە
ناویانا بێت ؟ ٣٥ بەڵام ڕۆژانێك دێ کە زاوا لە
نێوانیانا بەرزکرابێتەوە بۆ ئاسمان ،جا ئەوسا لەو ڕۆژانە
دا بەڕۆژوو ئەبن .) ٣٦ نموونەیەکی بۆ هێنانەوە ،ووتی
(کەس پارچە لە جلی تازە ناکاتەوە تاوەکو جلێکی کۆنی
پێ پینە کات. چونکە جلە تازەکە ئەدڕێ و پارچەکەش کە
وەرگیراوە لە جلە تازەکە ناگونجێ لەگەڵ کۆنەکەدا .

٣٧ دیسان کەس شەرابی تازە ناخاتە ناو کوپەی کۆنەوە ، چونکە شەرابە تازەکە کوپەکە ئەتەقێنێ ،شەرابەکە ئەڕژێ و کوپەکەش ئەشکێ. ٣٨ کەواتە پێویستە شەرابی تازە بکرێتە کوپەی تازەوە. ٣٩ کەسیش نیە شەرابی کۆن بخواتەوە و ئارەزوی تازە بکات،چونکە ئەڵێ :کۆنەکەخۆشترە.

بەشی شەشەم

١ ڕۆژێ لە ڕۆژانی شەممە،عیسا لە نێوان دەغلێکەوە
تێئەپەڕی ،قوتابیەکانی گولەگەنمیان لێ ئەکردەوە و لە‌
بەری دەستیانا ئەیان پروان و ئەیان خوارد .
٢ هەندێ لە فەریسیەکان پێیان ووتن : (بۆچی کارێ
ئەکەن کە لە شەممەدا دروست نیە؟) ٣ عیسا وەلامی‌
دانەوە و ووتی : (ئەی نەتان خوێندۆتەوە کە داود و
ئەوانەی لەگەڵیابوون ،چیان کرد کاتێ برسیانبوو؟
٤ چۆن چووە ناو ماڵی یەزدان و نانی پێشکەش کردنی
خوارد و دای بەوانەش کە لەگەڵیابوون ،لەگەڵ ئەوەشا
کە خواردنی ئەونانە ناشێ تەنها بۆ قەشەکان نەبێت؟
٥ ئینجا پێی ووتن : (کوڕی مرۆڤ خۆی گەورەی
ڕۆژانی شەممەیە)
٦ لە ڕۆژێکی شەممەی کەدا ،چووە شوێنی کۆبوونەوەی
جولەکەکان و دەستیکرد بە فێرکردن .پیاوێکی لێ بوو کە
دەستی ڕاستی ووشك بووبوو. ٧ نووسەرانی شەریعەت
و فەریسیەکان سەیری عیسایان ئەکرد ،کە بزانن ئایا لە
ڕۆژانی شەممەدا خەڵکی چاك ئەکاتەوە،تاوەك شتێ
بدۆزنەوە،بۆ ئەوەی تاوان باری کەن . ٨ بەلام ئەو

مەبەستی زانین ،بە پیاوەکەی ووت: (هەستە و لە ناوە-
ڕاستا ڕاوەستە)ئەویش هەستا و بە پێوە لە نێوانیانا
ڕاوەستا . ٩ جا عیسا پێی ووتن : (من پرسیارێکتان
ئاراستە ئەکەم،ئایا لە ڕۆژانی شەممەدا چی دروستە،
کردنی کاری باش یان کاری خراپ؟ ڕزگارکردن یاخود
لەناوبردن کامیان باشترە؟) ١٠ دوای ئەوەی چاوی بە
هەموویانا گێڕا ،بە پیاوەکەی ووت: (دەستت درێژ کە)
ئەویش ئەمەی کرد و دەستی وەك جاری جاران چاك-
بوەوە. ١١ بەڵام بێ مێشکییان گەیشتە ئەو پلەیەی کە
بکەونە ڕاوێژ و تەگبیر لەگەڵ یەکتری کە گوایا چی
لە عیسا بکەن.
١٢ لەو ڕۆژانەدا بەرەو شاخ ڕۆیشت تاوەك نوێژ بکا
لەوێ ئەو شەوەی بە نوێژەوە بەسەر برد . ١٣ کاتێ
ڕۆژ بوەوە،قوتابیەکانی بانگ کرد ،دوانزەی لێ هەڵ-
بژاردن و ناوی نان نێرراوان ئەوانەش ئەمانە بوون :
١٤ شەمعون کە ناوی نا بە پەترۆس،ئەندەراوسی برای ،
یاقوب،یۆحەننا ،فیلیبۆس،بەرسولوماوس، ١٥ مەتتا ،تۆماس،
یاقوب کوڕی حەلفی ،شەمعون کە بەناوبانگ بوو بە

دلاوەر. ١٦ یەهوزا برای یاقوب لەگەڵ یەهوزای
ئەسخەریوتی کە لەدوایدا بە ناپاك دەرچوو.
١٧ لەپاشانا عیسا هاتەخوارەوە و لە گەڵیانا
لە تەختاییەکدا ڕاوەستا،خۆی و قوتابیەکانی و کۆمەڵێ
لە خەڵکی،کە لە ناوچەی یەهودیا و ئورشەلیم و سور و
سەیداوە هاتبوون.تاوەك گوییان لێی بێت و لە
نەخۆشیەکانیان چاك ببنەوە. ١٨ ئەوانەش کە ڕۆحی
پیسیان تیابوو چاك ببنەوە. ١٩ هەموو هەوڵیان ئەدا
دەستیان لێی بکەوێت،چونکە توانایەکی مەزنی لێوە
ئەهاتە دەرەوە و هەمووانی چاك ئەکردەوە.
٢٠ ڕوانیە قوتابیەکانی و ووتی:(دلشاد بن ئەی
هەژارەکان،چونکە پادشاهێتی ئاسمان بۆ ئێوەیە
٢١ دلشاد بن ئەی برسیەکانی ئێستا،چونکە دوایی
تێر ئەبن.دلشاد بن ئەی چاو بە فرمێسکەکانی ئێستا،
چونکە لەدوایدا ئەکەونە شادیەوە. ٢٢ دلشاد بن
کاتێ خەڵك ڕقیان لێتان ئەبێتەوە،جیاتان ئەکەنەوە،
جنێوتان پێ ئەدەن،بە بەدکار ناوتان ئەبەن،لە پێناوی
کوڕی مرۆڤا. ٢٣ شادومان و دڵخۆش بن لەو

ڕۆژەدا ،چونکە پاداشتان لە ئاسمان زۆر گەورەیە. هەر ئابەم شێوەش،باپیرانی ئەو خەڵکە بەرامبەر نێرراوانی یەزدان ڕەفتاریان کرد.
٢٤ بەلاّم خاك بەسەرتان ئەی دەوڵەمەندەکان ،لەبەر-ئەوەی خۆشی خۆتان کرد. ٢٥ خاك بە سەرتان ئەی تێرەکانی ئێستا ،چونکە لەپاشانا برسی ئەبن. خاك بەسەر-تان ئەی ئەوانەی کە ئێستا قاقاپێ ئەکەنن ،چونکە لەپاشانا ئەگرین و شین و شەپۆڕ ئەکەن. ٢٦ خاك بە سەرتان کاتێ خەڵکی ستایشتان ئەکەن ،هەربەمشێوەیەش بوو باوك و باپیرانی ئەم خەڵکە،هەڵسوکەوتیان بەرامبەر پێخەمبەرە درۆزنەکان کرد.
٢٧ بەلاّم ئەی گوێ گران ،وا پێتان ئەڵێم: دوژمنەکان-تان خۆش بوێت،چاکە بکەن لەگەڵ ئەوانەی ڕقیان لێتان ئەبێتەوە. ٢٨ داوای پیرۆزی بکەن بۆ ئەوانەی نەفرەتتان ئەکەن ،نوێژ بکەن بۆ ئەوانەی خراپەتان بەرامبەر ئەکەن. ٢٩ ئەوەی زللەیەکێ دا بە ڕوومەتتا ، ڕوومەتەکەی تریشی بۆ ڕاگرە. گەر یەکێ چاکەتەکەی لەبەر داکەنیت،لاری مەبە لەوەی کراسەکەشت بەرێت.

٣٠ ئەوەی داوای شتێکت لێ ئەکات،بیدەرێ ،ئەوەش کە
شتێکت لێ ئەبات لێی داوامەکەرەوە. ٣١ چۆن ئەتانەوێ
کە خەڵکی هەڵسوکەوتتان لەگەڵ بکەن ،لەپێشەوە ئێوە
بەو شێوەیە هەڵسوکەوتیان لەگەڵ بکەن. ٣٢ گەر هاتوو
بەتەنها هەر ئەوانەتان خۆش ویست کە خۆشیان ئەوێن،
چ چاکەیەك ئەکەن ؟تەنانەت گوناهبارانیش ئەوانەیان
خۆش ئەوێ کە خۆشیان ئەوێن. ٣٣ ئەگەر کرداری
باشتان هەر لەگەڵ ئەوانەدا کرد کە کرداری باش
بەرامبەرتان ئەکەن ،ئایا چ چاکەیەك ئەکەن؟ تەنانەت
گوناهبارانیش ئەمە ئەکەن ٣٤ ئەگەر بەس بەتەنها دەستیاو
بدەن بەوانەی کە ئەزانن دەستیاوەکە ئەگەڕێننەوە،چ
چاکەیەك ئەکەن؟ تەنانەت گوناهبارانیش دەستیاو ئەدەن
بە گوناهبارانی کە،لەپێناوی سوود وەرگرتنا. ٣٥ بەڵام
دوژمنەکانتان خۆش بوێت و کرداری چاکیان لەگەڵ
بکەن دەستیاو بدە بێ ئەوەی چاوەڕوانی شتێ بکەن،
چونکە پاداشتان گەورە ئەبێ و ئەبنە ڕۆڵەی یەزدان،
ئەو یەزدانەی کە چاکەی بۆ بەدفەڕ و خراپەکاریش هەیە
٣٦ بە بەزەیی بن ،هەروەك کە باوکتان بە بەزەییە.

٣٧ ئەوەنە ڕەخنە لە خەڵكی مەگرن ،ڕەخنەتان لێ‌ـ
ناگیرێت،بڕیار بەسەر كەسدا مەدەن ،كەس بڕیارتان
بەسەرا نادات. لە هەڵەی خەڵكی خۆش بن ،لە هەڵەـ
تان خۆش ئەبن. ٣٨ بە خەڵكی بدەن ،پێتان ئەدرێت،
بی پێون لە كۆشتانا بە پێوانەیەكی چاكی شێلراوی
ڕاوەشێنراوی سەرانسەر كە لێی بڕژێ ،چونكە بەو پێوانەـ
یەی كە بۆ خەڵكی ئەپێون بۆتان ئەپێونەوە.
٣٩ نمونەیەكی بۆ هێنانەوە ووتی: (ئایا كوێرێ ئەتوانێ
كوێرێكی كە بەرێدا بەرێ؟ ئایا هەردووكیان ناكەونە
چاڵەوە؟
٤٠ (قوتابی لە مامۆستاكەی بەرزتر نیە،بەڵام هەركەسێ
كە تەواو ڕێك بێت،وەك مامۆستاكەی لێ دێت.)
٤١ (بۆچی سەیری پووشی ناوچاوی براكەت ئەكەیت و
ئاگاداری تەڵاشە گەورەكەی ناو چاوی خۆت نیت؟
٤٢ یان چۆن ئەتوانی بە براكەت بڵێت:ئابرا ،بیەڵە با
ئەو پووشە لە چاوت دەربهێنم لە كاتێكا تۆ خۆتتەڵاشەـ
كەی ناو چاوی خۆت نابینیت؟ ئەی ساختەچی ،جارێ
تۆ یەكەم جار تەڵاشەكەی ناو چاوی خۆت دەربهێنە،

ئینجا باش ئەبینیتبۆ ئەوەی پووشەکەی ناو چاوی براکەت دەربهێنیت.)
٤٣ (داری چاك نیە کە بەری خراپ بدات،داری خراپیش بەری چاك نادات. ٤٤ لەبەرئەوە هەموو دارێ بە بەرەکەیا ئەناسرێ.لە درِك هەنجیر ناچنرێ و لە توترِکیش ترێ لێ ناکرێتەوە. ٤٥ مرِۆڤی باش،لە گەنجینەی باشی دلّی،چی باش بێت دەری ئەبرِێ، مرِۆڤی خراپیش،لە گەنجینە خراپەکەی،چی خراپ بێت دەری ئەبرِێ،چونکە ئەوەی لەدلّ ئەرِژێ دەم پێیئەدوێ
٤٦ (باشە بۆچی بانگم ئەکەن: ئەی گەورەم،ئەی گەورەم کەچی کارناکەن بەوەی من ئەیلّێم؟ ٤٧ ئەوەی دێ بۆ لام،گوێ لە ووتەکانم ئەگرێت و کاری پێ ئەکات، پێتان ئەلّێم کە لە کێ ئەکات. ٤٨ ئەو،لە مرِۆڤێك ئەکات کە خانوویەك دروست ئەکات،زەویەکەی هەلّئەکەنێ بە قولّی،تا بناغەکەی لەسەر زەوییەکی بەردین دائەنێ، ئینجا بارانێکی زۆر ئەبارێ و لافاو لە خانووەکەی ئەدا، بەلاّم لە شوێنی خۆی نایجولّێنێ. ٤٨ لەبەر ئەوەی لەسەر زەوییەکی بەردین دارِێژراوە.

٤٩ بەڵام،ئەوەی کە گوێی لێ بوو،کاری پێ نەکرد ،ئەو
لە مرۆڤێ ئەکات،کە خانووەکەی لەسەر زەوی ،بێ بناغە
دروست بکات. کاتێ لافاو لە خانووەکەی ئەدا ،دەستەد
بەجێ ئەڕوخێ ،ڕوخانێکی یەکجار خراپ.)

بەشی حەوتەم

١ دوای ئەوەی عیسا هەموو ووتەکانی دا بە گوێی
خەڵکەکەدا و تەواوی کرد ،چووە شاری کەفەرناحوم.
٢ کابرایەك کە سەرۆکی سەد کەس بوو،کۆیلەکەی نەخۆش
بوو ،لە سەرەمەرگ دا بوو،لای کابراش زۆر خۆشەویست بوو
٣ کاتێ بە هەواڵی عیسای زانی ،چەند پیرێکی جولە-
کەی ناردە لای بپاڕێنەوە لێی کە بێت و ئەو کۆیلەیەی
چاك بکاتەوە. ٤ کاتێ گەیشتنە لای عیسا ،بە گەرمی
داوایان لێ کرد و ووتیان: (ئەو ئەفسەرە شایانی ئەوەیە
کە داواکاریەکەی جێ بەجێ بکەیت، ٥ ئەو نەوەی ئێمەی
خۆش ئەوێت و شوێنی کۆبوونەوەشی بۆ دروست کردوین)
٦ عیسا لەگەڵیان چوو. هێشتا نەگەیشتبووە نزیك
ماڵەکە،ئەفسەرەکە هەندێ هاوڕێی خۆی نارد کە لەسەر-

زمانیەوە پێی بڵێن : (گەورەم،ئەرك مەكێشە،من شایانی
ئەوە نیم،تۆ بێیتە ژێر بنمیچیماڵەكەم،٧ دیسان من
شایانی ئەوە نیم كە ڕوو بە ڕووت بمەوە. هەر لەوێوە
ووشەیەك بڵێ و فەرمان بە،ئیشكەرەكەم چاك ئەبێتەوە.
٨ منیش مرۆڤێكم لەژێر فەرمانی لەخۆم گەورەتر،هەروەها
سەربازیشم هەیە كە لەژێر فەرمانمان،بە یەكێ ئەڵێم:
بڕۆ ئەڕوا،بەوی كە ئەڵێم: وەرە یەت،بە ئیشكەرەكەم
ئەڵێم: ئەوە بكە ئەی كات.) ٩ كاتێ عیسا گوێی لەمە
بوو،سەرسام بوو،ئینجا ڕووی كردە هەموو ئەوانەی دوای
كەوتبوون،ووتی: (پێتان ئەڵێم،لە هەموو ئیسرائیلا
باوەڕێكی مەزنی وەك ئەمەم نەدیوە) ١٠ كاتێ ئەوانەی
كە ئەفسەرەكە ناردبوونی گەڕانەوە،نەخۆشەكەچاك بووبووەوە
١١ ڕۆژێ دوای ئەوە،ڕۆیشت بۆ شارێ كە ناوی نایین
بوو زۆربەی قوتابیەكانی و خەڵكێكی یەجگار زۆر لەگەڵیا
بوون. ١٢ كاتێ لە قەراغ شار نزیك بووەوە،تەرمێكی
دی بەسەر شانەوە،ئەویش كوڕی تاقانەی بێوەژنێك بوو،
خەڵكێكی زۆری ئەو شارەی لەگەڵ بوو.
١٣ كاتێ عیسا ژنەكەی دی،بەزەیی پیاهاتەوە،پێی ووت

مەگری . ١٤ ئینجا هاتە پێشەوە و دەستی لە تەرمەکە
دا ،هەڵگرانی تەرمەکە ڕاوەستان . ووتی : (ئەی کوڕی
گەنج ،بە تۆ ئەڵێم ،هەستە) ١٥ مردووەکە ڕاست بووەوو
دەستی کرد بە قسەکردن ،دایەوە دەست دایکی
١٦ خەڵکەکە هەموو ترسیان لێ نیشت،ئینجا ستایشی
یەزدانیان کرد و ووتیان : (لە نێوانمانا نێرراوێکی مەزن
دروست بوە و یەزدان بەزەیی بە گەلەکەیا هاتۆتەوە .)
١٧ ئەم هەواڵە لە هەموو ناوچەی یەهودیا و دەورو-
پشتی بڵاوبوەوە .
١٨ قوتابیەکانی یۆحەننا هەموو ئەم هەواڵانەیان بۆ
یۆحەننا برد . یۆحەنناش دووان لە قوتابیەکانی بانگ کردو
١٩ ناردینە لای عیسا ،تالێی بپرسن : (ئایا تۆی ئەوەی
کە دێت،یاخود چاوەڕوانی یەکێکیتر بکەین ؟)
٢٠ کاتێ دوو قوتابیەکە هاتنە لای عیسا ،ووتیان :
(یۆحەننای خەڵك لە ئاوهەڵکێش ئێمەی ناردۆتە لات،
ئەپرسێ ،تۆی ئەوەی کە چاوەڕێی هاتنی ئەکرێ ،یاخود
چاوەڕوانی یەکێکیکە بکەین ؟) ٢١ لەو کاتەدا عیسا زۆر
نەخۆشی چاك کردبووەوە ،ڕۆحی پیسی دەرکرد بوو ،

ڕووناكی خستۆوە چاوی زۆر لە كوێرەكانەوە. ٢٢ ئینجا
عیسا وەڵامی دوو نێرراوەكەی دایەوە و ووتی: (بڕۆن و
هەواڵ بدەن بە یۆحەننا، لەوەی كە گوێتان لێی بوە و
دیوتانە، كوێر ئەبینن و، شەلوگۆج ئەڕۆن و، گولەكان
پاك ئەبنەوە، كەڕەكان ئەبیستن، مردوان زیندوئەبنەوەو
هەژاران مژدەیان پێ ئەدرێ. ٢٣ شادمانن ئەوانەی
گومان لە من ناكەن)
٢٤ كە نێرراوانی یۆحەننا ڕۆیشتن، عیسادەستی كرد بە
دوان لەبارەی یۆحەنناوە بۆ خەڵكەكە، ووتی: (چوونە
بیابان بۆ بینینی چی؟ قامیشێك كە با ئەی جوڵێنێتەوە
٢٥ ئەی چوون چی ببینن؟ مرۆڤێ بە بەرگی نایابەوە
ئەوەتا ئەوانەی بەرگی نایاب ئەپۆشن و دەوڵەمەندن
وان لە كۆشكی پاشاكانا. ٢٦ كەواتە چوون بۆ بینینی
چی؟ پێغەمبەرێك؟ بەڵێ پێتان ئەڵێم زیاتر لە
پێغەمەرێك. ٢٧ یۆحەننا ئەوەیە كە دەربارەی نووسراوە:
(من لە پێشەوە ئەی نێرم نێرراوی خۆم، ئەوەی ڕێگات بۆ
ئامادە ئەكات.) ٢٨ من پێتان ئەڵێم: لە نێوان ئەوانە
دا كە لە مرۆڤ بوون لە یۆحەننای مەزن تر تیانیە، بەڵام

بچوکترین کەسی پادشاهێتی ئاسمان مەزن ترە لەو)
٢٩ کاتێ خەڵکەکە گوییان لە یۆحەننابوو،هەموو،تاباج-
گرەکانیش دانیان نا بە مەزنی یەزداندا و لەسەر
دەستی یۆحەننادا خۆیان لەئاو هەڵکێشابوو. ٣٠ بەڵام
فەریسیەکان و نووسەرانی شەریعەت،بە لووت بەرزیەوە
رازی نەبوون بە یاریدەی یەزدان بۆیان و خۆیان لەسەر
دەستی یۆحەننادا لەئاو هەڵنەکێشا. ٣١ ئایا ئەم
نەوەیە بەچی بەراورد بکەم؟ ئایا لەچی ئەکەن؟
٣٢ ئەوان لەو منالانە ئەکەن کە لە مەیدانی گشتیا
دانیشتوون،یەك،یەك بانگ ئەکەن و ئەڵێن:زورناماان بۆ
لێدان کەچی هەڵنەپەڕین،شینمان بۆ کردن کەچی
نەگریان ٣٣ یۆحەننا هات نەئەخوا و نەئەخواتەوە،
ووتتان: ئەمە شەیتانی تیایە. ٣٤ ئینجا کوڕی مرۆڤ
هات ئەخوا و ئەخواتەوە وەك هەموو مرۆڤێك،ووتتان:
(ئەمە کابرایەکی خراپ و سەرخۆشەهاوڕێی باج گران و
گوناهبارانە،٣٥ ئا بەمانە دانایی و مەزنی یەزدان
دەرناخرێ بەڵکو دانایی یەزدان بەهۆی کاری ڕۆڵە-
کانیەوە دەرئەکەوێت.)

٣٦ یەکێ لە فەریسیەکان داوای لە عیساکرد کە لە ماڵە
کەی نان بخوات. ئەویش چووە ماڵی فەریسیەکە و لەسەر
خوان دانیشت. ٣٧ لە شارەکەدا ئافرەتێکی داوێن -
پیس هەبوو، هەر ئەوەندە کە زانی وائەو لەماڵی فەریسیە-
کە دانیشتووە، هات بە قاپێ ڕۆنی بۆن خۆشەوە، ٣٨ لە-
بەر پێیا بەگریانەوە ڕاوەستا و پێکانی بە فرمێسك تەڕ
کرد و بە مووی قژی بۆی سڕی، پێی ماچ کرد و بە
ڕۆنەکە هەنوی، ٣٩ کاتێ فەریسیەکە ئەمەی دی، بەخۆی
ووت: (گەر ئەم کابرایە بەڕاستی نێرراوی یەزدان بێت،
ئەوا ئەزانێ ئەم ئافرەتە کێیە و چیە) . ٤٠ عیساوەلامی:
دایەوە و پێی ووت: (ئەی شەمعون، ئەمەوێ شتێکت پێ
بڵێم.) شەمعون ووتی: (بڵێ ئەی مامۆستا)
٤١ ئەویش ووتی: (یەکێ لەوانەی پارە ئەدەن بەخەڵکی،
پارەی لای دوو کەس هەبوو، لای یەکێکیان پێنج دینار،
لای ئەوی کەشیان پەنجا . ٤٢ بەلام هیچیان نەبوو کە
لەباتی بیدەنەوە، کابرا لە هەردووکیان خۆش بوو. کامیان
زیاتر کابرایان خۆش ئەوێت؟) ٤٣ شەمعون وەلامی -
دایەوە: (لەو باوەڕەدام ئەوەی کە پارە زۆرەکەی لابوو)

پێی ووت: (بۆ چوونەکەت راستە) ٤٤ ئینجا ڕووی
کردە ئافرەتەکە و بە شەمعونی ووت: (ئەم ئافرەتە ئەبینیت
من هاتمە ماڵەکەت،کەچی ئاوت نەدامێ پێمی پێ بشۆم
بەڵام ئەم بە فرمێسك پێی بۆ شتم و بەقژی سەری بۆی
سڕیم. ٤٥ تۆ ماچت نەکردم بەڵام ئەم لەوەتەی هاتووە
لە ماچ کردنی پێم رانەوەستاوە. ٤٦ تۆ سەرمت بە ڕۆن
چەورنەکرد بەڵام ئەم،بەو رۆنە گران بەها بۆن خۆشە
پێی چەور کردم. ٤٧ گوناهی گەورەی ئەم ئافرەتە
بەخشرا ،وانەبوایە ئاوها ئەو هەموو خۆشەویستیەی
دەرنەئەبڕی. گەر گوناهی کەم ببەخشرێ،بەهەمان شێوە
دڵشادی و خۆشیە بەڵام کەمێ لەمە کەم تر.)
٤٨ ئینجا بە ئافرەتەکەی ووت: (گوناهەکانت هەمووی
بەخشران.) ٤٩ ئەوانەی دانیشتبوون ،لەدڵی خۆیانا
ووتیان : (ئا ئەمە کێیە تەنانەت گوناهیش ئەبەخشێ ؟)
٥٠ دیسان بە ئافرەتەکەی ووت: (باوەڕ هێنانت ڕزگاری
کردی ،برۆ بەدڵنیایی)

بەشی هەشتەم

١ دوای ئەمە دەستی کرد بە گەڕان لە هەموو شار و
دێهاتەکانا ،بۆ ئامۆژگاری کردن و مزگێنی دان لە
بارەی پاشاهێتی ئاسمانەوە. دوانزە قوتابیەکەشی لە-
گەڵدا بوو. ٢ دیسانەوە چەند ئافرەتێکیشی لەگەڵا
بوو کە لە نەخۆشی و ڕۆحە پیسەکان ڕزگاریان بووبوو،
ئەوانەش ئەمانە بوون ،مریەم کە ناوئەبرا بە مەجدەلی
ئەمەش حەوت ڕۆحی شەیتانی لێ دەرکرد بوو، ٣ یۆنا
ژنی خوزی جێ گری هیرۆدس،لەگەڵ سۆسەن و زۆری
کەش کە بەماڵ و سامانیان یارمەتیان ئەدا.
٤ کاتێ خەڵکێکی زۆر لەدەوروپشتی عیسا کۆبووونەوە،
لەوانەی کە لە ناوچەکانەوە هاتبوون بۆ لای بە نموونە
قسەی بۆ کردن و ووتی: (چێنەر هاتەدەرەوە بۆ چاندنی
تۆو ،لەکاتی چاندنا ،هەندێ لە تۆوەکە کەوتنە سەرڕێگا
باریکەکانی ناو کێڵگەکە ،پێ شێل بوون و باڵندەی
ئاسمان خواردنی. ٦ هەندێکیشیان کەوتنە سەرزەوی
بەردەلانی ،کاتێ سەریان دەرکرد ،ووشك بوون چونکە ئاو-
یان نەبوو. ٧ هەندێکی کەشیان کەوتنە ناوەراستی
دڕکەوە ،دڕکەکان لەگەڵیانا نەشونمایان کردوو خنکا-

نیانن . ٨ هەندێ لە تۆوەکەش کەوتە سەر زەوی چاك ،
کاتێ ڕووا ،سەد ئەوەنەی خۆیان بەرووبوومیان دا .)
ئەمانەی ووتوو بانگی کرد : (ئەوەی دوو گوێی هەیە بۆ
بیستن ،با گوێ بگرێ)
٩ لێرەدا قوتابیەکانی لێیان پرسی : (ماموستا مەبەست
لەم نمونەیە چیە؟) ١٠ ئەویش ووتی :ئێوە پێتان دراوە
کە نهێنی پاشاهێتی ئاسمان بزانن ،بەلام ئەوانی تر،بە
نمونە بۆیان ئەدوێم،چونکە ئەوان سەیرئەکەن بەلام نابینن ،
گوێ ئەگرن بەلام تێ ناگەن . ١١ ئەمەش مەبەستی
نمونەکەیە :تۆوەکە بریتیە لە(ووشەی یەزدان .) ١٢ ئەوەی
کەوتە سەر ڕێگاباریکەکان ،ئەوانەن کە گوێ لە(ووشەی
یەزدان) ئەگرن ،ئینجا شەیتان دێت و ووشەکە لە
دلّیان دەرئەهێنیت،نەوەك باوەڕ بێنن و ڕزگاریان بێت
١٣ ئەوەش کە کەوتە سەر زەویە بەردەلانیەکە،ئەوانەن کە
ووشەی یەزدان بەخۆشیەوە وەرئەگرن تەنها لەکاتی
بیستنیا ،ئەمانە ڕەگیان نیە،باوەڕ ئەهێنن تا ماوەیەك ،
کاتێ لەگەلّ باوەڕیانا ئەکەونە گیروگرفتەوە،پەشیمان ـ
ئەبنەوە . ١٤ ئەوانەی کەوتنە جێ دڕکاویەکە،ئەوانەن کە

گـویـیان لـه ووشـەی یـەزدان ئـەبێت و ئـەڕۆن ،ئینجا
دەردەسەری ژیان و هەولـی بەرزبوونەوە و خۆشی ژیان
ئەیان خنکێنێ و هیچ بەروبوومێکی چاك دەرنـاکـەن
١٥ بەڵام ئەوانەش کە کەوتە سەر زەویە چاکەکە ،ئەوانەن کە
گوێ لە ووشەی یەزدان ئەگرن و لـە دڵا بـەڕێك و
ڕەوانی لەبەری ئەکەن و بەهێمنی بەروبووم ئەگرن .
١٦ (خەڵکی چرا هەڵناکاو بەتەشت دای پۆشـێ ،یان
بیخاتە ژێر نوێنەوە بەڵکو لەسەر بەرزاییەك دای ئەنێ ،
تاوەك ئەوانەی دێـنـە ژوورەوە بـە ڕووناکی ببینن .
١٧ هیچ شارەوەیەك نیە ئاشکرانەبێ ،دیسان هیچ
نهێنیەك نیە نەزانرێ و نەوترێ . ١٨ کەواتە بزانن چۆن
گوێ ئەگرن . ئەوەی کە هەیەتی زیاتری پێ ئەدرێ ،
ئەوەش کە نیەتی ،تەنانەت ئەوەش کە بەهی خۆی ئەزانێ ،
لێی ئەسەنرێتەوە)
١٩ دایك و برایانی عیسا هاتن بۆ لای ،بەڵام لـەبـەر
زۆری خەڵکەکە نەیان توانی بگەنە لای . ٢٠ پێیان-
ووت : (دایکت و براکانت لە دەرەوە ڕاوەستاون ،ئەیانەوێ
بت بینن) ٢١ وەڵامی دانەووتی : (دایـك و بـرام

ئەوانەن کە گوێ لە ووشەی یەزدان ئەگرن و کاری پێ
ئـەکـەن .)
٢٢ ڕۆژێ لە ڕۆژان خۆی و قوتابیەکانی سواری
کەشتیەك بوون ،پێی ووتن : (با بپەڕینەوە بۆ بەری ئەوبەری
دەریاچەکە) ئەوانیش دەستیان کرد بە جوڵان بۆ ئەوبەر
٢٣ لەکاتێکا بەناو ئاوەکەدا ئەڕۆیشتن ،عیسانووست.
ڕەشەبایەکی کوتوپڕ هەڵـی کردە سەردەریاچەکە ،کەشتیەکە
پڕ بوو لە ئاو ،کەوتنە بارێکی ترسناکەوە . ٢٤ چوونە لای
عیسا و خەبەریان کردەوە و ووتیان : (گەورەم ،گەورەم ،وا
ئێمە تیائەچین) ئەویش هەستاو لـە ڕەشـەبا و شـەپۆلی
ئاوەکە تووڕەبوو ،دەست بەجێ هەموو شتێ ئارام بووەوە و
بێ دەنگ بوو . ٢٥ ئینجاپێی ووتن : کوا باوەڕتان ؟)
ئەوانیش زۆر سەرسام بوون و ترسان ،یەك بە یەکیان ووت
(ئەمە کێیە کەوا بە هـەواو ئاویش فەرمـان ئـەدا و
گـوێ ڕایەڵـن بـۆی ؟)
٢٦ دوای ئەمە گەیشتە شاری جەراسیین ،کـە کـەوتۆتـە
بەرامبەر ناوچەی جەلیل . ٢٧ کاتێ عیسا دابەزیە سەر
ووشکانی ،پیاوێکی ئەو شارەی بینی ،کە ماوەیەکی زۆربـوو

شەیتانی تیابوو،جلی لەبەرنەئەکرد و لەخانوا نەئەژیا،
ژیانی لەنێو گۆرستانا بەسەرئەبرد . ٢٨ کاتێ عیسای
دی،هاواری کرد و لەبەردەمیا کەوت،بەدەنگی بەرز
ووتی : (چیت لەمن ئەوێ ئەی عیسای ڕۆڵەی یەزدانی
گەورە؟ لێت ئەپاڕێمەوە ئازارم مەدە) ٢٩ چونکە عیسا
فەرمانی بە ڕۆحە پیسەکە دابوو،تاوەك لە پیاوەکە بێتە
دەرەوە. ماوەیەکی زۆربوو دەستی بەسەراگرتبوو،هەرچەندە
بەزنجیر ئەبەسترایەوە و ڕائەگیرا،بەڵام زنجیری ئەپچڕیو
لەلایەن شەیتانەوە ئەبرایە چۆڵەوانی. ٣٠ عیسالێی -
پرسی : (ناوت چیە؟) ووتی : (لیجیۆن) چونکەلەشکرێکی لە
شەیتان تێ چوو بوو، ٣١ ئینجا شەیتانەکان لە عیسا
پاڕانەوە کە دەریان نەکا و لەناویان نەبا . ٣٢ لەوناوە
دا ڕانەبەرازێکی گەورە ئەلەوەڕین لە کەناری شاخێکدا،
شەیتانەکان لێی پاڕانەوە کە ڕێیان بدات بچنە ناو
بەرازەکانەوە،ئەویش ڕێی دان. ٣٣ شەیتانەکان لە پیاوە
کە هاتنە دەرەوە و چوونە ناو بەرازەکانەوە،ئینجا ڕانە-
بەرازەکە کەوتنە ڕاکەڕاکە و لە کەناری شاخەکەوە هەڵ-
دێران بۆ ناو دەریاچەکەوە و خنکان. ٣٤ کاتێ شوانە-

کان ئەم ڕووداوەیان دی ،ڕایان کرد بۆ شار و بۆ
کێڵگەکان تا ئەم هەواڵە بڵاوبکەنەوە . ٣٥ خەڵکەکە
هاتنە دەرەوە تا ئەوەی ڕووی داوە ببینن ،هاتن بۆ
لای عیسا ،ئەو پیاوەی کە شەیتانەکانی تیابوو دییان لە ـ
بەر پێی عیسادا دانیشتووە بە پۆشتەیی و لەسەرخۆییەوە
گوێی گرتووە ،دوای ئەمە خەڵکەکە ترسیان لێ نیشت.
٣٦ ئەوانەی ڕووداوەکەیان بینیبوو ،بۆ خەڵکەکەیان
گێڕایەوە ،چی ڕوداوە و چۆن ئەو کابرایە چاك بۆتەوە
٣٧ ئینجا دانیشتوانی شاری جەراسیین بەگشتی ،داوا ـ
یان لە عیسا کرد ،تاکو لایان بڕوات چونکە ترسێکی زۆر ـ
یان لێ نیشتبوو ،ئەویش سواری کەشتیەکە بوو تاوەك
بگەڕێتەوە بەری ئەوبەر . ٣٨ پیاوەکەی کە شەیتانەکانی
لێ دەرکرابوو ،لە عیسا پاڕایەوەڕێی بات کە لەگەڵیا
بڕوات. بەڵام ئەو ڕەوانەی کردو ووتی : ٣٩ (بگەڕێرەوە
ناو ماڵەکەت و ئەوەی یەزدان بۆی کردی ،بیگێرەوە و
باسی کە)ئەویش بە هەموو شارەکەداگەڕاو ئەوەی
عیسا بۆی کردبوو ،ئەی گێڕایەوە .
٤٠ کاتێ عیسا گەڕایەوە بەری ئەوبەر ،هەموو پێشوازیان

کرد ،لەبەرئەوەی هەموویان چاوەڕێی گەڕانەوەیان ئەکرد
٤١ پیاوێك کە ناوی یایرۆس بوو،سەرۆکی شوێنێك لە
شوێنی کۆبوونەوەکان بوو،هات و لەبەر پێی عیساداکەوتو
لێی پاڕایەوە کە لەگەڵیا بێت بۆماڵەکەی،٤٢ چونکە
تاقە کچەکەی ،کە تەمەنی دوانزە ساڵ بوو لەسەرەمەرگدا
بوو.کاتێ کە ئەڕۆی بۆ ئەوێ هەموو کۆمەڵیان لێ دابوو
٤٣ لەوێدا ژنێك هەبوو،ماوەی دوانزە ساڵ بوو خوێنی
لەبەر ئەڕۆیشت،ئەوەی کە هەیبوو دابووی بە پزیشك،
بەڵام لەسەر دەستی کەس چاك نەبوبووەوە. ٤٤ چووە
پێشەوە لە عیسا و لەدواوە دەستی دالە چمکی کراسە-
کەی ،دەست بەجێ خوێن چوونەکەی ڕاوەستا. ٤٥ عیسا
ووتی: (کێ بوو دەستی لێ دام؟) کاتێ کەس دانی -
پیانەنا ،پەترۆس و هاوڕێکانی ووتیان: (ئەی گەورەم هەموو
لە دەوروپشتن و پاڵەپەستۆ ئەکەن ،کەچی تۆ ئەپرسی ،کێ
دەستی لێ دام؟) ٤٦ جا عیسا ووتی: (یەکێ بە
مەبەستەوە دەستی تێوەدام،چونکە هەستم بەتواناو هێزێك
کرد لێم چووە دەرەوە.) ٤٧ کاتێ ژنەکە زانی کارەکەی
ناشاررێتەوە،بەلەرزەوە هاتە پێشەوە،چۆکی داداو لەبەر

چاوی هەمووان پێی ووت،بۆچی وە لەبەرچی دەستی
لێوە داوە و چۆن دەست بەجێ چاك بۆتەوە.
٤٨ ئینجا عیسا بە ژنەکەی ووت: (ئەی ئافرەت،باوەڕت
بوو کە چاکی کردیتەوە،بڕۆ بەدڵ نیایی)
٤٩ کاتێ کە عیسا قسەی ئەکرد یەکێ لە ماڵی سەرۆکی
کۆمەڵگاکەوە هات،بە سەرۆکی کۆمەڵگاکەی ووت: (کچەـ
کەت مرد ،ئیتر ئەرك مەخەرە بەر مامۆستا) .٥ کاتێ عیسا
ئەمەی بیست،قسەی لەگەڵ کردوو ووتی : (مەترسە ،تەنها
باوەڕ بهێنە،کچەکەت ڕزگاری ئەبێت) ٥١ کاتێ عیسا
گەیشتە ماڵەکە،نەیهێشت کەس لەگەڵیا بێتە ژوورەوە
تەنها پەترۆس و یۆحەننا و یاقوب و باوك و دایکی کچەـ
کە نەبێت. ٥٢ خەڵکەکە ئەگریان و شین و شەپۆڕیان
بۆ ئەکرد ،ئەویش ووتی : (مەگرین ئەو نەمردووە بەڵکو
نووستوە) ٥٣ خەڵکەکە پێی پێکەنین،چونکە ئەیان زانی
کە مردووە) ٥٤ بەڵام دوای ئەوەی هەموویانی دەرکردە
دەرەوەی ژوورەکەدەستی کچەکەی گرت،بانگیکرد و ووتی :
(ئەی کیژۆڵە،هەستە) ٥٥ ڕۆح گەڕایەوە بۆی ،دەست
بەجێ هەستا ،فەرمانیدا کە نانی بۆ بێنن .

٥٦ باوك ودایکەکە زۆر سەریان سورِ ما ؛بەلام ڕای - سپاردن ،ئەوەی ڕووی داوە جارێ بەکەس نەڵێن .

بەشی نۆهەم

١ دوای ئەوە عیسا هەردوانزە قوتابیەکەی کۆکردەوە ،هێز و توانای چاك بوونەوەی دانێ بەسەر هەموو نەخۆشی و ڕۆحە پیسەکانا ، ٢ ئینجا ناردنی تا مزگێنی پاشاهێتی ئاسمان بدەن و نەخۆش چاك بکەنەوە . ٣ پێی ووتن : (بۆ ڕێگا هیچ لەگەڵ خۆتاناهەڵ مەگرن ،نە کوتەك ،نە خواردن و نە نان ،نە پارە ،کەسیش دوودەست جل نەبا لەگەڵ خۆی . ٤ هەر ماڵێ چوون لەوێ بمێننەوە و هەر لەوێشەوە بکەونە ڕێ . ٥ گەر هات و کەسێك لە یەکێ لە شارەکانا نەی‌ویستن ،لەوێ بڕۆن و تۆزی‌پێتان بتەکێنن بۆ ئاگاهی دان لەسەریان .) ٦ ئەوانیش گەڕان بە لادێکانا ،مزگێنیان ئەداو نەخۆشیان لەهەموو لایەك چاك ئەکردەوە .

٧ هێرۆدسیش کە لێ پرسراوی ناوچەکە بوو،ئەمانەی

هەموو بیستەوە ،سەری سوڕ ما ،چونکە هەندێ کەس ئەیان-
ووت: (یۆحەننا لەناو مردوانا زیندوبۆتەوە) ٨ هەندێ
کەسیکەش ئەیان ووت: (ئیلیایەو گەڕاوەتەوە)کەسانیکەش
ئەیان ووت: (یەکێ لە نێرراوانی کۆنە و زیندوبۆتەوە)
٩ ئینجا هێرۆدس ووتی : (یۆحەننا ،من خۆم سەریم لێ -
کردەوە ،بەلاّم ئەمە کێیە ئەم شتانەی لێ ئەبیستم؟) زۆر
حەزی ئەکرد کە بە چاوی خۆی ببینێت.
١٠ کاتێ نێرراوان گەڕانەوە ،هەموو ئەو کارانەی کردبوو-
یان بۆ عیسایان گێرایەوە ،ئەویش بەتەنها ئەوانی لەگەڵ
خۆی برد بۆ شارێ کەناوی بەیتی سەیدا بوو.
١١ بەلاّم خەڵکەکە پێیان زانی و دوای کەوتن ،ئەویش
پێشوازی کردن و باسی پاشایەتی ئاسمانی بۆ کردن ،
ئەوانەش کە نەخۆ شییان هەبوو وە پێویستیان بە چاك -
بوونەوە هەبوو چاکی کردنەوە. ١٢ کاتێ ڕۆژ بەرەوتەواو
بوون ئەچوو،هەر دوانزەکە هاتن و پێیان ووت: (خەڵکە-
کە بەرێکە با بڕۆن بۆ ئەم کێڵگە و لادێ نزیکانە،تا-
وەك لەوێ بمێننەوە و خواردنیش بۆ خۆیان پەیدابکەن ،
چونکە ئێمە لێرەدا لە چۆڵەوانین) ١٣ ئەویش پێی -

ووتن : (ئێوه خۆتان بیان دەنێ با نان بخۆن) وەڵام -
یان دایەوه : (لە پێنج نان و دوو ماسی زیاترمان نیـە ،
مەگـەر برۆین و بۆ ئەم هەموو خەڵکە نان بـکرِیـن .)
١٤ لەوێدا خەڵکەکە نزیکەی پێنج هـەزارکەس ئـەبوون ،
ئینجابە قوتابیەکانی ووت : (کۆمەڵ کۆمەڵ دایان نیشێنن ،
با هەرکۆمەڵەی پەنجا کەس بێت .) ١٥ ئەوانیش ئەمەیان
کرد ،هەموو دانیشتن . ١٦ عیسا پێنج نان ودووماسیەـ

کەی هەڵگرت و چاوی بەرەو ئاسمان بەرزکردەوە ،ئینجا
پیرۆزی کردو دای بە قوتابیەکانی کە بیدەن بە خەڵکەکە
١٧ هەموو نانیان خواردوتێر بوون .لـەدوایـدا دوانزە
سەبەتە نانیشیان لێ مایەوە . ١٨ لەکاتێکا کە بـە تەنـها
نوێژی ئەکرد لەگـەڵ قوتابیەکانا ،لێی پرسین : (خەڵکەکە
ئەڵێن من کێم؟) ١٩ وەلامیان دایەوە : (هەندێکیان
ئەڵێن یۆحەننای خەڵك لەئاوهەڵکێشیت،هەندێکی کەش
ئەڵێن ،ئیلیایت ،کەسانی کەش ئەڵێن ،یەکێکی لەنـێرراوانـی
کۆن وزیندوبویتەوە .) ٢٠ ئینجا لێی پرسین : (ئەی ئێوه ،
ئەڵێن من کێم؟ پەترۆس وەلامی دایەوە : (تۆی مەسیحی

یەزدان) ٢١ بەڵام عیسائاگاداری کردنەوەو ئامۆژگاری
کردن کە جارێ ئەمە بەکەس نەڵێن، ٢٢ دیسان ووتی :
(پێویستە کوڕی مرۆڤ زۆر ئازارو ئەشکەنجە بکێشێ
گەورە پیاوان و سەرۆك قەشەکان و نووسەرانی شەریعەت
دانی پیانەنێن و لەخاچ بدرێ و لەڕۆژی سێهەمدا
هەستێتەوە .)
٢٣ ئینجا بەهەمووانی ووت: (گەریەکێ ویستی لەدوامە-
وە بڕوات،با واز لەخۆی بێنێت و خاچەکەی هەموو
ڕۆژێ بە کۆڵەوە بێت و دوام کەوێ . ٢٤ ئەوەی
دەست بگرێ بە ژیانیەوە،ئەی دۆڕێنێ،ئەوەش کە
ژیانی لە پێناوی منا ئەدۆڕێنێ،ئەو ئەی باتەوە .
٢٥ ئایا بەکەڵکی چی دێت،گەر یەکێ هەموو جیهان
بەرێتەوە و خۆی بدۆڕێنێ ؟ ٢٦ هەر کەسێ لە من و
ووتەکانم شەرم بکات،ئەوا کوڕی مرۆڤیش پشت گیری لێ
ناکات لە کاتێکا کە ئەگەڕێتەوە بە شکۆی خۆی و باوك و
فریشتەکان و مەردمە پیرۆزەکانەوە . ٢٧ بەڵام وا پێتانی
ئەڵێم بەڕاستی ،ئالێرەدا لەنێوان ئەوانەی کە ڕاوەستاون
هەندێکی تیایە کەمردن بە ڕۆح ناچێژن و پادشاهی

ئاسمان بەچاو ئەبینن......)
٢٨ نزیکەی هەشت ڕۆژ دوای ئەم ووتانە،عیساپەترۆس و
یۆحەننا و یاقوبی برد لەگەڵ خۆیا و سەرکەوتنە
سەر کێوێك بۆ نوێژ کردن. ٢٩ لەکاتێکا عیسا نوێژی
ئەکرد،ڕەنگی دەموچاوی گۆڕرا و جلەکانی سپی و
بریسکەداربوو. ٣٠ دووان لەگەڵی ئەدووان،یەکێکیان
موساو ئەوی کەشیان ئیلیابوو،٣١ بەشکۆوە دەرکەوتن و
لەبارەی ئەو خاچ کردنە دووان کە ئەوەندەی نەمابوو
ڕووبدات لە ئۆرشەلیم. ٣٢ پەترۆس و دوو هاوڕێکەی
لەگەڵ ئەوەشا کە خەو دای‌گرتبوون،بەخەبەر مانەوە تا ـ
وەك مەزنی و شکۆی عیسا و ئەو دوو نێرراوەی کەشیان
دی. ٣٣ لە کاتێکا کە خەریك بوو موساو ئیلیا لە عیسا
جیاببنەوە،پەترۆس بە عیسای ووت: (ئەی مامۆستا،باشترنیە
گەر لێرە بمێنینەوە؟ باسێ چادرتان بۆ دابنێین،یەکێ
بۆ تۆ،،یەکێکیش بۆ موسا،ئەوەی کەش بۆ ئیلیا...)
ئەمەی ووت بێ ئەوەی بزانێ چی ئەڵێ. ٣٤ کاتێ
پەترۆس لەم قسانەدا بوو،هەورێ هات و کشا بەسەریانا،
ئەمانیش کاتێ هەورەکە دەوروپشتی لێ گرتن،ترسان.

٣٥ دەنگێ لەناو هەورەکەوە هات و ووتی :
(ئا ئەوەتا کوڕی من ئەوەی کە هەڵبژاردەی خۆمە،
گوێی بۆ ڕابگرن .) ٣٦ کاتێ دەنگەکە هات،قوتابیەکان
بە تەنها هەر عیسایان بینی . ئەم هەواڵەیان بە
نهێنی هێشتەوە و چیان دی بوو لەو ڕۆژانەدا بە
کەسیان نەووت .
٣٧ ڕۆژی دووایی ،کە لە کێوەکە هاتنە خوارەوە،
خەڵکێکی زۆر بەرەوپیریان هات . ٣٨ لە نێوان خەڵکەکە
دا پیاوێك دەنگی بەرزکردەوە و ووتی : (ئەی مامۆستا ،
لێت ئەپاڕێمەوە سەیری کوڕەکەم بکە ،ئەمە تاقەکوڕمە .
٣٩ ئەوەتا ڕۆحێکی پیسی تیایەو دەستی بەسەراگرتووە،
لەپڕ هاوارئەکات،ئینجا ڕۆحەکە ئەیشڵەقێنێ و کەف لە
دەمی دەرئەکا و تا نەیکوتێ بە زەویدا وازی لێ -
ناهێنێ . ٤٠ لە قوتابیەکانت پاڕامەوە کە دەریکەن ،نەیان
توانی .) ٤١ عیسا وەڵامی دایەوە و ووتی : (ئەی نەوەی
بێ بڕواو لاروچەوت تاکەی لەگەڵتان بمێنمەوە و بارتان
بکێشم؟) بە پیاوەکەی ووت: (کوڕەکەت بێنە ئێرە)
٤٢ لەکاتێکا کوڕەکە ئەهات،شەیتانەکە کوتای بەزەویدا و

بە توندی شلّەقانی ،دوای ئەمە عیسا ڕۆحە پیسەکەی
دەرکرد ،کوڕەکە چاك بووەوە و دایەوە دەست باوکی.
٤٣ خەڵکەکە هەموو لە مەزنی یەزدان سەرسام بوون،
کاتێ خەڵکەکە سەرسام مابوون ،لە هەموو ئەو شتانەی
عیسا کردی ،جا عیسا بە قوتابیەکانی ووت: (با ئەم
ووشانە بچێتە گوێتانەوە ،کوڕی مرۆڤ خەریکە بدرێتە
دەستی خەڵکی) ٤٥ بەڵام ئەوان ئەمە تێ نەگەیشتن،
شارراوە بوو لێیان ،ترسان کە پرسیاری لێ بکەن.
٤٦ قوتابیەکانی بیری ئەوەیان لە دڵیانا ئەکردەوە کە
ئایا کێ لەناویانا مەزنترە. ٤٧ عیسا بە نیازی دڵیانی
زانی ،منالێکی بچکۆلەی لای خۆیەوە راگرت و ٤٨ پێی
ووتن: (هەریەکێ بە ناوی منەوە دان بەم منالە بچکۆلە-
یەدا بنێ ،ئەوا دان بەمنائەنێ ،ئەوەش کە دانم پیا ئەنێ،
دان بەوەدا ئەنێ کە ناردوومی. گەرهات و یەکێ لەناو-
تانا بچوکترین تان بێت،ئەوا ئەو مەزنترینە لەناوتانا.)
٤٩ یۆحەننا دواو ووتی: (گەورەم،یەکێکمان دی بەناوی
تۆوە ڕۆحی پیسی دەرئەکرد ،ئێمەش نەمان هێشت لەبەر-
ئەوەی دوات ناکەوێت لەگەڵمانا.) ٥٠ عیساپێی ووت:

(ڕێی لێ مەگرن ،گەریەکێ بەربەرەکانی نەکردن ئەوا لەگەڵتانە)
٥١ کاتێ خەریك بوو ڕۆژانی لە خاچ دانی نزیك ببێتەوە ،بڕیاری دا کە بەرەو ئۆرشەلیم بڕوات . ٥٢ لە پێشیەوە چەند نێرراوێکی نارد ،ڕۆیشتن و چوونە لادێ یەکی سامریەکانەوە تاوەك شوێنێکی بۆ ئامادە بکەن . ٥٣ بەلاّم بە پێشوازی کردنی رازی نەبوون ،چونکە بەرەو ئورشەلیم ئەچوو ٥٤ کاتێ دوو قوتابیەکەی یاقوب و یۆحەننا ئەمەیان دی ،ووتیان : (خوداوەند ئەتەوێ داوا- کەین کە ئاگر لە ئاسمانەوە بێتەخوارەوە لەناویان بەرێ؟ ٥٥ ئەویش ئاوڕی بۆ دانەوە و ئاگاداری کردنەوە و ووتی : (کوڕی مرۆڤ هاتووە بۆ ڕزگارکردنی ژیانی مرۆڤ نەوەك بۆ لەناوبردنی . ٥٦ ئینجا ڕۆیشتن بۆ دێیەکی کە .
٥٧ کاتێ کە بە ڕێدا ئەڕۆیشتن ،یەکێ پێی ووت: (گەورەم بۆ هەرکوێ بڕۆیت دوات ئەکەوم) ٥٨ عیساش پێی ووت: (ڕێوی کونی هەیە و باڵندەی ئاسمان هێلانە ،بەلاّم کوڕی مرۆڤ تەنانەت جێگەیەکی نیە سەری

بخاتەسەر .) ٥٩ بەیەکێکی کەی ووت: (دوام کەوە) بەلاّم
ئەمەیان ووتی : (گەورەم ڕێگەم بدە بابڕۆم تەرمی باوکم
بنێژم) ٦٠ عیسایش پێی ووت: (واز لە مردوان بێنە
با مردوەکانیان بنێژن ،بەلاّم تۆ بڕۆ مزگێنی پاشاهێتی
ئاسمان بدە .) ٦١ یەکێکی تر پێی ووت: (گەورەم ،من
لەگەلّت دێم و دوات ئەکەوم،بەلاّم ڕێگەم بدە کە یەکەم
جار لەخێزانەکەم مالّ ئاوایی بکەم) ٦٢ عیسایش پێی
ووت: (هەرکەسێ دەست لەسەرگاسن دابنێ و ئاوڕ -
بداتەوە بۆ دواوە ،بەکەلّکی پادشاهێتی یەزدان نایەت)

١ پاش ئەمە عیسا حەفتاو دوو کەسی کەی دەست نیشان
کرد ،دوو دوو ناردنی ،تاوەك پێشی‌کەون بۆ هەموو شارو
جێگەیەك کە خەریك بوو بۆی ئەرۆیشت. ٢ جاپێی ووتن
دروێنە زۆرەبە لام کرێکارکەمە،بپارێنەوە لە یەزدانی دروێنە
تا کرێکار بۆ دروێنەکە بنێرێ. ٣ برۆن ئەوامن ئەتان ـ
نێرم وەك بەرخ بۆ ناو گورگ. ٤ نەکیسەی پارە لەگەڵ
خۆتان بەرن نەتوێشو نە پێڵاو،لەرێگاش کات بە فیرۆ
مەدەن. ٥ چوونە هەرماڵێکیش،یەکەم جارسلاوکەن و
بڵێن:ئاشتی لەم ماڵەبێت،٦ گەرلەماڵەکەدا ئاشتی ـ
خوازی تیابێت،واشایانی ئەو ئاشتیەهەن.گەر نەشبێت
ئەوا سلاوەکە بۆ خۆتان ئەگەڕێتەوە. ٧ لەوماڵە بمێنەوە
لەوەی کەهەیانە بخۆن و بخۆنەوە،چونکە کرێکار شایانی
ئەوەیە کە رەنجی خۆی وەرگرێ.ئەوەنە ماڵەوماڵیش مەکەن
٨ چوونە هەرشارێك و دانیشتوانی پێشوازی لێ کردن،
ئەوەی پێشکەشتانی ئەکەن بیخۆن،٩ ئەو نەخۆشانەی تیاـ
یەتی چاکی بکەنەوە و پێیان بڵێن کە پادشاهێتی
یەزدان لێتانەوە نزیکە،١٠ لە هەرشارێکیش خەڵکەکەی
نەیان ویستن ،برۆنە سەرشەقامەکانی و بڵێن:

١١ وا ئێمە تەنانەت تۆزی شارەکەشتان کە بە پێمانەوەیە
ئەیتەکێنینەوە بە سەرتانا ،بەڵام ئەوە بزانن :کە پادشاهێتی
یەزدان لێتان نزیك بۆتەوە، ١٢ من پێتان ئەڵێم: شاری
سەدوم لەو ڕۆژەدا ناخۆشی و ئازاری کەمترە لەو
شارانەی کە ئێوەی تیا دەرئەکرێن .
١٣ خاك بەسەرت ئەی کورەزین ،خاك بەسەرت ئەی
بەیتی سەیدا گەر لە سور و سەیدا ئەو کارە سەر ـ
سوڕهێنەرانە بکرایە کە لە لای ئێوە کرا ،خەڵکەکەی هەر
لە زووەوە باوەڕیان ئەهێناو ژیانیان ئەگۆڕی .
١٤ بەڵام سورو سەیدا لە ڕۆژی لێ پرسینەوەدا گیرو-
گرفتیان کەمتر ئەبێ لە هەردوولاتان . ١٥ تۆش ئەی
کەفەرناحوم ،ئەتەوێ بڵندبیتەوە تا ئاسمان؟ نەخێر،تۆ
ئەکەویتە خوارەوە بۆ قوڵایی لەناوچوون .
١٦ دیسان ووتی: ئەوەی گوێتان بۆ ڕاگرێت،گوێ بۆ
من ڕائەگرێ ،ئەوەش کە دانتان پیانانێ دان بە منیشا
نانێ ،ئەوەیش کە دان بە منا نانێ ،دان بەوەدا نانێ کە
منی ناردوە .
١٧ دوای ئەمە هەر حەفتاو دووەکەی کە ناردبوونی زۆر

بە شادیەوە ووتیان : (گەورەم ،تەنانەت شەیتانەکانیش بە ناوی تۆوە مل کەچمانن) ١٨ ئەویش پێی ووتن : (شەیتانم دی وەك بروسکە لە ئاسمانەوە هەڵدێرا بۆ خوارەوە. ١٩ ئەوەتا من توانام داونەتێ کە پێ بنێن بە مارو دوو پشکا و بە هێزی دوژمنا ،هەتا هەتایە هیچ شتێ ئازارتان نادات. ٢٠ بەڵام دڵ خۆش مەبن بەوەی کە ڕۆحەکان مل کەچتانن ،بەڵکو دڵ خۆش بن بەوەی کە ناوتان لە ئاسمان نووسراوە.)
٢١ لەوکاتەدا عیسا زۆر شادومان بوو بە ڕۆحی پیرۆز و ووتی : (ئەی باوك ستایشت ئەکەم چونکە ئەم کارانەت لە داناو زانایان شاردۆتەوە و بۆ منالانت ئاشکرا کردوە. بەڵێ ئەی باوك لەبەرئەوەی بەلاتەوە وا باشترە)
٢٢ جا ووتی : (هەموو شتێ لەلایەن باوکمەوە دراوە پێم ،بە تەواوی کەس نازانێ کوڕ کێیە باوك نەبێ ،کەسیش نیە کە بە تەواوی بزانێ باوك کێیە کوڕ نەبێ ،ئەوەش کە کوڕ ی ئەوێ با بۆی ئاشکراکات.)
٢٣ ئینجا ئاوڕ ی دایەوە بۆ قوتابیەکانی و بە تەنها بەوانی ووت: (خۆزگە ئەخوازرێ بە چاوتان ،بەوەی ئێوە

ئێستا ئەیبینن. ٢٤ من پێتان ئەڵێم،زۆر لە نێرراوانی
یەزدان و زۆر لە پادشاهان،ئاواتە خواز بوون ببینن
ئەوەی ئێوە ئێستا ئەیبینن،بەڵام نەیان بینی،دیسان
ببیسن ئەوەی ئێوە ئێستا ئەیبیسن،بەڵام نەیان بیست.)
٢٥ یەکێ لە زانایانی شەریعەت لێی هاتە پێشەوە،بۆ
ئەوەی تاقی بکاتەوە،ووتی: (مامۆستا،چی بکەم بۆ ئەوەی
ژیانی هەتاهەتایی بەدەست بهێنم؟) ٢٦ ئەویش پێی
ووت: (چی نووسراوە لە شەریعەتا چۆن ئەیخوێنیتەوە؟)
٢٧ وەڵامی دایەوە: (یەزدانی خوت خۆش بوێ بە
هەموو دڵت و هەموو دەرونت و هەموو توانا و بیرتەوە،
ئەوەی لێت نزیکە وەك خۆت خۆشت بوێ.) ٢٨ ئینجا
پێی ووت: (وەڵامەکەت ڕاستە.گەر هاتوو کارت پێ کرد
ژیانی هەتاهەتایی بەدەست ئەهێنی) ٢٩ بەڵام پیاوەکە
ویستی خۆی بە کابرایەکی باش دەرخات،دیسانەوە لە
عیسای پرسی باشە کێیە ئەوەی لێم نزیکە؟) ٣٠ عیسا
وەڵامی دایەوە ووتی: (مرۆڤێك لە ئۆرشەلیمەوە ئەڕۆی
بۆ ئەریحا،کەوتە نێوان چەند دزێکەوە،پارەو جلەکانیان
لێ سەند و ئازاریان داو بریندایشیان کرد،ئینجا بە

نیوه مردویی بەجێیان هێشت و ڕۆیشتن .
٣١ وا ڕێکەوت کە قەشەیەك لە هەمان ڕێگەوە بڕوات،
بینی ،بەڵام چووە بەری ئەوبەری ڕێگاکە دوور لە برین ـ
دارەکە و بەجێی هێشت. ٣٢ هەروەها کابرایەکی لاویش
لەوێوە تێپەڕی ،کاتێ گەیشتە ئەو شوێنە ،سەیری کرد ،
ئەویش چووە بەری ئەوبەری ڕێگاکە و بەجێی هێشت.
٣٣ بەڵام کابرایەکی سامری کە لەوێوە ئەڕۆی ،هاتەسەری ،
کاتێ بینی بەزەیی پیاهاتەوە، ٣٤ چووە پێشەوە لێی،
دوای ئەوەی رۆن و شەرابی بەسەر برینەکانیا کرد .
بەستی. ئینجا سواری وولاخەکەی خۆی کرد و گەیاندیە
میوانخانەیەك و لەوێ چاودێری کرد . ٣٥ ڕۆژی دووەم
کاتێ میوانخانەکەی بەجێ ئەهێشت،دوو دیناری دەرکردو
دای بە خاوەن میوانخانەکە و پێی ووت: چاودێری بکە
چەندی تریشی پێویست بوو،کە گەڕامەوە ئەیدەم.
٣٦ جا کامیان لەم سیانە بە نزیك ئەزانی بۆ ئەوەی
کەوتە نێوان دزەکانەوە؟) ٣٧ وەڵامیدایەوە: (ئەوەی بە
بەزیییەوە هەڵسوکەوتی لەگەڵ کرد و یارمەتی دا .)
ئینجا عیسا پێی ووت: (تۆش برۆ هەمان شت بکە .)

٣٨ كاتێ بە ڕێگاوە بوو چووە دێیەك،ژنێك کە ناوی
مەرسا بوو پێشوازی لێ کرد و هێنایە ماڵەکەی خۆی.
٣٩ خوشکی ئەم ژنە ناوی مریەم بوو،لەبەر پێی دانیشت
بۆ ئەوەی گوێ لە ووتەکانی بگرێت. ٤٠ بەڵام مەرسا کە
سەرقاڵ بوو بە شت ئامادە کردنەوە بۆ میوانەکە،هاتوو
ووتی: (گەورەم سەیر ناکەیت خوشکم بەجێی هێشتووم
کارەکان بەتەنها بکەم؟ پێی بڵێ با بێت یارمەتیم بدات
٤١ بەڵام عیسا وەڵامی دایەوە و ووتی: (مەرسا،مەرساتۆ
سەرقاڵ و شێواوی کاری زۆریت،کە ئەوەندە گرنگ نین.
٤٢ بەڵام پێویستی هەر یەکێکە،ئەوەتا مریەم لەوە -
گەیشتووە و لایەنە چاکەکەی هەڵبژاردوە،ئەوەی کە لێی
ناسەنرێتەوە.)

بـەشـی یـانـزەهــەم

١ عیسا لە شوێنێکا نوێژی ئەکرد ،کاتێ تەواو بوویەکێ لە
قوتابیەکانی پێی ووت: (گەورەم نوێژ کــردنـمـان فێرکـە
هەروەك کە یۆحەننا قوتابیەکانی فـێرکـرد .) ٢ ئـــەویــش
ووتی: (کاتێ نوێژ ئەکەن ،بلـێن: ئەی بــاوك با نـــاوت
پیرۆز بێت،با پادشاهیەکەت بێت، ٣ نانی ڕۆژانــەمان
بەرێ، ٤ لە گوناهمان خۆش بە ،ئێمەش لە گـوناهی ئەوانە
خۆش ئەبین کە هەلـەمان بەرامبەر ئەکەن ،مـەمان خــەرە
تــاقـی کــردنـــەوە .)
٥ دیسانەوە پێی ووتن: (گـەر یەکێ لە ئێوە هاوڕێیەکی
هەبێت لە نیوە شەوا بڕوا بۆ لای و پێی بلـێ هاوڕێم،
سێ نانم بە دەستیاو بەرێ، ٦ هاوڕێـیـەکـم لـە دوورەوە
هاتووە بۆ لام،هیچیشم نیە بیدەمێ، ٧ بەلام هاوڕێکەی
لە دیوی ژوورەوە وەلامی باتەوە: هـــەراسـانــم مــەکــە
دەرگام داخستووە،ئەوەتا خۆم و منالـم لەناو جێگـەداین
ناتوانم هەستم و بتدەمێ . ٨ من پــێــتان ئـەلـێم: گـەر
بێت و ئەو کەسە هەلـنەسێ بیداتێ لەبەر هاوڕێیەتی ،لە
پاشانا هەر هەلـئەستێ و بەپێی پێویست ئەیداتێ ،لەبەر
سووربوونی کابرا لەسەر داواکارییەکەی .) ٩ دیســانــەوە

پێتان ئەڵێم: داواکەن ،پێتان ئەدرێ ،کۆشش کەن ،
ئەیدۆزنەوە ،لە دەرگا بدەن ،لێتان ئەکرێتەوە. ١٠ هەر
کەسێ داواکات دەستی ئەکەوێت ،ئەوەی کۆشش ئەکات ،
ئەیدۆزێتەوە ،ئەوەش لە دەرگا ئەدات لێی ئەکرێتەوە.
١١ چ باوکێ لە ئێوە گەر کوڕەکەی داوای نانی لێ -
بکات ،بەردی ئەداتێ ؟ یاخود داوای ماسی لێ بکات
لە باتی ماسی ماری ئەداتێ؟ یان داوای هێلکەی لێ
بکات دووپشکی ئەداتێ ؟
١٣ گەر بێت و ئێوەی بەد ،بزانن ئاوها بە منالەکانتان
شتی باش بدەن ،کەواتە ئەبێ باوکی ئاسمانی چەند
باشتر بدات پێتان؟ ئەو ڕۆحی ڕەوان ئەدا بەوانەی
داوای ئەکەن؟)
١٤ عیسا ڕۆحی پیسی دەرئەکرد لە کابرایەك کە پێی
لاڵ بوو ،کاتێ شەیتانەکەی دەرکرد پیاوەکە دەستی -
کرد بە قسەکردن ،هەموو سەرسام بوون، ١٥ هەندێکیان
نەبێ ووتیان: (ئەو شەیتان دەرئەکات بە بەعلەزەبولی
سەرۆکی شەیتانەکان.) ١٦ ئینجا داوای نیشانەیەکی
ئاسمانیان لێ کرد بۆ ئەوەی تاقی بکەنەوە. ١٧ بەلام

ئەو خوێندیەوە ئەوەی بە بیریانا ئەهات،پێی ووتن :
(هەر وولاتێك دوو بەرەكی تێ كەوێت وێران ئەبێت،هەر
مالێكیش ببێ بە دوو بەشەوە ئەكەوێ. ١٨ گەر بێتو
شەیتانەكان ئاوها بووبن بە دوو بەشەوە،ئیتر پادشا ـ
هێتیەكەیان چۆن خۆی رائەگرێ؟ ئێوە ووتتان كە من
بە بەعلەزەبول شەیتان دەرئەكەم،١٩ گەرمن بەو شەیتان
دەربكەم،ئایا ئەبێ نەوەكانتان بە كێ دەریان بكەن؟ با
ئەوان بڕیاربەن بەسەرتانا. ٢٠ گەر من بە هێزی
یەزدان شەیتان دەركەم،ئەوا پادشاهێتی یەزدانتان
بەسەرا ئەچەسپێ. ٢١ كاتێ مرۆڤی بەهێز و توانا بە
هەموو چەكێكەوە پارێزگاری مالەكەی ئەكات،ناو مالەكەی
پارێزراوە. ٢٢ بەلام گەر یەكێ لە خۆی بەهێزتر بێتە
سەری ئەوا سەرئەكەوێ بەسەریا و ئەو چەكانەی كە پشتی
پێ بەستووە لێی ئەسەنێ،ئینجا تالانیەكەی دابەش ئەكات
٢٣ ئەوەی لەگەلما نیە،دژی منە،ئەوەش لەگەلما كۆ ـ
ناكاتەوە،بلاوی ئەكاتەوە.)
٢٤ دوای ئەوەی كە رۆحێكی پیس لە یەكێ دێتە دەرەوە،
ئەچێتە چۆلەوانی بۆ پشوودان،كاتێ هیچ نابینێ،ئەلێ

با بگەڕێمەوە بۆ ئەو ماڵەی کە بەجێیم هێشت.
٢٥ کاتێ دێتەوە،ئەبینێت گسك دراوەو رازاوەیە.ئەوسا
٢٦ ئەڕوا لەگەڵ خۆیا حەوت رۆحی پیسی تر ئەهێنێ
کە خراپ ترن لە خۆی،ئەچنە ئەو مرۆڤەوە و تیا جێگیر
ئەبن،ئینجا باری ئەو مرۆڤە لە پێشو بەدتر ئەبێ.)
٢٧ کاتێ عیسا ئەمانەی ئەووت،ژنێك لەناو خەڵکەکەوە
دەنگی بەرزکردەوە و ووتی:(خۆزگە بەو سکەی کە
هەڵی‌گرتی و بەو مەمکەی شیری پێ‌دای.) ٢٨ بەڵام
ئەو ووتی:(با خۆزگە بەوانە بخوازرێ،ئەوانەی گوێ لە
ووشەی یەزدان ئەگرن و کاری پێ ئەکەن.)
٢٩ کاتێ خەڵکێکی زۆر لێی‌کۆبوونەوە،ووتی:(ئەم نەوەیە
نەوەیەکی بەدە،داوای نیشانە ئەکەن،بەڵام هیچ نیشانە
یەکیان پێ نادرێت تەنها نیشانەی یونس نێرراوی
یەزدان نەبێت. ٣٠ چۆن کە یونس نیشانە بوو بۆ
دانیشتوانی نەینەوا،هەروەهاش کوڕی مرۆڤ نیشانەیە بۆ
ئەم نەوەیە. ٣١ شاژنی باشوور لە ڕۆژی دادگادا
بەرامبەر ئەم نەوەیە رائەوەستێت و تاوان باری ئەکات،
چونکە لەوپەڕی جیهانەوە هات بۆ ئەوەی لە دانایی

سلێمانی حەکیم گوێ بگرێ. وا لێرەدا لە سلێمانی
حەکیم مەزن تر راوەستاوە. ٣٢ هەروەها دانیشتوانی
ئەوسای نەینەواش لە دوارِۆژا لەگەڵ ئەم نەوەیە
رِائەوەستن و تاوان باری ئەکەن، چونکە پەشیمان بوونەوە
کاتێ ئامۆژگاری یونسیان بیست، وا لێرەدا لە یونس
مەزن تر راوەستاوە.)
٣٣ کەس چرا هەڵناکاو لە جێیەکی شارراوەدا دایبنێ،
یاخود لە ژێر جاما، بەڵکو ئەیخاتە سەر شوێنێکی بەرز،
تاکو ئەوانەی دێنە ژوورەوە رووناکیەکە ببینن.
٣٤ چاو چرای لەشە، گەر چاوت باش ببینێت لەشت
هەمووی رووناکیە، بەلاَم گەر چاوت تروسکایی تیا نەبێت،
ئەوا لەشت هەمووی هەر تاریکیە. ٣٥ گەر بێت و لەشت
هەمووی رووناکی بیت و هیچ لایەکی تاریکی تیا نەبێ،
٣٦ ئەوا هەمووی وەك چرایەك کە رووناکی ئەدات
ئەدرەوشێتەوە و رووناکە.)
٣٧ کاتێ کە عیسا ئەدوا، فەریسیەك داوای ئەوەی لێ -
کرد کە نانی نیوەرۆ لای ئەو بخوا. ئەویش چووە ماڵە -
کەی و لەسەر خوان دانیشت. ٣٨ بەلاَم فەریسیەکە

سەری سوڕما لەوەی کە عیسا پێش نانەکە دەست ناشوات
٣٩ ئەویش پێی ووت: (ئێوەی فەریسی دەرەوەی جام و
قاپتان پاك ئەکەنەوە،بەلاّم ناوەوەتان پڕە لە چەتەیی و
پیسی. ٤٠ ئەی بێ مێشکینە،هەر ئەوەی دەرەوەی
دروست کردووە ناوەوەیشی دروست نەکردوە؟
٤١ قاپ و قاچاغتان پڕە ئەوەی تیایەتی بی بەخشن بە
هەژاران،تاوەك لای یەزدان پاك بنەوە.
٤٢ (قوڕ بەسەرتان ئەی فەریسیەکان‌ئێوە دەیەکی نەعناو
رازیانە و سەوزەمەنی تر بە زەکات ئەدەن،بەلاّم راستی و
دادپەروەری و خۆشەویستی یەزدان پشت گوێ ئەخەن،
پێویست ئەوەیە ئەمانە بەجێ بهێنن و ئەوانەی تریش لە
یاد نەکەن. ٤٣ قوڕ بەسەرتان ئەی فەریسیەکان،چونکە
ئێوە حەز لە ریزی پێشەوەی کۆبوونەوەی کوڕەکان ئەکەن و
ئەتانەوێ لە شوێنە گشتیەکانا سلاّوتان بەگەرمی لێ بکرێ
٤٤ قوڕ بەسەرتان،ئێوە لەو گۆڕە وون‌بوانە ئەکەن کە
خەلّکی بێ ئەوەی بزانن بەسەریانا ئەڕۆن.)
٤٥ ئینجا یەکێ لە زانایانی شەریعەت پێی ووت: (ئەی
مامۆستا،ئەم قسانەت ئێمەش ئەگرێتەوە.) ٤٦ ئینجا

عیسا ووتی : (قوڕ بەسەر ئێوەش زانایانی شەریعەت،ئێوە
باری قورس و گران ئەخەنە سەر شانی خەڵکی ،بەلاّم
خۆتان سەری پەنجەتانی تێوە نادەن . ٤٧ قوڕ بەسەر-
تان ،چونکە ئێوە گۆڕ بۆ ئەو نێرراوانە هەڵ ئەبەستن ،
کە باوباپیرتان کوشتوویانن . ٤٨ کەواتە ئێوە بەم کارە
رازین بە کردەوەی باوباپیرتان ،ئەوان نێراوانیان کوشتو
ئێوەش گۆڕەکانیان بۆ هەڵ ئەبەستن . ٤٩ هەر لەبەر
ئەمەشە کە یەزدان ئەفەرموێ و ئەڵێ : من پێغەمبەر و
نێرراویان بۆ ئەنێرم بەلاّم ئەوان لێیان ئەکوژن ودەریان
ئەکەن . ٥٠ تاکو خوێنی رژاوی هەموو نێراوانانی
یەزدان لە سەرەتای دروست بوونی جیهانەوە بچێتە ملی
ئەم نەوەیەوە، ٥١ هەر لە خوێنی هابیلەوە تا خوێنی
زەکەریا کە لە نێوان شوێنی قوربانی پەرستگاکەدا کوژرا
بەڵێ پێتان ئەڵێم : مافی ئەو خوێنانە لەم نەوە بێ
باوەڕە ئەسێنرێ . ٥٢ قوڕ بەسەرتان ئەی زانایانی
شەریعەت،چونکە ئێوە کلیلی زانیاریتان هەڵگرتووە ،بەلاّم
نەخۆتان ئەچنە ژوورەوە نە ڕێ ئەدەن کە خەڵکی تر
بچێتە ژوورەوە .)

٥٣ كاتێ عیسا بەم شێوەیە قسـەی لـەگـەڵا ئـەکـردن ، نووسەرانی شەریعەت و فەریسیەکان بە تەواوی رقیان لێ هەڵـگرت،زۆر بابەتی کەیان هێنایە پێشـەوە،بـۆ ئـەوەی لێی بدوێ ، ٥٤ تاوەکو لە ووشەیەکا راوی کەن و توشی - کـەن .

١ لەو کاتەدا کە خەڵکی بە هەزاران کۆبووبوونەوە ،بە جۆرێ یەك یەکی پێ شێل ئەکرد ،عیسا دەستی کرد بە قسەکردن بۆ قوتابیەکانی و ووتی : (یەکەم جار ئاگاداری هەویر ترشی فەریسیەکان بن ،کە بریتیە لە دوو روویی .
٢ هیچی شارراوە نیە ئاشکرا نەبێت و هیچ نهێنیەك نیە نەزانرێ . ٣ هەموو ئەوانەی لە تاریکیا ووتووتانە ،لە رووناکیا ئەبیسرێ ،ئەوەش کە لە مالاّ بە چرپە ووتووتانە ،لە سەربانەکان بانگەوازی پێ ئەکرێ .)
٤ لەبەرئەوە ئەی خۆشەویستەکانم ،مەترسن لەوانەی کە بە لەش ئەتان کوژن ،چونکە لەوە زیاتر ناتوانن هیچ بکەن .
٥ بەلاّم من پێتان ئەڵێم کە لە چی بترسن ،لەوە بترسن کە تواناداره لە دوای مردن بتانخاتە ئاگرەوە ،بەڵێ ، پێتان ئەڵێم کە لەوە بترسن . ٦ ئەوە نیە پێنج چۆلەکە بە دوو فلس ئەفرۆشن ؟ لەگەڵ ئەوەشدا یەزدان یەکێك لەوانی بیرناچێ ،٧ تەنانەت توکی سەریشتان ژمێرراوە . کەواتە مەترسن ،ئێوە بەنرخ ترن لە چۆلەکە .
٨ بەلاّم پێتان ئەڵێم ،ئەوەی کە لە بەردەم خەڵکیا دانم پیابنێ ،کوڕی مرۆڤیش لە بەردەم فریشتەکانی یەزدانا

دانی پیائەنێ. ٩ ئەوەش کە لە بەردەم خەڵکیادانم
پیانانێ ،بەهەمان شێوە لەبەردەم فریشتەکانی یەزدانا
دانی پیانانرێ. ١٠ ئەوەی ووشەیەك بە کوڕی مرۆڤ
بڵێ لێی ئەبوررێ ،بەلاّم ئەوەی شتی خراپ بە رۆحی
پیرۆز بڵێ ،لێی نابوررێ.
١١ کاتێ ئەتانهێننە بەردەم شوێنی کۆبوونەوەکان و لێ
پرسراوان و گەورەپیاوان ،گوێ مەدەن بەوەی کە چی
یاخود چۆن وەلاّم ئەدەنەوە. ١٢ چونکە رۆحی پیرۆز
ئەیدا بە گوێتانا ئەوەی پێویستە کە بیلێێن.
١٣ ئینجا لەناو کۆمەڵەکەدا یەکێ پێی ووت: مامۆستا ،بە
براکەم بڵێ ئەوەی بۆمان بەجێ ماوە بەشیکا لەگەڵما:
١٤ بەلاّم ئەو پێی ووت: (ئەی مرۆڤ،کێ منی کردوە
بە بەشکەر بە سەرتانا ؟) ١٥ بە خەڵکەکەی ووت:
(ئاگاداربن و خۆتان بپارێزن لە چاوبرسێتی. گەر
یەکێ سامانی هەموو جیهانیشی هەبێ ،ناتوانێ ژیانی
هەتاهەتایی پێ بکرێ.) ١٦ ئینجا نموونەیەکی بۆ
هێنانەوە و ووتی : (مرۆڤێکی دەوڵەمەند زەویەکەی بەروو -
بوومێکی زۆرزۆری دا بەدەستەوە. ١٧جا بیری کردەوە و

ووتی : چی بکەم کە من شوێنی تەواوم نەبێ بۆ کۆکردنە ـ
وەی بەرووبوومەکەم؟ ١٨ ووتی : وا ئەکەم ،شوێنی کۆکردنە ـ
وەکانی ترم ئەروخێنم و لەوان گـەورەتر دروسـت ئەکـەم ،
ئینجا لەوێدا هەموو بەرووبوومەکەم دائەنێم و کۆی ئەکەمەوە
١٩ ئەوسا بە خۆم ئەڵێم : ئەی دڵ ئەوەتا بەشی چەندین
ساڵت هەیە ،کەواتـە بـخـۆ و بـخـۆرەوە و هـەڵـپـەرە .
٢٠ بەڵام یەزدان لە هەمان رۆژا پێی ووت : ئـەی بێ
مێشك ،هەر ئەم شەو رۆحت دەرئەچێ ،بۆ کێ ئەبێ ئەوەی
کۆت کردۆتەوە ؟
٢١ (ئا ئەمەیە بەشی ئەوانەی کە هەر بۆ خۆیان کـۆی ـ
ئەکەنەوە و لای یـەزدان هـیـچـیـان نـیە)
٢٢ بە قوتابیەکانی ووت : جا لەبەرئەمە پێتان ئەڵێم ،گـوێ
مەدەن بە خواردن و بـەوەی کـە لـەبـەری ئـەکـەن .
٢٣ ژیان گـرنگ ترە لە خواردن و لەشیش گـرنگ تـرە
لە جل . ٢٤ سەیری قەلەرەش کەن ،نە ئـەچـنـێ و نـە
دروێنە ئەکات . ئازوخـگـەشی نیە و هـیـچ کۆناکاتەوە ،بەڵام
یەزدان ئەیژێنێ . ئایا ئێوە لە باڵندە ئازیزتر نـیـن ؟
٢٥ بەڵام کێ لە ئێوە گـەر زۆر بایەخ بدات بـەم شـتـانە ،

تەنانەت رۆژێ لە ژیانی ئەتوانێ درێژ تر بکات؟
٢٦ جا کە ئێوە تواناتان بەسەر بچوکترین شتانیە،بۆچی
بایەخ ئەدەن بە شتی تر؟ ٢٧ سەیری گوڵاڵە سوورە -
کەن ،چۆن نشونما ئەکات نە هیلاك ئەبێت و نە ئەڕێسێ ،
بەڵام پێتانی ئەڵێم:تەنانەت سلێمان پاشاش لەوپەڕی
مەزنیا لەبەری نەکردووە بەرگێ ،جوانتر لە بەرگی گوڵاڵە
سوورە. ٢٨ گەر بێت و یەزدان ئاوا بەرگ بکاتە بەری
گژوگیالەگەڵ ئەوەی کە ئەمڕۆ لە کێڵگەدایە و بەیانی
فڕێ ئەدرێتە تەنورەوە.ئایا ئەبێ ئێوە چەند لە پێشتربن
تاوەك یەزدان لەیادتان نەکا ئەی کەم باوەڕینە ؟
٢٩ داوای ئەوە مەکەن کە چی بخۆن و چی بخۆنەوە،
مەپەشۆکێن. ٣٠ ئەمانە هەمووی بێ باوەڕەکان هەوڵی
بۆ ئەدەن ،بەڵام ئێوە باوکتان ئەزانێ کە پێویستان بەمانە
هەیە. ٣١ ئێوە هەوڵ بەن بۆ چوونە پاشایەتی یەز -
دانەوە،ئەوانەی ترتان هەموو بۆ ئەبێت .
٣٢ ئەی مێگەلی بچوك،ترسی دوارۆژت نەبێ ،چونکە
باوکت ئەیەوێ پاشایەتی ئاسمانت بداتێ، ٣٣ بیفرۆشن
ئەوەی کە هەتانە و بیبەخشن بە هەژاران ،دروستیکەن

بۆ خۆتان لە ئاسمان سامانێ کە نافەوتێ ،گەنجێ کە لە
بن نایەت،نە دز لێی نزیك ئەبێتەوە نە مۆریانە لێی -
ئەدات. ٣٤ مرۆڤ گەنجی لە هەر کوێ بێت دڵی
لەوێ ئەبێت.
٣٥ با پشتێنتان بەستراو بێت و چراتان رۆشن بێت،
٣٦ وەك ئەوانە بن کە چاوەروانی گەورەکەیان ئەکەن تا
لە سەر شایی بگەڕێتەوە ،بۆ ئەوەی کە هاتەوە و لە
دەرگای دا ،دەست بەجێ دەرگای لێ بکەنەوە.
٣٧ خۆزگە ئەخوازرێ بەو ئیشکەرەی کە گەورەکەی لەکاتی
گەرانەوەدا بە بەخەبەری ئەی بینێ. راستی پێتان
ئەڵێم: ئینجا گەورەکەی لەسەر خوان دای ئەنێت و
قۆڵ هەڵئەکا تاوەك خزمەتیکات. ٣٨ دیسان خۆزگە
پێی گەر هات و گەڕانەوەی گەورەکەی لە خولی دووەم
یاخود سێهەمی شەوا بێ ،ئەویش هێشتا هەر بەخەبەرە.
٣٩ بەلام ئەوە بزانن ،گەر بێت و گەورەی ماڵ بزانێت
لە چ کاتێکا دز دێتە سەری ،ئەوا بەخەبەر ئەمێنێتەوە و
ماڵەکەی بەجێ ناهێڵێ تا بدزرێ. ٤٠ کەواتە ئێوەش
ئاوا ئامادەبن ،چونکە کوری مرۆڤ لە کاتێکا ئەگەڕێتەوە

که نایزانن. ٤١ پەترۆس لێی پرسی: (ئایا ئەم نموونانە
تەنها بۆ ئێمەیە یان بۆ هەمووانە؟) ٤٢ عیسا ووتی:
کێیە ئەو جێگرە دەست پاك و ژیرەی کە گەورەی ماڵ
بەسەر خاوو خێزانیا دایئەنێ تاوەك خواردنیان لەکاتی
خوێدا بۆ ئامادە بکات؟ ٤٣ خۆزگە ئەخوازرێ بەو
ئیشکەرەی بە تەواوی بەم کارە هەڵساوە. ٤٤ راستی
پێتان ئەڵێم: ئینجا گەورەیماڵەکە ئیشکەرەکەی دائەنێ،
لەسەر هەموو ماڵ و سامانێکی کە هەیەتی. ٤٥ بەڵام
گەر ئیشکەرەکە لە دڵی خۆیا ووتی لەوە ئەکات گەورەی
ماڵ بەم زووانە نەگەڕێتەوە ئینجا هەستاو خۆی کرد بە
گەورەی ماڵ و بە ئارەزوی خۆی کردی و بردی خۆی
سەرخۆش کرد، ٤٦ ئەوا رۆژێ لە رۆژان کە گەورەی ماڵ
ئەگەڕێتەوە، رۆژێك و کاتێك کە ئیشکەرەکە نای زانێ، بە
ناپاك دای ئەنێت و دەری ئەکات. ٤٧ ئەو ئیشکەرەی
داواکاریەکانی گەورەی ماڵ ئەزانێت، بەڵام بە دەستی
ئەنقەست کاری پێ ناکات، سزا ئەدرێ. ٤٨ ئەوەش کە
داواکاریەکان نازانێت و هەڵە ئەکات، سزاکەی کەمترە.

ئەوەی زۆری پێ دراوە ،داوای زۆری لێ ئەکرێت ،ئـەوەش کـە
زۆری بەخشیوە ،داوای زۆر ئەکات.
٤٩ (من هاتووم تاکو لەسەر زەوی ئاگرێ بکەمەوە ،چـەنـد
دلـخۆشم بەوەی دەست کات بە سوتانن . ٥٠ بەلاّم لە ـ
سەرمە خۆم لە ئاو هەلـکێشم ،چەند یش نارەحـەتـم تـاوەك
یەتەدی . ٥١ وا ئەزانن من هاتووم تەنـها ئاشتی بێنمە
سەر زەوی ؟ پێتان ئەلـێم ،نەخێر ،هێناومە لـەگـەلّ خـۆم
دووبەرەکی و جیابوونەوە . ٥٢ هەر لە ئێستەوە ،گـەر لـە
مالـێکا پێنج کەسی تیا بێت ،سیانیان لە دوانیان ،یان
دوانیان لە سیانیان جیائەبنەوە . ٥٣ بـاوك لـە کـوڕ ،
کوڕ لە باوك ،دایك لە کچ ،کچ لە دایك ،خەسـوو لـە
بووك ،بووك لە خەسوو جیائەبنەوە)
٥٤ دیسان بە خەلـکەکەی ووت : (کـاتـێ ئێوە لە رۆژ ـ
ئاواوە هەورئەبینن ،خێرا ئەلـێن : ئەم هەورە بـارانـی بە ـ
دەمەوەیەئەمەش ئەبێت . ٥٥ کاتێکیش بای خـوارووە دێـت ،
ئەلـێن گـەرما دەست پێ ئەکات ،ئەمەش ئەبێت . ٥٦ ئەی
ساختەچیان ،ئێوە ئەزانن رووی زەوی و ئاسمان بخوێننەوە ،
ئیتر چۆن نازانن بیخوێننەوە ئەوەی لەبەر چاوتانا روو ـ

ئەدات؟ ٥٧ بۆچی خۆتان لە راستی لائەدەن؟
٥٨ کاتێ یەکێ شتێکی بەسەرتەوەیە و ئەیەوێ بت بات بۆ دادگا ،هەوڵ بە هەر لە رێگە لەگەڵیا ئاشت بیتەوە و رێکەویت،ئەگینا ئەچیتە لای قازی و قازیش رەوانەی بەندینخانەت ئەکات. ٥٩ پێت ئەڵێم،لەوێ نایەیتە دەرەوە تا سزای خۆت وەرنەگریت.)

١ لەم کاتەدا ،هەواڵــی ئەوەیان بە عیســا گــەیانـد ،کە پیلا توس هەندێ لە پیاوانی شـاری جـەلـیلـی لـە کـاتی پێشکەش کردنی قوربانیەکەیانا کوشتوەو خوێنی لە خوێنی قوربانیەکانا تێکەڵاو کردوون . ٢ لێرەدا عیسا پێی ووتن (ئایا بە بیری ئێوە ،ئەو جەلیلیانە کە کوژران گـوناهیان زیاتر بوو لەو خەڵـکەی کە لە شاری جەلیلن ،بۆیە وایان بەسەر هات؟ ٣ من پێتان ئەڵـێم: نەخێر وا نیە ،گـەربێتو ئێوەش پەشیمان نەبنەوە هـەمـووتـان ئـاوهـا تـیائەچـن . ٤ یاخود ئەو هەژدە کەسەی کە قەڵای سیلوامیان بــە سەرا رووخا و مردن ،گــونـاهــبارتــر بــوون لـــە هـــەمــوو دانیشتوانی شاری ئۆرشەلیم؟ ٥ من پێتان ئەڵـێم: نەخێر، بەڵام گـەر ئێوەش پەشیمان نەبنەوە هەمووتان ئاوها تیا ـ ئـەچـن .)

٦ ئینجا ئەم نموونەیەی باس کرد : (کابرایەك لە رەزەکەیا دارهەنجیرێکی هەبوو ،هـات تـاکـو بـزانـێ بـەری گـرتووە، سەیری کرد هـیچی پێوە نی یە . ٧ بانگـی باخەوانەکـەی کردوو ووتی :من ماوەی سێ ساڵـە دێم ،تاکو لە بەرەکەی

بەرم،کەچی هیچی پێوە نابینم،هەر ئێستا بی بڕەوە
بۆچی زەویشمان لێ بگرێ؟ ٨ بەڵام باخەوانەکەی ووتی:
گەورەم،ئەم ساڵیش وازی لێ بێنە،زەویەکەی دەوروبەری
هەڵ ئەگێڕمەوە و کەمێ شتی بەهێزبوونی تێ ئەکەم.
٩ بەڵکو بکەوێتە بەردان،گەر نەبوو ئەوسا بی بڕەوە.)
١٠ عیسا رۆژێ لە رۆژان لە شوێنی کۆبوونەوەی جولە ـ
کەکانا خەریکی فێرکردن بوو. ١١ ئافرەتێکی لێ بووماوەی
هەژدە ساڵ بوو رۆحی پیس دەستی بەسەریا گرت ـ
بوو،پشتی کۆم بووبوو،نەیئەتوانی بە رێکی راوەستێ.
١٢ کاتێ عیسا ژنەکەی دی،بانگی کرد و پێی ووت:
(ئافرەت،با رزگارت بێ لە نەخۆشیەکەت) ١٣ ئینجا
دەستی خستە سەر ئافرەتەکە،دەست بەجێ ئافرەتەکە
پشتی راست بووەوە و دەستی کرد بە ستایشی یەزدان.
١٤ بەڵام سەرۆکی کۆمەڵگاکە تورە بوو،بە خەڵکەکەی
ووت: (تەنها هەر شەش رۆژ لە هەفتەیەکارۆژی کارکردنە
لەو رۆژانەدا وەرن بۆ چاك بوونەوە،نەك لە رۆژی
شەممەدا) ١٥ لێرەدا عیسا وەلامی دایەوە و ووتی: (ئەی
ساختەچیان،ئایا هەر یەك لە ئێوە،لە رۆژی شەممانـدا

ناروات گاکەی یاخود گوێدرێژەکەی بکاتەوە و بیبات
ئاوی بدات. ١٦ ئەوەتا ئەم ژنە کە یەکێکە لە نەوەی
ئیبراهیم،ماوەی هەژدە ساڵە بەستراوی دەستی شەیتانە
نابێ ئازاد بێ لە رۆژی شەممەدا؟) ١٧ کاتێ عیسا
ئەمەی ووت،دوژمنانی شەرمەزار بوون،ئینجا هەموو
دڵشاد بوون بە گشت ئەو کارە پیرۆزانەی کە کردی.
١٨ عیسا پرسیاری کردوو ووتی: (پادشاهی یەزدان لە
چی ئەکات؟ وەك چی وایە؟ ١٩ ئەو لە تۆوێك ئەکات،
کە کابرایەك هێنای و لە کێڵگەکەیا رواندی،رواو بوو بە
دارێکی گەورە،بە شێوەیەك کە باڵندەی ئاسمان لەسەر
لق و چڵەکانی حەسانەوە.)
٢٠ پادشاهی یەزدان لە چی ئەکات؟ ٢١ ئەو لە
هەویر ترشێك ئەکات،کە ئافرەتێ هێنای و خستیە سێ
بەش هەویرەوە،تاکو هەمووی هەڵ هات.
٢٢ عیسا لەم کاتەدا کە بەرەو ئۆرشەلیم ئەچوو،بە شار و
لادێ کانا تێئەپەری و خەڵکی فێرئەکرد. ٢٣ یەکێ لێی
پرسی: ئەی مامۆستا کەمن ژمارەی ئەوانەی رزگاریان
ئەبێت؟ ئەویش رووی کردە هەموان و ووتی :

٢٤ (هەوڵ بەن لە دەرگای باریك و تەسكەوە بچنە
ژوورەوە،من پێتان ئەڵێم کە زۆر کەس هەوڵی ئەوە
ئەدەن بچنە ژوورەوە،بەڵام ناتوانن. ٢٥ دوای ئەوەی
کە گەورەی ماڵ هەڵئەسێت و دەرگا دائەخات،بە
هەزاران لە دەرەوە ئەمێننەوە،ئینجا ئەڵێن: گەورەم،لێمان
بکەرەوە ئەویش پێان ئەڵێ:من ناتان ناسم ئێوە لە کوێوە
هاتوون. ٢٦ ئەوساکە ئێوەش ئەڵێن:لەگەڵتا خوارد ـ
مان و خواردمانەوە،لە شەقامەکانمانا قسەت بۆ ئەکردین.
٢٧ ئینجا ئەویش ئەڵێ:پێتان ئەڵێم من نازانم ئێوە
کێن و لە کوێوە هاتوون،وون بن لەبەر چاوم ئەی گوناه
باران. ٢٨ جا ئالەویا ئەبێت گریان و چرکەچرکی
دان،لەوکاتەدا کە ئیبراهیم و ئیسحاق و یاقوب و هەموو
نێرراوانی یەزدان ئەبینن لە پاشاهێتی یەزدانا،ئێوە
دەرکراونەتە دەرەوە. ٢٩ خەڵکی لە رۆژهەڵات و لە
رۆژئاواو سەروو خوارووەوە دێن و لە پادشاهی یەزدانا
دائەنیشن. ٣٠ زۆر لەوانەی دواهەمین ئەبنە یەکەمین،
یەکەمینەکان ئەبنە دواهەمین.)
٣١ لێرەدا،هەندێ لە فەریسیەکان دێنە لای و پێی

ئەلێن : (فریای خۆت کەوە راکە لێرە ،هێرۆدس بڕیاری -
داوە بتکوژێ) ٣٢ ئەویش پێی ووتن : بڕۆن بەو ڕێویە
بلێن ،کەوا من شەیتانەکان دەرئەکەم و نەخۆشەکان چاك
ئەکەمەوە ،ئەمڕۆ و بەیانی ،ئینجالە رۆژی سێهەما ئەگەمە
ئامانجی خۆم. ٣٣ پێویستە بەردەوام بم لە رۆیشتنما ،
ئەمڕۆ و بەیانی و دووبەیانی ،چونکە کوشتنی ئەم نێرراوی
یەزدانە ،ئەبێ هەر لە ئۆرشەلیم بێت.
٣٤ (ئەی ئۆرشەلیم ،ئەی ئۆرشەلیم ،کوشتێنەری نێرراوان و
بەردباران کەری پیاو چاکانی بۆ لات هاتو ،چەند جار
ویستم منالەکانت بەیەکەوە کۆکەمەوە ،هەروەك چۆن مریشکێ
جوچکەکانی لەژێر بالیا کۆئەکاتەوە ،بەلاّم نەتان ویست.
٣٥ پەرستگاکەتان ،تەنها داروبەردی ئەمێنێتەوە . باپێتان
بلێم ،ئیتر نام بیننەوە ،تا ئەو کاتەی هاوار ئەکەن ،پیرۆزە
ئەوەی بە ناوی یەزدانەوە دێت.)

١ عیسا لە ڕۆژی شەممەدا ،چووە ماڵی یەکێ لە سەرۆکی
فەریسیەکان ،بۆ نان خواردن ،ئەوانەی لەوێ بوون چاو -
یان لە عیسا نەئەتروکان و بە باشی سەرنجیان ئەدا .
٢ چونکە بەرامبەری کابرایەکی زۆر نەخۆش دانیشت بوو.
٣ عیسا ڕووی‌کردە زانایانی شەریعـەت و فـەریـسیەکان ،
ئەوانەی لەوێدا بوون ،لێی پرسین : (ئـایا نـەخۆش چا -
کردنەوە ،لە ڕۆژی شـەمـمـەدا ئـەشـێ یـان نـا ؟)
٤ بێ دەنگ مانەوە و هیچ وەڵامێکیان نەدایەوە . ئەویش
بانگی کردو چاکی کردەوە و بەرێی کرد . ٥ گەڕایەوە
پرسیاری لێ کردن : (کێ لە ئێوە گوێ درێژەکەی یان
گاکەی لە ڕۆژی شەممەدا بکەوێتە بیرەوە ناچێ و دەری
بهێنێ ؟) ٦ لێرەشا نەیان توانی هیچ وەڵامێکی بەنەوە .
٧ دوای ئەوەی کە سـەیـری کـرد ،چـۆن هـەنـدێ لـە
دانیشتوان ریزی پێشەوەیان گـرتـووە ،نـموونـەیـەکـی بـۆ
هێنانەوە ،ووتی : ٨ (کاتێ یەکێ بۆ سەر شایی بانگ ئەکرێ
باشتروایە نەچێتە ریزی پێشەوە ،چونکە لەوانەیە ئەو شوێنە
بۆ یەکێکی بەرزتر لەو دانرابێ . ٩ لـە دوایـیـا ئـەوەی
تۆ و ئەویشی بانگ کردوە ،دێت و پێت ئەڵێ :ئەو شوێنە

چۆڵكه بۆ ئەم پیاوه ،تۆش تەریق ئەبیتەوه ،لـه دواوه ئەگەڕێت بۆ شوێنێ تیا دانیشێ. ١٠ كاتێ بانگ ـ ئەكرێیت، هەوڵبه له دواوه دانیشه ،تا ئەوەی كه بانگی ـ كردویت، بێت و پێت بڵێ : هاورێم ،هەسته بڕۆره پێشەوه ، لێرەدا رێزت لای دانیشتوان زیاتر ئەبێ. ١١ ئـەوەی خۆی به گەوره دانێ نزمئەكرێتەوه ،ئەوەش خۆی به بچوك دائەنێ بەرزئەكرێتەوه.)
١٢ ئینجا بەوەی كه بانگی كردوه ،ووتی : (كاتێ نانی نیوەرۆ یان ئێواره ئەكەیت، هاورێ و براو خزم و دراوسێ پارەدارەكانت بانگ مەكه ،هەتا نەوەك ئەوانیش دوایی بانگت كەنەوه و چاكەكەت بدەنەوه. ١٣ بەڵكو ئەگەر نانخواردنێكت سازكرد ،هەژارو پەك كەوتەو شەل و كوێر بانگكه، ١٤ تا كارەكەت پیرۆز بێت، چونكه ئەوانه ناتوانن هەمان شتت بۆ بكەنەوه ،،ئەوسا لـه رۆژی دوایدا پاداشتت ئەدرێتەوه.)
١٥ یەكێ له دانیشتوان ،كاتێ ئەمەی بیست ووتی : (خۆزگەم بەوەی كه له پادشاهی یەزدانا نان ئەخوات) ئینجا عیسا ووتی : (كابرایەك خواردنێكی زۆر چاكی بۆ

ئێواره دروست کرد و خەڵکێکی زۆری بۆ بانگ کرد .
١٧ کاتی ئێواره ئیشکەرێکی نارد ،بۆ ئەوەی بە میوانەکان
بڵێ : فەرموون ،هەموو شتێ ئامادەیە . ١٨ لێرەدا هەموو
یەك لە دوای یەك داوای لێبوردنیان کرد ،یەکەمیان
ووتی : ئەمڕۆ کێڵگەیەکم کڕیوه و ئێستا ئەبێ بڕۆم بۆ
ئەوێ ،تکایه لێم ببوره . ١٩ ئەوی کەیان ووتی : پێنج
گای جووتم کڕیوه ئەمەوێ بچم بۆ لایان ،تکایه لێم ببوره
. ٢٠ یەکێکی کەشیان ووتی : خەریکی ژن داواکردنم لەبەر
ئەوه ناتوانم بێم ئیشکەرەکه گەڕایەوه و هەمووی بە گەوره
کەی راگەیاند .لێرەدا گەورەی ماڵەکه زۆر تووڕەبوو ،بە
ئیشکەرەکەی ووت : بڕۆره دەرەوه ،بۆ شەقامی ناوشار و
کۆڵانەکان ،چی هەژار و پەك کەوته و شەل و کوێر هەیه
بانگی که بۆ ئێره . ٢٢ پاش ماوەیەك ئیشکەرەکە
گەڕایەوه و ووتی : (گەورەم ئەوەی فەرمانت دا کرا ،
هێشتاکه شوێن ماوه . ٢٣ گەورەی ماڵ ووتی : دیسانەوه
بڕۆ بۆ رێگا و مەیانەکان بەزۆر خەڵك بێنه ماڵەوه ،تا ـ
وەك ماڵەکەم پڕ بێ . ٢٤ پێتان ئەڵێم : لەوانەی بانگ ـ
کرابوون هیچیان تامی نانی ماڵم ناکەن .)

٢٥ خەلـْكێكی زۆر لەگەلـْیا ئەرۆیشتن بەرێدا ،ئاوڕی
بۆ دانەوە و پێی ووتن : ٢٦ (گەر یەكێ بیەوێ لەگەلـْما
بێت،ئەوا پێویستە من لە هەموو شتێ گرنگتر بم لای ،
تەنانەت لە دایكی و باوكی و ژن و منالـّی و خوشك و
براشی ،بگرە لە خۆشی ،تەنها هەر بەم شێوەیە ئەتوانێ
ببێتە قوتابی من . ٢٧ دیسانەوە ئەوەش كە ناتوانێ
خاچەكەی هەلـْگرێت و دوام كەوێت،ناتوانێ ببێتە قوتابیم
٢٨ كێ لە ئێوە گەر ویستی خانوویەك دروست كات،
دانانیشێ پارەكەی بژمێرێ و بزانێ پارەی ئەوەی هەیە؟
٢٩ نەوەك دەست كات بە كرینی شتەكان و لە دوایا
نەتوانێ تەواوی كات،ئەوساكە خەلـْكی گالـْتەی پێ ئەكەن
٣٠ ئەلـْێن :ئەوە چی بوو ،دەستی بە خانوو دروست ـ
كردن كرد و نەی توانی تەواوی كات؟ ٣١ یان چ
پادشاهێك ،كە بیەوێ شەركات لەگەلْ پادشاهێكی كەدا ،
یەكەم جار دانانیشێت تاوەك راوێژی ئەوە بكات كە چۆن
بە دە هەزار كەسەوە سەركەوێ بەسەر بیست هەزار كەسا ،
كە خەریكن بەرەو رووی ئەكشێن، ٣٢ ئەگینا خۆ تاوەك
لەشكرەكە دوورە ،خێرا خەلـْك ئەنێرێ بۆ رێكەوتن .

٣٣ کەواتە هەر بەم شێوەیە،گەر یەکێ ویستی دوام کەوێ پێویستە بە باشی لێکی باتەوە و بزانێ ئایا واز لە هەموو شتێ ئەهێنێ بۆ من؟
٣٤ (خوێ شتێکی زۆر باشە،بەلاّم کە سوێری نەما،چی سوێربێکەی بۆ ئەگەرێنێتەوە؟ ٣٥ ئەوسا بە ـ کەلکی هیچ نایەت،نە بۆ زەوی نە بۆ بەهێز ـ کردنی زەوی،ئینجا ناچار فڕێ ئەدرێت. ئەوەی دوو گوێی هەیە،با گوێ راگرێ بۆ ئەم ووشانە.)

١ کەسانێکی زۆر لە باج گران و گوناەباران ،ئەهاتن بۆ گوێ راگرتن لە ووتەکانی عیسا. ٢ فەریسیەکان و نووسەرانی شەریعەت بەمە توورِە ئەبوون و ئەیان ووت: (ئەم کابرایە پێشوازی لە گوناەباران ئەکات و لەگەلّیانا نان ئەخوات.) ٣ عیسا لێرەدا نموونەیەکی بۆ هێنانەوەو ووتی: ٤ کێ لە ئێوە گەر سەد سەر مەری هەبێت و دانەیەکی لێ وون بێت،نەوەد و نۆکەی تر لە دەشت بەجێ ناهێلێت و ناگەرِێ بە شوێن مەرە وون بوەکەدا ، تا ئەی دۆزێتەوە؟ ٥ ئینجا کە دۆزیەوە،بە خۆشیەوە ئەی خاتە سەر شانی و ئەیهێنێتەوە بۆ مالّەوە،هاورێکانی و دراوسێکانی بانگ ئەکات و پێان ئەلێت:دلّشاد بن لە گەلّما چونکە ئەو مەرەی کە وون بوو ،دۆزیمەوە. ٧ من پێتان ئەلێم هەر ئا بەم شێوەیەش،لە ئاسمان ئەبێ بەشادی گەر یەکێ لە گوناەباران بگەرِێنەوە بۆ سەر رێگەی یەزدان ،زیاتر لە نەوەد و نۆ کەسی بێ گوناە کە پێویستیان بە گوناە پاکردنەوە نیە.
٨ یان چ ئافرەتێ گەر دە پەنجایی هەبێ و یەکێکیانی لێ بکەوێت،هەلّ ناسێ و چرا هەلّ ناکاو دەست ناکات

بە گەسك دانی ماڵەکە بە ووردی ،تا ئەی دۆزێتەوە؟
٩ کاتێ کە دۆزیەوە،بۆ هاورێ و دراوسێکانی
ئەگێرێتەوە و پێیان ئەڵێ: دڵشاد بن لەگەڵم چونکە
پارە وون بوەکەم دۆزیەوە. ١٠ من پێتان ئەڵێم: هەر
بەم شێوەیە،بە گەڕانەوەی گوناەبارێ لەرێی گوناە،ئەبێتە
شادی لە نێوان فریشتەکانی ئاسمانا.
١١ ئینجا ووتی:کابرایەك دوو کوری هەبوو.
١٢ بچووکەکەیان بە باوکی ووت:باوکە،چیم بەرئەکەوێ لە
بەشی خۆم بمدەرێ،کابراش چی سامانی هەبوو کردی بە
دوو بەشەوە و بەشێکی دانا بۆ کورە بچووکەکەی.
١٣ دوای چەند رۆژێ،کوری بچووك چی هەبوو
هەمووی کۆکردەوە،ئینجا کەوتە رێ بۆ وولاتێکی دوور،
لەوێ چی هەبوو هەمووی لە رابواردنا خەرج کرد.
١٤ کاتێ کورە هیچی بەدەستەوە نەما،گرانی کەوتە ئەو
ناوچەیەوە،ئینجا هەستی بەوە کرد کە پێویستی بە شتێ
هەیە پێی بژی. ١٥ دوای ئەوەی چووە لای کابرایەك
لە دانیشتوانی ئەو شارە،کابرا ناردی بۆ کێڵگەکەی
تاوەك بەرازەکانی بۆ بلەوەڕێنێ. ١٦ برسێتی وای لە

کوره کرد که خواردنی بەرازەکان بخوات،ئەوەشی بە
تەواوی دەست نەکەوت.
١٧ ئینجا کەمێ بیری کردەوە و ووتی :ئاخۆ چەند نان
بمێنێتەوە ،لەبەر ئەو کەسانەی لای باوکم ئیش ئەکەن ،ئەوەتا
منیش لێرەدا خەریکە ئەمرم لە برسا . ١٨ با هەستم
بگەڕێمەوە بۆ لای باوکم،پێی ئەڵێم:بابە من بەرامبەر بە
ئاسمان و بەرامبەرت هەڵەم کرد ، ١٩ ئیتر من شایانی
ئەوە نیم بە کوری تۆ بانگ کرێم،بمکە بە یەکێ لەوانەی کە
ئیشت بۆ ئەکەن . ٢٠ کوره هەڵساو گەڕایەوە بۆ لای
باوکی ،کاتێ باوکی لە دوورەوە دی ،دڵی پێی سووتا و
رایکرد بۆ لای و دەستیکردە ملی و بە گەرمیەوە ماچی
کرد . ٢١ ئینجا کوره پێی ووت: بابە من بەرامبەر
ئاسمان و بەرامبەرت هەڵەم کرد ،ئیتر من شایانی ئەوە
نیم بە کوری تۆ بانگ کرێم. . . . . ٢٢ بەڵام باوکەکە ،
بانگی ئیشکەرەکانی کرد و ووتی :بڕۆن خێرا باشترین
جل و بەرگ بێنن و لەبەری‌کەن ،موستیلەی بکەنە دەست و
پێڵاو بکەنە پێی . ٢٣ ئینجا بڕۆن گوێرەکە دابەستەکەش
سەربرن ،تا بیخۆین و ئاهەنگ بکەین . ٢٤ ئەم کورەم

مرد بوو،زیند وبۆتەوە،وون بوو بوو،دۆزراوەتەوە،ئینجا کرد
یان بە ئاهەنگ و خۆشی.
٢٥ کوری گەورەی کابرا،دوای ئەوەی لە کێڵگە
گەڕایەوە و نزیك ماڵەوە بوەوە،گوێی لە مۆسیقا و
هەڵپەرکێ بوو. ٢٦ یەکێ لە ئیشکەرەکانی بانگ کرد و
لێی پرسی ئەوە چیە،چی رووداوە؟ ٢٧ وەڵامی دایەوەو
ووتی:براکەت گەڕاوەتەوە،باوکیشت گوێرەکە دابەستووەکەی
سەربڕیوە بۆی،چونکە بە زیندوێتی گەڕاوەتەوە.
٢٨ لێرەدا برای گەورە تووڕە بوو،نەیویست بچێتە
ژوورەوە. باوکی هاتە دەرەوە و لێی پاڕایەوە.
٢٩ بەڵام ئەو وەڵامی باوکی دایەوە و ووتی:ئەوەتا من
ئەو هەموو ساڵە ئیشت بۆ ئەکەم،بەرهەڵستی هیچ
فەرمانێکم نەکردویت،تەنانەت بزنێکیشت نەدامێ تاوەك
لەگەڵ هاورێکانما ئاهەنگێکی پێ بکەم. ٣٠ بەڵام
ئەوەتا بۆ گەڕانەوەی کوڕەکەت،ئەوەی بە رابواردن نیوەی
سامانی خواردی،گوێرەکەی دابەستراوی بۆ سەرئەبڕی.
٣١ ئینجا باوکەکە پێی ووت:(کورم،تۆ گشت کات لە ـ
گەڵمایت،ئەوەی هەمە هی تۆیە،بەڵام پێویستە دڵشاد

بین ،چونکه براکەت مرد بوو زیند وبۆتـەوه ،وون بـوو بـوو دۆزراوەتـەوه .)

بـەشـی شـانـزەهـەم

١ دیسانەوه عیسا بە قوتابیەکانی ووت: (یـەکـێ سـەر ـ پەرشتی کاروباری کـابـرایـەکـی دەولـەمەندی ئـەکـرد و داراییەکەی بۆ ئەبرد بەرێوە ،تاوان بـار کـرا بـەوەی کـە دەست بلاوی ئەکات. ٢ کـابـرای دەولـەمەند بانگـی ـ کرد و لێی پرسی :ئەمە چیە ئەیبیسـمـەوە لـێـت؟ بـڕۆ حسابەکانت بکە و بیخەرە بەردەستم ،ئیتر نـامـەوێ سەر ـ پەرشتی کارم بکەیت. ٣ کابرا لە دلـی خـۆیـا ووتـی : باشە ئیتر من چی بکەم ،دوای ئەوەی ئەم ئیشەم نامێنێ ؟ نە ئەتوانم زەوی بکێلـم ،نە سوالـیشم پێ ئەکرێ ٤ بـەلام خۆم ئەزانم چی ئەکەم ،هاورێیەکی زۆر بۆ خۆم پەیا ئەکەم، تا ئەگـەر دەرکرام ئەوان یارمەتیم بەن . ٥ چوو قەرزارە ـ کانی کابرای دەولـەمەندی یـەکـە یـەکـە بانـگ کرد . لە یەکەمیانی پرسی :چەند قەرزاری؟ ٦ وەلامـی دایـەوه :

سەد تەنەکە رۆن. ئینجا پێی ووت: قەیناکە تەنها پەنجا
تەنەکە ئەنووسم. ٧ لەوی کەی پرسی: ئەی تۆ چەنت
لەسەرە؟ ووتی: سەد فەردە گەنم. پێی ووت: ئەوا هەشتا
فەردەت بۆ ئەنووسم. ٨ لە دوایدا کاتێ کابرای
دەوڵەمەند بەمەی زانی، ئافەرینی لە ئیشکەرەکەی کرد،
چونکە بۆ داهاتووی خۆی بە ژیرانە بیری کردبوەوە. لە
راستیا ئەو مرۆڤانەی کە ئەم جیهانەیان هەڵبژاردوە،
لێزان ترن بۆ ژیانی سەر زەویان لەوانەی رۆژی
دواییان هەڵبژاردوە. ٩ ئینجا عیسا پێیان ئەڵێت:
ئێوەش ئاوها لێزان بن، وەك ئەو کابرایە، بۆ بەکارهێنانی
پارەتان، یارمەتی ئەوانەی پێ بەن کە پێویستیان بە یارمە
تیتان هەیە، تا ئەگەر پارەتان نەما لەلایەن یەزدانەوە
یارمەتی بدرێن و لە ئاسمانا جێتان بکرێتەوە.
١٠ ئەوەی لە کەما دەست پاك بێت، لە زۆریشا دەست
پاکە ئەوەش لە زۆرا ناپاکە، لە کەمیشا ناپاکە. ١١ گەر
ئێوە سەر راست نەبن لە پارەیەکا کە دنیاییە، ئیتر چۆن
گەنجینەی ئاسمانیتان بخرێتە بەردەست؟ ١٢ یان گەر
ئێوە سەرراست نەبن لە ماڵێکا کە هی خەڵکیە، ئیتر

چۆن یەزدان شتێکتان بداتێ کە ئەبێت بە هی خۆتان
١٣ هیچ ئیشکەرێ ناتوانێ مل کەچی دوو گەورە بێت:
مسۆگەر یەکێکیانی لەوی کە زیاتر ئەوێت،یان ئەچێتە لای
یەکێکیان و ئەوی کە بەجێ ئەهێڵێ. بەم شێوەیە ئێوەش
ناتوانن ،لە هەمان کاتدا ملکەچی یەزدان و پارەش بن
١٤ فەریسیەکان کە زۆر پارەیان خۆش ئەویست،دوای
ئەوەی گوییان لەمانە هەمووی بوو،پێی پێ کەنین.
١٥ ئینجا عیسا پێی ووتن:ئێوە خۆتان لای خەڵکی بە
پاك دەرئەخەن ،بەڵام یەزدان دڵتان باش ئەناسێ.
ئەوەی خەڵك بە خاوەن پایەی دائەنێ،لای یەزدان بێ
پایەیە.
١٦ تاکو هاتنی یۆحەننای خەڵك لەئاوهەڵکێش،یاسای
موسا و ووتەی نێرراوانی یەزدان،پێوانە بوون بۆ هەڵسو
کەوت.ئینجا ئەوەتەی باسی پادشاهی یەزدان و
پادشاهی ئاسمان ئەکرێت،هەموو کەسێ هەوڵ ئەدات
بۆی. ١٧ بەڵام ئەمە لە یاد مەکەن ،نەمانی زەوی و
ئاسمان زۆر ئاسانترە،لە لابردنی خاڵێ لە خاڵەکانی
یاسا.

١٨ ئەوەی ژنەکەی تەڵاق ئەدات و یەکێکی کە ئەهێنێ ،
بێ هۆی داوێن پیسی ،ئەوا داوێن پیسی ئەکات.ئەوەش
کە تەڵاقدراوێك ئەهێنێ دیسانەوە داوێن پیسی ئەکات.
١٩ کابرایەکی زۆردەوڵەمەند هەبوو،هەموو،رۆژێ
خەریکی ئاهەنگ گێران بوو،گران بەهاترین و جوانترین
جلی لەبەرئەکرد . ٢٠ کابرایەك کە ناوی لەعاز بوو،لەبەر
دەرگاکەیا کەوتبوو،برین لێی دابوو. ٢٠ لەو بەرماوەیەی
ئەخوارد کە فرێ ئەدرایە بەر دەرگا.زۆر جاریش سەگ
ئەهاتن و زمانیان ئەهێنا بە برینەکانی لەشیا.
٢٢ کابرای هەژار مرد و چووە لای ئیبراهیمی نێرراوی
یەزدان ،پاشان کابرای دەوڵەمەندیش مرد ،٢٣ کاتێ
سەری هەڵبری،سەیری کرد ئەوا لە دۆزەخایە و ئازار
ئەچێژێ.لە دوورەوە ئیبراهیمی دی لەگەڵ ئەو لەعازەی
کە هەموو رۆژێ لەبەر دەرگاکەی کەوتبوو. ٢٤ ئینجا
هاواری کرد :ئەی ئیبراهیمی باوك،بەزەیت پیامابێتەوە،
لەعاز بنێرە تا پەنجەکانی بەئاو تەڕ کات و سەری زمانمی
پێ ساردکاتەوە،ئەوەتا لەم ئاگرەدا ئازارم زۆرە.
٢٥ بەڵام ئیبراهیم پێی ووت:کورم،لە بیرتە کە تۆ چی

خۆشی هەیە هەموویت کرد و دیت،لەعازیش چی دەردی
سەری هەبوو بینی.بەڵام ئەوەتا ئێستا ،ئەو دڵنەوایی
ئەکرێت و تۆش ئازارئەچێژیت. ٢٦ سەرەرای ئەمانە
هەموو،لە نێوانمانا بۆشاییەکی گەورە هەیە و دانراوە،
ئەوەی بیەوێ لێرەوە بێتە لاتان ناتوانێت،هەمان شت
ئەوەش کە ئەیەوێ لای ئێوەوە بێتە لامان ناتوانێت.
٢٧ ئینجا کابرا ووتی:کەواتە لێت ئەپارێمەوە بینێرە بۆ
ماڵی باوکم،٢٨ لەوێ پێنج برام هەیە،تاوەك ئاگادار-
یان بکاتەوە،نەوە ئەوانیش بێنە ئەم دۆزەخەوە. ٢٩ بەڵام
ئیبراهیم پێی ووت:ئەوان موسا و نێرراوانی یەزدانیان
هەیە،دەبا گوییان بۆ راگرن. ٣٠ ئەمیش پێی ووت:
نەخێر،ئەگەر یەکێ لەناو مردوانەوە چوو بۆ لایان،ئیتر
باوەرئەکەن. ٣١ کە ئەوان باوەریان بە موسا و
نێرراوانی یەزدان نەکرد،ئەوا باوەر بە مردوی زیندو-
بوەوەش ناکەن.

١ ئینجا عیسا بە قوتابیەکانی ووت: (کۆسپ و گـیروگـرفت
هـەر دێتە ڕێتان ،بەڵام قوڕ بەسەر ئەو کەسەی کە بۆتانی
دروست ئەکات. باشترپکە گـەر ئەو کەسە ،بـەرد بـکرێتە
ملی و فڕێ بدرێتە دەریاوە ،لـەوەی ببـێتـە کـۆسـپ و
گـیروگـرفت بۆ ئەمانەی وەك منالـێکی پاك باوەڕم پـێ -
ئەکەن. ٣ ئاگـاداری خۆتان بن ،گـەر براکەت هـەلـەی
کرد ،گـلەیی لێ بکە ،کە پەشیمان بووەوە ،لـێـی بـبـورە.
٤ ئـەگـەر لـە ڕۆژێـکـا حەوت جار هـەلـەی بـەرامبـەر
کردیت و هەر حەوت جارەکەش پەشیمان بوەوە و ووتـی:
من پـەشـیـمانـم ،تـۆ لـەسـەرتـە لـێی ببـوری.)
٥ ئینجا قوتابیەکان بە عیـسـا یـان ووت: (فـێـرمـان کـە،
باوەڕمان بەهێزکە.) ٦ بەلام عیسـا پێیووتـن: ئـەگـەر
تەنها ئەوەندەی دەنکە خەرتەلەیەك باوەڕتان هەبوایە ،بە
دارتووتان ئەووت هەلـکەنرێ لـەو زەویـە و بـڕۆرە نـاو
دەریاوە ئەوسـا ئـەویش بە قسـەی ئـەکـردن.
٧ کێ لە ئێوە گـەر ئیشکەرێکی هەبێ و خـەریـکـی کـاری
کێلـگـە و لەوەڕاندن بێت ،دوای ئەوەی کە ئـەگـەڕێتـەوە،
پێی ئەلـێ: وەرە سەرخوان یەکسـەر؟ ٨ ئایا پێی نالـێ

شتێکم بۆ بێنە با نانی ئێوارە بخۆم،دان بە خۆتا بگرە
بەردەستیمکە تا لە نانەکەم ئەبمەوە.ئینجا نۆرەی تۆ دێت
بۆ خواردن و خواردنەوە. ٩ ئایا پێویستی سەر شانە،
سوپاسی تایبەتی ئیشکەر بکرێ کاتێ کارێکی سەر شانی
خۆی جێبەجێ ئەکات؟ ١٠ ئێوەش بەم شێوەیە،کاتێ
ئەوەی فەرمانتان پێدراوە ئەیکەن،بڵێن ئێمە ئیش ـ
کەرین و کاری سەرشانی خۆمان،جێبە جێ،کردووە.
١١ کاتێ عیسا بەرەو ئۆرشەلیم ئەچوو،بە سنووری
ناوچەی سامیرە و جەلیلا رۆیشت. ١٢ کە چووە دێیە لە
دێیەکانی ئە ناوچەیە،دە پیاوی دی کە تووشی
نەخۆشی گەڕی بووبوون.پیاوەکان دووربەدوور راوەستان،
١٣ دەنگیان بەرزکردەوە و ووتیان:(ئەی عیسا ئەی
مامۆستا،بەزەیت پیامانا بێتەوە.) ١٤ ئەویش بینینی و
پێی ووتن:(برۆن و خۆتان پیشانی قەشەکان بەن کە
ئێوە پاك بوونەتەوە)کاتێ کە رۆیشتن بۆ ئەوێ لە رێ
چاكبوونەوە. ١٥ یەکێ لەوانە کە سەیری خۆی کرد وا
چاكبۆتەوە و برینی پێوە نەماوە،گەڕایەوە بۆ لای عیسا و
بە دەنگیبەرز ستایشی یەزدانی کرد، ١٦ لەبەرپێیا

کەوت و سوپاسی کرد .ئەم کابرایەش یەکێ بوو لە سامریە
کان. ١٧ ئینجا عیسا ووتی : (ئایا ئەوانەی چاكبوونەوە
دە کەس نەبوون ،کوا نۆکەی کە؟ ١٨ کەسی‌کە نەبوو لەوانە
کە بگەڕێتەوە و سوپاسی یەزدان بکات تەنها کابرایەکی
نامۆ نەبێت؟) ١٩ دوای ئەمە پێی‌ووت: (هەستە،بڕۆ بە
رێگەی خۆتەوە باوەرت بوو ئەوەی چاکی‌کردیتەوە .)
٢٠ کاتێ فەریسیەکان لێیان پرسی : (پادشاهی ئاسمان
کەی دێت؟)وەلامی‌دانەوە و ووتی : (پادشاهی ئاسمان
شتێ نیە کە بەچاو ببینرێ،٢١ کەس ناتوانێ بەپەنجە
نیشانی داو بلێ ئەمەتا یان ئەوەتا ،پادشاهی ئاسمان
ئەتوانێ لە ئێستەوە لە ناوەرۆکتانا دەست پێ -
بکا و دروست ببێت.)

٢٢ ئینجا بە قوتابیەکانی ووت: (رۆژێك دێت،ئارەزووی
ئەوە بکەن ،گەر تەنها بۆ رۆژێکیش بووە کوری لە مرۆڤ
لەدایك بوو ببینن ،بەلام نای‌بینن . ٢٣ ئینجا هەندێ
هەن کە پێتان ئەلێن ،ئەوەتا لەوێیە یاخود وەرن ئەمەتا
لێرەیە ،مەڕۆن و دوایان مەکەون . ٢٤ وەك بروسکە کە
چۆن لە ئاسمانا ،گەر لە لایەکەوە بێت،لاکەی کەش

رووناك ئەكاتەوە و ئەبينرێ ،هاتنەوەی کوڕ ی لە
مرۆڤ لەدايك بووش بەو شێوەيە ئەبێت. ٢٥ بەڵام
پێويستە جارێ پێش ئەوە ،زۆر ئازار بكێش و لەلا يەن ئەم
نەوەيەوە وەرنەگيرێ. ٢٦ چی لە سەردەمی نوحا
رووی دا ،هەمان شت لە سەردەمی کوری لە مرۆڤ لە
دايك بووا رووئەدات. ٢٧ ئەوە بوو خەڵكی خەريكی
خواردن و خواردنەوە و شووكردن و ژن هێنانی
خۆيان بوون ،تا ئەو رۆژەی کە نوح چووە ناو کەشتيەکەوەو
باران دەستی پێ‌کرد و هەموويانی لەناوبرد .
٢٨ ديسان وەك سەردەمی لوت،کە خەڵكی هەموو
خەريكی خواردن و خواردنەوە و كڕين و فرۆشتن و
چاندن و ماڵ دروست كردن بوون، ٢٩ بەڵام لەو
رۆژەی كە لوت لە شاری سەدووم چووە دەرەوە ،يەزدان
ئاگر و گۆگردی لەئاسمانەوە بەسەر شارەکەيانا
باران و هەمووی لەناوبردن، ٣٠ لە گەڕانەوەی کوری لە
مرۆڤ لەدايك بووشا هەمان شت رووئەدات.
٣١ ئەوەی لەو رۆژەدا لەسەر سەربانە،پێويست ناكات
راكاتە خوارەوە بۆ هێنانی شتەكانی. ئەوەش كە لە

کێڵگەکەدا کارئەکات ئیتر پێویست ناکات بگەڕێتەوە بۆ
ماڵەوە. ٣٢ بیهێننەوە بەرچاوی خۆتان ،ئەوەی بەسەر
ژنەکەی لوتا هات. ٣٣ ئەوەی خۆی ئەبەستێ بە
ژیانی دنیاوە،ژیانی خۆی ئەدورێنێ ،ئەوەش کە ژیانی
ئەخاتە بەردەستی یەزدان،ژیانی هەتاهەتایی ئەباتەوە.
٣٤ پێتان ئەڵێم:رێ ئەکەوێ لە کاتی گەڕانەوەما ،دوو
کەس کە لە جێگایەکا خەوتوون ،یەکێکیان ببرێ و ئەوی -
کەیان بەجێبمێنێ ، ٣٥ یان دوو ژن کە بە یەکەوە
دەستار ئەکەن ،یەکێکیان ئەبرێ و ئەوی کەیان بەجێ -
ئەمێنێ. ٣٦ هەروەها دوو کەس کە لە کێڵگەیەکا بە -
یەکەوە کارئەکەن ،یەکێکیان ئەبرێ و ئەوی کەیان بەجێ -
ئەهێڵرێ.) ٣٧ چۆن کاتێ لە ئاسمانا داڵ کۆ -
ئەبێتەوە لەسەر لاکێك ،لە دورەوە بەدی ئەکرێ ،هاتنەوەی
کوری لە مرۆڤ لەدایك بووش،ئاوها بەدی ئەکرێ.

١ عیسا نموونەیەکی بۆ باس کردن ،بۆ فێربوونـی نـوێـژ ـ
کردن و داخوازی لە یەزدان بەبێ ماندووبوون، ٢ ووتی
(لە شارێکا قازی یەك هەبوو نە لە خوا ئەترسـا نـە لە
مرۆڤ ٣ هەر لەو شارەشا پیرەژنێك هەبوو زۆر ئەچووە
لای بۆ داواکردنی مافێکی خۆی. ٤ ئەویش داواکارییە
کەی بەردەوام پشت گوێ ئەخست. ٥ قـازیـەکـە دوای
ماوەیەك لە دلّی خۆیا ووتـی: (بـاشـە مـن وەك لـە
یەزدان و لە کەس ناترسم،با هیچ نەبێ لەبەرئـەوەی کـە
ئەو پیرێژنە ئەوەنە بێزاری کردووم،داوای مافی خۆی بۆ
بکەم و وەری گرێ،ئەگینا وازناهێنێ و دێـت و سـەرم
ئەهێنێتە ئێش.) ٦ دوای ئەم باسە عیسـا ئـەڵـێـت:
(بڕوانن کابرایەکی دڵ رەقی گوناهباری وا چی ئەڵێت
٧ باشە ئایا یەزدان،بەوانەی کە شەو و رۆژ نوێژی بۆ
ئەکەن مافی خۆیان ناداتێ؟ وەلامیان ناداتەوە؟ ٨ من
پێتان ئەڵێم:یـەزدان بـەدەم ئـەوانـەوە دێـت و مـافـی

خۆیان ئەداتێ . بەڵام ،ئایا کاتێ کوری لە مرۆڤ لەدایك
بو ئەگەرێتەوە ،ئەو باوەرە لەسەر زەوی بەدی ئەکات؟)
٩ ئینجا عیسا نموونەیەکی تری هێنایەوە بۆ ئەو کەسانەی
کە خۆیان زۆر بەپاك دائەنێن و لووت بەرزن و خۆیان
بە گەورەتر ئەزانن بەسەر خەڵکیکەدا . ١٠ ووتی : (دوو
کەس چوونە پەرستگا بۆ نوێژ کردن ،یەکێکیان فەریسی
بوو ئەوی کەشیان باجگرێك بوو. ١١ فەریسیەکە لە
دڵی خۆیا ووتی : سوپاس بۆ تۆ ئەی یەزدان کە من وەك
خەڵکی نیم ،ئەوانەی چاوبرسی و گوناهبار و داوێن
پیسن ،هەروەها وەك ئەم باجگرەش نیم. ١٢ دوو جار
لە هەفتەیەکا ،بەرۆژو ئەبم ،دەیەکی ئەوش کە دەستم
ئەکەوێ زەکاتی ئەدەم.
١٣ بەڵام باجگرەکە لەدوورەوە راوەستا و نەیتوانی بە
تەواوی روو بەرزکاتەوە بۆ ئاسمان ،بەڵکو دڵی کردەوە و
ووتی : ئەی یەزدان ،من گوناهبارم ،لێم خۆش بە . ١٤ با
من پێتان بڵێم : ئەم کابرایە ،گەڕایەوە بۆماڵەوە بێ -
ئەوەی گوناه لەسەر شانی مابێ ،بەپێچەوانەی کابرای
فەریسیەوە . ئەوەی خۆی بەرز بگرێ ئەهێنرێتە خوارەوە و

ئەوەش کە لە خوارەوەیە بەرزئەکرێتەوە .)
١٥ ئینجا هەندێ کەس منالآنیان هێنا بۆ لای عیسا ،
تاوەك بەدەست لێدان پیرۆزیان کات،بەلآم قوتابیەکان
ڕێیان لێگرتن. ١٦ جا عیسا منالەکانی بانگ کرد بۆ
لای خۆی و ووتی : (واز لە منالآن بێنن با بێن بۆ لام،
ڕێیان لێمەگرن ،چونکە ئەوان چوونە پاشایەتی ئاسمانیان
پێدراوە. ١٧ راستی پێتان بلێم:ئەوەی کە خۆی
ناخاتە ڕێزەی منالێکی خۆش باوەڕەوە،بۆ باوەڕ کردن بە
یەزدان ،دەرگای پاشایەتی یەزدان بە ڕوویا دائەخرێ)
١٨ دوای ئەمە ،کابرایەکی دەسەلآت داری دەولەمەند ،
پرسیاری لێکرد و ووتی : (ئەی مامۆستای چاك ،چی بکەم
تاوەك ،ژیانی هەتاهەتایی ،بەدەست بهێنم.) ١٩ عیسا
وەلآمی دایەوە و پێی ووت:بۆچی بەچاك بانگم ئەکەیت؟
کەس نیە چاك ،تەنها یەکێك نەبێت،ئەویش یەزدانە.
٢٠ تۆ یاسای یەزدان ئەزانیت: داوێن پیسی مەکە،
خەلکی مەکوژە ،مالی خەلکی مەخۆ،گەواهی درۆ مەدە،
ڕێزی دایك و باوکت بگرە. ٢١ ئینجا کابرا ووتی :
(ئەمانە هەمووی ،لە منالیەوە زانیومە و لەسەری ڕۆیشتووم

٢٢ كاتێ عیسا گوێی لەمەبوو،بە كابرای ووت: (كەواتە
تەنها شتێكت ماوە،چیت هەیە بیفرۆشە،ئینجا بەشیكە
بەسەر هەژارانا،تاوەك لە ئاسمانا گەنجی خۆت دانێیت
ئینجا وەرە دووام كەوە.) ٢٣ بەڵام كابرا كە ئەمەی
بیست،خەفەتێكی زۆری خوارد،لەبەرئەوەی كە زۆر
دەوڵەمەند بوو. ٢٤ كاتێ عیسا ئەمەی لە كابرا دی،
ووتی: (ئای چەند گرانە،چوونە ژوورەوەی دەوڵەمەندە-
كان بۆناو پادشاهێتی یەزدان. ٢٥ چوونە ژوورەوەی
حوشترێ لە كونی دەرزیەوە،ئاسانترە لە چوونە ژوورەوەی
دەوڵەمەندێ بۆناو پادشاهێتی یەزدان.) ٢٦ ئەوانەی
لەوێ بوون و گوێیان لەمە بوو،ووتیان: (كەواتە ئیتر كێ
رزگاری ئەبێت؟ ٢٧ عیساش ووتی: (ئەوەی لای خەڵكی
سەخت و گرانە،لای یەزدان سووك و ئاسانە.)
٢٨ ئینجا پەترۆس ووتی: (ئەوەتا ئێمە هەموو شتێكمان
بەجێ‌هێشتووە و دووات كەوتووین.) ٢٩ ئەویش پێی-
ووتن: (راستی پێتان بڵێم:كەس نیە كە ماڵی،یاخود
ژنی،یاخود برا و باوك و دایكی یان منداڵی لە
پێناوی پادشاهی ئاسمانا بەجێ‌هێشتبێ و دوو ئەوەنەی

٣٠ ئەوەی کە بەجێی هێشتووە هەر لەم جیهانەدا وەر -
نەگرێتەوە و لە جیهانی داهاتووشا ژیانی هەتاهەتایی
٣١ عیسا دوای ئەمە،هەر دوانزە قوتابیەکەی بانگ کردو
پێی ووتن : (ئەوا ئێمە بەرەو ئۆرشەلیم ئەرۆین ،هەرچی کە
نێرراوانی یەزدان ،لەبارەی کوری لە مرۆڤ لەدایك بوەوە
نووسیویانە ،هەمووی دێتەدی .
٣٢ ئەو ئەدرێتە دەستی رۆمەکان و گالتەی پێئەکرێ و
پێی رائەبوێرن و تفیشی لێئەکەن . ٣٣ دوای ئەوەی بە
قامچی لێی ئەدەن ،ئەیکوژن .ئینجا لە رۆژی سێهەمدا
زیندووئەبێتەوە .)
٣٤ بەلام ئەوان هیچ لەمە نەگەیشتن ،چونکە ئەم باسە
جارێ لایان شارراوە بوو.
٣٥ کاتێ عیسا گەیشتە دەوروپشتی شاری ئەریحا ،کابرا-
یەکی کوێری دی کە لەسەر رێگا دانیشتبوو،سوالی -
ئەکرد . ٣٦ کاتێ کابراکەش گوێی لە رۆیشتنی خەلکەکە
بوو،پرسیاری کرد ،ئایا ئەمە چیە؟ ٣٧ پێیان ووت:
(عیسای خەلکی شاری ناسیرەیە لێرەوە تێئەپەرێ .)
٣٨ ئینجا کابرا خێرا هاواری کرد و ووتی : (ئەی عیسا

رۆلـەی داود ،بەزەیت پـیـا مـا بێـنەوە .) ٣٩ خـەلـکـەکـە خستیانە پێش خۆیان و داوایان لیٚکرد بیٚ دەنگ بـێـت، بەلاّم ئەو زیاتر هاواری ئەکرد و ئەیقیران (ئەی رۆلـەی داود ،بەزەیت پـیـا مـا بـێـتـەوە) . ٤٠ عـیـسـا راوەسـتـا و فەرمانیدا کە بیهێنن بۆ لای . کاتیٚ نزیك بووەوە لێی ـ پرسی : ٤١ (چیت لەمن ئەویٚ بۆت بکەم؟)کابرا ووتـی : (گـەورەم ،رووناکی بگـەرێنەرەوە ناو چاوم) ٤٢ ئینجاعیسا پێی ووت: (چاو بکەرەوە ،بـاوەرت چـاکـی کـردیـتـەوە .) ٤٣ دەست بەجیٚ کابرا چاوی کردەوە و رووناکی تـیٚ ـ کەوت،دوای ئەمە کابرا بە سـتـایـش کـردنـی یـەزدانـەوە دوای کەوت. خەلـکەکەش کە ئەمەیان دی ،دەستیـان کـرد بـە سـتـایـش کـردنـی یـەزدان .

١ ئینجا عیسا بە شاری ئەریحادا تێپەڕی.
٢ لەو شارە کابرایەك هەبوو ناوی زەکا بوو،لێپرسراوی
باج خانەی ئەوێ بوو،کابرایەکی پارەداریش بوو. ٣ لە
کاتێکا کە عیسا بەوێدا ئەڕۆیشت،هەوڵی دا کە عیسا
ببینێت،بەڵام نەیتوانی چونکە بالای کورت بوو.
٤ بەراکردن ڕۆیشت و بە دارێکی ئەو ناوەدا هەڵگەڕا
بە هیوای ئەوەوە لەناو خەڵکەکەدا عیسا ببینێت،کاتێ
بەوێدا ئەڕوات. ٥ کە عیسا گەیشتە ئەو جێگایە،چاوی
هەڵبڕی و زەکای بینی،پێی ووت: (ئەی زەکا،خێراکە
لەسەر ئەو دارە وەرە خوارەوە،چونکە من ئەمڕۆ میوانی
تۆم.) ٦ زەکاش بەخێرایی هاتەخوارەوە و بەخۆشیەوە
پێشوازی لێکرد. ٧ کاتێ خەڵکەکە ئەمەیان دی،
دەستیان کرد بە بۆڵەبۆڵ و ووتیان: (ئەوەتا ئەچێتە
ماڵی یەکێکی گوناهبارەوە.) ٨ زەکا لەبەردەمی عیسادا
ڕاوەستا و پێی ووت: (گەورەم،من ئەمەوێ نیوەی سامانم
بەشکەم بەسەر هەژارانا و ئەوش کە زۆرم لێسەندوە و
شتێکم لێداگیر کردوە بە چوار قات بۆی ئەگەڕێنمەوە)

٩ ئینجا عیسا پێی ووت: (ئەوا ئەمڕۆ ئەم ماڵ و خێزانە
رزگاریان بوو،تۆش یەکێك بووی لە نەوە وون بووەکانی
ئیبراهیم. ١٠ کوری لە مرۆڤ لە دایك بوو،هاتووە بۆ
دۆزینەوەی وون بووەکان و رزگار کردنیان.)
١١ ئا لەم کاتەدا کە خەڵکەکە هەموو گوییان گرت بوو،
باسی نموونەیەکی بۆ کردن چونکە ئیتر وا خەریك بوو لە
شاری ئۆرشەلیم نزیك ئەبووەوە،زۆریش وایان ئەزانی کە
هەواڵی دروست بوونی پادشاهێتی ئاسمان خەریکە وا
بانگەواز ئەکرێ. ١٢ عیسا ووتی: (گەورە پیاوێك ویستی
بڕوات بۆ شارێکی دوور،بۆ وەرگرتنی فەرمانی حوکمرانی
خۆی بەسەر ناوچەیەکدا. ١٣ پێش ئەوەی بڕوات دە
ئیشکەری خۆی بانگ کرد و بەهەر یەکێکیان دە پێوانەی
دانێ و ووتی: بازرگانی بەم دراوانەوە بکەن تا
ئەگەڕێمەوە. ١٤ دانیشتوانی ئەو ناوچەیە کابرایان
خۆش نەئەویست،دوابەدوای ئەو خەڵکیان نارد تاوەك
لەوێ بڵێن: ئێمە نامانەوێ ئەم کابرایە فەرمان رەوایمان
بەسەرا بکات. ١٥ بەڵام ئەو فەرمانڕەوایی ناوچەکەی بە
دەست هێنا و گەڕایەوە،فەرمانیدا ،ئەو دە کەسەی

پارەکەی دابوونێ بێنە لای ،تا بزانێ هەر یەکە لەو
پارەیەی کە لایەتی چەندی قازانج کردووە. ١٦ یەکەم ـ
یان هاتە پێشەوە و ووتی: گەورەم دە کێشانەکەت دە
کێشانەی تری قازانج کردووە. ١٧ ئەویش پێی ووت:
ئافەرین ئەی ئیشکەری چاك ،لەبەرئەوەی کە لەم پارە
کەمەدا دەست پاك بوویت،برۆ فەرمانڕەوا بە بەسەر دە
شاری ناوچەکەما. ١٨ دووەمیان هاتە پێشەوە و ووتی:
گەورەم دە کێشانەکەت پێنج کێشانەی تری قازانج کردووە
١٩ بەمەشیانی ووت: برۆ ببە بە فەرمانڕەوا بەسەر پێنج
شارا. ٢٠ ئینجا یەکێکی کەیان هاتە پێشەوە و ووتی:
گەورەم ئا ئەوەتا کێشانەکانت،بە پێچراوەیی لەم دەستە ـ
سرەدا پارێزگاریم کردووە، ٢١ لە راستیا لێت ئەترسم
چونکە تۆ مرۆڤێکی توند و تیژی ،ئەیبەی شتێ کە دات
نەناوە و دروێنەی ئەکەیت شتێ کە نەت رواندوە.
٢٢ ئەویش پێی ووت: ئەی ئیشکەری خراپ و بەد هەر
بەوەی کە ووتت تاوانبارت ئەکەم،تۆ کە زانیت من کابرایەکی
توند و تیژم ،ئەیبەم ئەوەی دام نەناوە و دروێنەی ئەکەم
ئەوەی نەم رواندوە. ٢٣ بۆچی نەچوویت پارەکەم بەریتە

لای سووخۆرەکان،تاوەك لەکاتی گەڕانەوەما خۆی و
قازانجەکەشیم وەربگرتایە. ٢٤ ئینجا بەوانەی ووت کە
لەویا راوەستاون. هەر دە کێشانەکەی لێ بسەنەوە و
بیدەن بەوەی کە دە پێوانەکەی قازانج کردووە.
٢٥ ئەوانیش پێیان ووت:گەورەم ئاخر ئەو دە پێوانەی
کەشی پێیە، ٢٦ ووتی:من پێتان ئەڵێم ئەوەی هەیەتی
زیاتری پێ ئەدرێ،ئەوەشی کە نیەتی لێی ئەسنرێتەوە،گەر
شتێکیش شك بەرێ. ٢٧ دوژمنەکانیشم،ئەوانەی نەیان
ئەویست بەسەریانا فەرمانڕەوای بکەم،بیانهێنن بۆ ئێرە و
یەکەیەکە سەریان بڕن.
٢٨ دوای ئەوەی عیسا ئەم قسانەی تەواوکرد،کەوتەرێ
بەرەو ئۆرشەلیم. ٢٩ کاتێ لە ماڵی فاجی و لە ماڵی
عەینا نزیك بووەوە،لای ئەو شاخە بەناوبانگەی شاخی
زەیتونی پێ ئەوترێ،دووان لە قوتابیەکانی نارد و پێی
ووتن: ٣٠ بڕۆن بۆ ئەو دێیەی بەرامبەر،کاتێ ئەچنە
ناو دێ ئەبینن گوێدرێژێك بەستراوەتەوە،ئەو گوێ ـ
درێژە تا ئێستە هیچ کەسێك بەهیچ شێوەیەك سواری
نەبووە،گوریسەکەی بکەنەوە و بیهێنن بۆ ئێرە. ٣١ گەر

یەکێ پرسیاری لێکردن ،بۆچی ئەو گوێدرێژە ئەبەن ؟ پێی بلێن ،چونکە گەورەمان کاری پێ هەیە.
٣٢ دوو قوتابیەکە رۆیشتن ،چی عیسا پێی ووتبوون دییان و کردیان . ٣٣ لەوکاتەدا گوریسی گوێدرێژەکە یان ئەکردەوە خاوەنەکەی پرسی لێیان بۆچی گوریسی ئەو گوێدرێژە ئەکەنەوە؟ ٣٤ ووتیان : (لەبەرئەوەی گەورەمان کاری پێی هەیە) ٣٥ ئینجا هێنایان بۆ عیسا و جلەکانیان خستە سەر پشتی و عیسایان سوار ـ کرد . ٣٦ جا لەو کاتەدا کە عیسا بەرێوە بوو،خەڵکەکە جلەکانیان دائەکەن و لەسەر رێگای رۆیشتنیا دایان ـ ئەخست.

٣٧ کاتێ لە ئۆرشەلیم نزیك بووەوە،لەو شوێنەی بەرەوخوار ئەبووەوە بە شاخی زەیتونا ،قوتابیەکانی هەموو زۆر بە شادیەوە بەدەنگی بەرز ستایشی یەزدانیان ئەکرد بۆ ئەو هەموو کارەسەرسوڕ هێنەرانەی کە لە عیسایان بینی بوو، ٣٨ ئەیان ووت: (پیرۆزە ئەو پادشاهەی بەناوی یەزدانەوە دێت،ئاشتی و مەزنی بۆ ئاسمان و چینەکانی)
٣٩ بەلام فەریسیەکان و هەندێ لە خەڵکەکە،بە عیسا ـ

یان ووت: (مامۆستا ،قوتابیەکانت بێ دەنگ کە) . ٤٠ ئەویش
ووتی: (با پێتان بڵێم،ئەگەر ئەوانیش بێ دەنگ بن،
بەردەکان دێنە هاوارکردن)
٤١ کاتێ عیسا لە شاری ئۆرشەلیم نزیك بوەوە و بینی،
فرمێسکی رژاند، ٤٢ ووتی: (ئاشتی زۆر نزیك بوو لێت،
کەچی نەت ویست و ئێستەش دەست بەروویەوە ئەنێیت و
ناتەوێت. ٤٣ رۆژێ دێت،دوژمنەکانت بە هێزەوە،
لە هەموو لایەکەوە ئابلۆقەت ئەدەن، ٤٤ ئەتروخێنن
بەسەر دانیشتوانتاو،بەردت بەسەر بەردەوە ناهێڵن،
بۆچی ئەو هەلەی کە یەزدان دابوووی پێت بەکارت
نەهێنا؟)
٤٥ ٤٥ کاتێ عیسا چووە پەرستگای شارەوە،دەستی -
کرد بە دەرکردنی ئەو کەسانەی کە تیایا خەریکی
کڕین و فرۆشتن بوون. ٤٦ پێی ووتن: (نووسراوە: ماڵم
ماڵی نوێژ کردنە،کەچی ئێوە کردووتانە بە ئەشکەوتی
دزان.) ٤٧ دوای ئەمە عیسا هەموو رۆژێ لە
پەرستگاکەدا،خەریکی دوان و فێرکردنی ووشەی یەزدان
بوو. سەرۆکی قەشەکان و نووسەرانی شەریعەت و گەورە

پیاوانی ئەنجومەن ،هەوڵیان‌دا کە عیسا بکوژن .
٤٨ بەڵام نەیان توانی ،چونکە خەڵکێکی زۆر لە دەورو ـ
پشتی بوون .

بەشی بیستەم

١ لە کاتێکا عیسا لەناو پەرستگاکەدا قسەی بۆ خەڵکی
ئەکرد ،سەرۆکی قەشەکان و نووسەرانی شەریعەت و پیاوا ـ
نی ئەنجومەنی پیران لێی هاتنە پێشەوە و،٢ لەگەڵیا
دوان و ووتیان : (پێمان بڵێ ،تۆ بە فەرمانی کێ ئەم
کارانە ئەکەیت؟) ٣ عیسا وەڵامی دانەوە و ووتی :
(هەروەها منیش پرسیارێکم هەیە لێتان ،وەڵامی بەنەوە ،
٤ ئایا فەرمانی خۆ لەئاوهەڵکێشانی یۆحەننا ،لە
ئاسمانەوە بوو یان لە خەڵکەوە؟) ٥ ئینجا ئەوان
لە نێوانی خۆیانا کەوتنە راوێژ و ووتیان : (ئەگەر بڵێین
لە ئاسمانەوە بوو ،ئەڵێت باشە بۆ باوەڕتان پێ‌نەکرد ؟
٦ ئەگەر بشڵێین لە خەڵکەوە بوو ،خەڵکەکە ئەکەونە
بەردە بارانمان ،چونکە زۆریان یۆحەننا بە نێرراوی
یەزدان دائەنێن) ٧ ئینجا بە عیسایان ووت،کە گوایە

نازانن لە کوێوەیە. ٨ عیساش پێی ووتن: (کەواتە منیش پێتان نالّێم بە فەرمانی کێ ئەمانە ئەکەم.)
٩ دیسان کەوتەوە قسەکردن بۆ خەلّکەکە و ئەم نموونە ـ یەی بۆ گێرانەوە، ووتی: (کابرایەك رەزێکی تری پەروەردە کرد و دایە دەست کۆمەلّێ جوتیار، بۆ ماوەیەکی دوور ـ درێژ ئەوێی بەجێ هێشت. ١٠ لە وەرزی بەروبووم کۆ ـ کردنەوەدا، ئیشکەرێکی خۆی نارد بۆ لای جوتیارەکان، تاوەك بەروبوومی رەزەکەی بۆ بێنێ. بەلاّم جوتیارەکان لێیان داو بەدەستی بەتالّ ناردیانەوە. ١١ کابرا هەلّساو ئیشکەرێکی کەی نارد، ئەوانیش تێروپڕ یان لێدا، سوك و ریسوایان کرد و هەمان شت بەدەستی بەتالّ ناردیانەوە. ١٢ دیسانەوە کابرا ئیشکەرێکی تری نارد، کەچی بریندار یان کرد و فڕێ یان دایە دەرەوەی رەزەکە. ١٣ کابرای خاوەن رەز ووتی: باشە من چی بکەم؟ لە دوایدا ووتی: کوڕەکەم ئەنێرم، لەوانەیە سلّی لێبکەنەوە و لێی بترسن. ١٤ هەرکە جوتیارەکان کوڕە ـ کەیان دی، خێرا لە نێوان یەکا کەوتنە راوێژ کردن و ووتیان: ئا ئەمەتا ئەوەی رەزەکەی بۆ ئەمێنێتەوە، باهەستین

بیکوژین ،تاوەك بکەوێتە دەستی خۆمان ١٥ ئینجا هەستان و کورەیان بردە دەرەوەی رەزەکە و کوشتیان.
ئینجا پرسیار ئەوەیە،ئایا کابرای رەزەوان ئەبێ چیان لێبکات؟ ١٦ ئەو دێت و هەموویان ئەکوژێت و رەزەکە ئەدا بە جوتیارانی کە.)
کاتێ گوێیان لەمە بوو هەندێکیان ووتیان نابێ چۆن شتی وا ئەبێت. ١٧ ئەویش سەیری کردن و ووتی: (کەواتە واتای ئەم ووشانە کە نووسراون چیە؟ ئەو بەردەی کرێکاران نەیان ویست،بوو بە بەردی بناغە.
١٨ ئەوەی بکەوێت بەسەر ئەو بەردەدا شکستە ئەبێت، ئەوەش کە بەردەکەی بەسەرا ئەکەوێت بە تەواوی پانی - ئەکاتەوە.) ١٩ سەرۆك قەشەکان و نووسەرانی شەریعەت، ئەیانویست لێرەدا عیسا بگرن،چونکە باش تێگەیشتن کە عیسا مەبەستی لەوانە. بەلاٚم نەیانتوانی ئەمە بکەن لە ترسی ئەو خەلـکەی لەوێدا بوون.
٢٠ ئینجا عیسایان خستە ژێر چاودێریەوە،هەوالٚ - دەری خۆیان ،خستەدوا بەناوی باوەڕدارەوە،تا بە ووشە- یەکەوە بیگرن و بیدەنە دەستی فەرمانرەوایانەوە.

٢١ هەڵئەستان بە پرسیارکردن لێی ،بەم شێوەیە:
(گەورەم ئێمە ئەزانین کە تۆ راست ئەرۆیت و راستیش
فێری خەڵکی ئەکەیت،گوێ نادەیتە هیچ کەسێ ،هەوڵت
تەنها فێرکردنی راستی رێگەی یەزدانە. ٢٢ جا لێت
ئەپرسین ،ئایا ئەشێ ئێمە سەرانە بە قەیسەر بدەین؟)
٢٣ عیسا بە فێڵەکەیانی زانی و ووتی: ٢٤ (پارەیەکم
بدەنێ ،ئا ئەم وێنەیەی لەسەری نیگار کراوە ،هی کێیە؟)
ووتیان: (وێنەی قەیسەرە) ٢٥ ئەویش پێی ووتن:
(دەکەواتە ،بیدەن بە قەیسەر ئەوەی کە هی قەیسەرە،
بیدەن بە یەزدانیش ئەوەی کە هی یەزدانە.) ٢٦ ئیتر
لێرەدا نەیانتوانی بە هیچ شێوەیەك ،تاوانباری کەن ،
سەرەرای ئەوەش زۆر سەریان سوڕما لەوەی کە ئەیانبیست
٢٧ هەندێ لە سەدوقیەکان ،ئەوانەی باوەڕ بە زیندو -
بوونەوە ناکەن ،لە عیسا هاتنە پێشەوە و پرسیان.
٢٨ ووتیان: (ئەی مامۆستا ،موسا بۆی نووسیوین ،ئەگەر
یەکێ برایەکی خێزانداری مرد و منالی نەبوو ،لەسەر
براکەی کەیە ،براژنەکەی بهێنێت و بەناوی براکەیەوە وەچە
بخاتەوە. ٢٩ جا حەوت برا هەبوون ،یەکەمیان ژنی

هێناو مرد بێ ئەوەی منالّ بەجێ بهێلێت، ٣٠ دوایی
برای دووەم هێنای و ئەویش مرد . ٣١ ئینجا برای
سێهەم . . . . . . هەتا گەیشت بە برای حەوتەم هەموو
مردن بێ ئەوەی نەوە بخەنەوە . ٣٢ لە دوایدا ژنەکەش
مرد . ٣٣ ئایا لە رۆژی زیندوبوونەوەدا ،ئافرەتەکە ئەبێ
بە ژنی کامیان ؟)
٣٤ عیسا وەلامی دانەوە و ووتی : (مرۆڤی ئەم سەر -
دەمەی ئێستا ،ژن ئەهێنن و شوو ئەکەن . ٣٥ بەلام
ئەوانەی لە ریزی بەشدارانی سەردەمی داهاتوودان
دوای زیندوبوونەوە ،ژن ناهێنن و شوو ناکەن .
٣٦ ئەوان ئیتر مردن نابیننەوە ،چونکە ئەبنە فریشتە ،
ئەبنە رۆڵەی یەزدان ،چونکە لە مردن زیندوکراونەتەوە بۆ
بۆ ژیانێکی نوێ . ٣٧ مردوان هەموو زیندوئەکرێنەوە ،
موساش ئەمە باس ئەکات،لە دوانیا لەسەر گڕە ئاگرینە -
کە بە یەزدانی ئیبراهیم و یەزدانی ئیسحاق و یەزدانی
یاقوب . ٣٨ یەزدان یەزدانی مردوان نیە ،بەلکو
یەزدانی زیندوانە ،لای ئەو هەموو زیندوئەبنەوە .)
٣٩ لێرەدا هەندێ لە نووسەرانی شەریعەت ووتیان :

(ماموٚستا ،بەراستی باشت ووت.) ٤٠ ئیتر دوای ئەمە
کەسیان نەیان‌توانی هیچی کەی لێ‌بپرسن. ٤١ ئینجا
عیسا پرسی و ووتی : (باشە چوٚن ئێوە ئەڵێن : مەسیح
کوری داودە، ٤٢ لە کاتێکا داود لە زەبورا کە لەسەر
مەسیح ئەدوێت، ئەڵێت: یەزدان لەگەڵ گەورەما دواو
ووتی : دانیشە لەلای راستمەوە، ٤٣ تاوەك دوژمنەکانت
بخەمە بەر پێتەوە. ٤٤ ئەوەتا داود بە گەورەی خوٚی
دای‌ئەنێت ،ئیتر چوٚن ئەبێتە کوری ؟)
٤٥ لەو کاتەدا کە خەڵکەکە هەموو گوێیان گرت بوو بە
قوتابیەکانی ووت: ٤٦ (ئاگاداری نووسەرانی شەریعەت
بن ،ئەوانەی بە جلی جوانی بریسکەدارەوە ئەگەڕێن و
حەزئەکەن لە گوٚڕەپانەکانی شارا سڵاویان لێ‌بکرێت و لە
شوێنی کوٚبوونەوەکانا ریزی پێشەوە ئەگرن ،هەروەها ریزی
یەکەمیش لە کاتی بانگکردنا بوٚ نان‌خواردن ، ٤٧ماڵی
بێوەژن ئەخوٚن و درێژە بە نوێژەکانیان ئەدەن.
یەزدان لێ‌پرسینەوەی سەخت و تایبەتی هەیە بوٚ ئەمانە)

١ لە کاتێکا عیسا ئەیروانیە ئەو پارەدارانەی پارەی
خێریان دائەنا بۆ پەرستگاکە، ٢ پیرێژنێکی هەژاری
بینی کە دوو فلس دائەنێت. ٣ ئینجا ووتی: (راستی
پێتان بڵێم، ئەم بێوەژنە، لە هەموو ئەوانەی تر زیاتر
پارەی دانا. ٤ چونکە ئەوانەی تر لەوەی کە لە خۆیان
زیادە، دایان‌نا، بەڵام ئەم بێوەژنە دای‌نا ئەو پارەیەی کە
پێویستی پێیەتی بۆ ژیانی خۆی.)
٥ عیسا دوای ئەمە گوێی لە هەندێکیان بوو کە باسی
جوانی بەردی پەرستگاکەیان ئەکرد لەگەڵ نەخش و
نیگاری دیوارەکانیا. ٦ ووتی: (ئەمەی ئێستا ئەیبینن،
رۆژێ لە رۆژان دێت کە بەردی بەسەر بەردیەوە
نامێنێت و ئەروخێت.) ٧ ئینجا پرسیان‌لێی: (مامۆستا
کەی ئەمە ئەبێت؟ ئەو نیشانانە چیە کە دەرئەکەوێت، کاتێ
ئەم رووداوە نزیك ئەبێتەوە؟) ٨ عیسا ووتی: (ئاگادار
بن هەڵنەخەڵەتێن زۆر هەن بەناوی منەوە دێن و
ئەڵێن ئێمە ئەوین، کاتی ئەو شتە نزیك بۆتەوە، نەکەن

دوایانکەون . ٩ کاتێ باسی شەڕ وشۆڕ و تێکچوون
ئەبیستن ،مەترسن ،چونکە ئەو شتانە ،پێویستە کە یەکەم جار
رووبدات،بەڵام کۆتایی پێهاتنی وا زوو نایەت.)
١٠ ئینجا پێی ووتن : (خەڵکی ئەچن بەگژ خەڵکیا و
وولات بەگژ ووڵاتی کەدا ،١١ لە زۆر شوێن بوومەلەرزە
ئەبێت،برسێتی و نەخۆشی بڵاوئەبنەوە ،لەئاسمانەوە نیشانەی
ترسناك و مەزن رووئەدات. ١٢ بەڵام پێش ئەمانە هەموو
خەڵکی دەستتان بۆ درێژ ئەکەن و ریسواتان ئەکەن ،
ئەتانبەن بۆ شوێنی کۆبوونەوەکانیان و بۆ بەندینخانە ،
ئەتانبەنە بەردەم پادشایان و فەرمانرەوایان ،لە پێناوی
ناوی منا . ١٣ بەڵام ئەمە سودی ئەبێت و کاتێکی باش
ئەبێت بۆ باوەڕتان . ١٤ پێویست ناکات پێش ئەوە
خۆتان ئامادەکەن بۆ شێوەی بەرگری لە خۆتان ،
١٥ چونکە من ووتە و دانایییەکتان ئەدەمێ کە هەموو
ئەوانەی بەربەرەکانیتان ئەکەن ،نەتوانن وەلامتان بدەنەوە و
بەرهەڵستیتان بکەن . ١٦ تەنانەت باوك و دایکیشتان
یان برا و خزم و هاوڕێتان ،ئەتاندەن بەدەستەوە ،
هەندێکیشتان لێئەکوژن . ١٧ لە پێناوی ناوی منا

خەڵکی رقتان لێ هەڵئەگرن ، ١٨ بەڵام مویەك لەسەر ـ
تان نافەوتێ . ١٩ بەدان بەخۆداگرتنا ،ئێوە ژیان
ئەبەنەوە .
٢٠ کاتێ ئەبینن کە سوپا دەوری ئۆرشەلیمی داوە ،
بزانن کە روخاندنی نزیك بۆتەوە . ٢١ ئەوسا راکەن
ئەوانەی لە ناوچەی یەهودیادان بەرەو چیاکان ،ناوشار
بەجێ بهێڵن ،ئەوانەی لە لادێکانیشەوە رائەکەن نەچنە ناو
شار ، ٢٢ چونکە ئەو رۆژانە رۆژی تۆڵەسەندنەوەیە ،ئەوەی
نووسراوە ئەبێت هەمووی بێتەدی ، ٢٣ قوڕ بەسەر سك ـ
پڕان و شیردەران لەو رۆژەدا ،چونکە ناخۆشیەکی گەورە
دێ بەسەر زەویا و توڕەبوونێکی بەهێز دائەبەزێ بەسەر
خەڵکیا . ٢٤ بە زەبری شمشێر دەست بەسەر ئەکرێن و
بەدیلی ئەبرێن بۆ وولاتانیکە ،گەلان ئۆرشەلیم پێ شێل
ئەکەن ،تا یەزدان دەسەلاتی بێ باوەڕەکان کۆتای پێ ـ
ئەهێنێ .
٢٥ لەم کاتەدا لە رۆژ و لە مانگ و ئەستێرەکانا نیشانە
دەرئەکەون ،گەلە سەرلێ شێواوەکان ئەکەونە تەنگانەیەکی
زۆرەوە ،چونکە شەپۆل و کەف و کوڵی دەریاکان جۆش

ئەخۆن و هەڵئەسن. ٢٦ خەڵکی لە ترسا بێ هۆش ئەبن
لەبەرئەوەی نازانن چی بەسەر ناوچەکەیانا دێت. چونکە
ئەوانەی بە ئاسمانەوەن لە جێی خۆیان نامێنن و ئەکەونە
جوڵە. ٢٧ لەو کاتەدا ئەبینرێ کە چۆن کوری لە
مرۆڤ لەدایك بوو، بە شکۆ و هێزەوە لەناو هەورا
دەرئەکەوێت و دێت.
٢٨ (کاتێ ئەم شتانە، دەستی‌کرد بەوەی کە رووبدات،
هەستن و سەر بەرزکەنەوە، چونکە رزگاریتان نزیك بۆتەوە)
٢٩ ئینجا نمونەیەکی بۆ هێنانەوە ووتی: سەیری دار ـ
هەنجیر و دارەکانی کە بکەن، ٣٠ کاتێ کە ئەبینن ئەوا
گەڵا ئەکات، ئەزانن کە هاوین نزیك بۆتەوە. ٣١ ئێوەش
هەر بەم شێوەیە، کە بینیتان وا ئەم شتانە رووئەدات
بزانن کە مەملەکەتی ئاسمان نزیك بۆتەوە. ٣٢ راستی
پێتان بڵێم: ئەم نەوەیە لەناوناچن، هەتا ئەمانە هەمووی
روونەدات. ٣٣ ئاسمان و زەوی لەناوئەچن، بەڵام ووشە
کانم بەهیچ جۆرێ لەناوناچن.
٣٤ ئاگاداری خۆتان بن، نەوەك دڵتان بڕوات بۆ
یاری و مەزاق و سەرخۆش و بیری ژیان، ئینجا ئەو رۆژە

تان لە کیس بچێ. ٣٥ چونکە هاتنەکەی مسۆگەرە و لە
پڕە،بۆ هەمووان،٣٦ بەخەبەر بمێنەوە و بەردەوام
خەریکی نوێژ کردن بن،تاوەك رزگارتان بێت لە هەموو
ئەم شتانەی کەوا رووئەدات،ئینجا رائەوەستێت بەرامبەر
کوڕی لە مرۆڤ لە دایك بوو.
٣٧ عیسا بە رۆژا لە پەرستگاکە خەریکی فێرکردن بوو،
لە شەویشا ئەرۆشتە دەرەوە بۆ ئەو چیایەی ناوی چیای
زەیتون بوو. ٣٨ خەلّکی بەیانی زوو ئەهاتن بۆ
پەرستگاکە،بۆ ئەوەی گوێی بۆ راگرن.

١ جەژنی قوربان نزیك بوو بوەوە ، ٢ هێشتا هەوڵی
سەرۆك قەشەکان و نووسەرانی شەریعەت بەردەوام بوو بۆ
لەناوبردنی عیسا ،بۆ ئەم کارە ترسی ئەوان تەنها لە
هەڵچوونی خەڵکەکە بوو. ٣ شەیتان چووە مێشکی
یەهوزاوە ،کە بە ئەسخەریۆتی بەناوبانگ بوو ،هەروەها
یەکێك بوو لە دوانزە قوتابیەکەی عیسا . ٤ رۆیشت و
قسەی لەگەڵ سەرۆك قەشەکان و پاسەوانانی پەرستگاکە
کرد ،بۆ پیشاندانی رێگەیەك بۆ گرتنی عیسا .
٥ ئەوانیش ئەمەیان زۆر بەدڵ بوو ،بڕیاریشیاندا
هەندێ پارەی بدەنێ . ٦ ئەویش بەمە رازی بوو ،
چاوەڕێی هەلێکی ئەکرد ،بێ ئەوەی خەڵکەکە پێی بزانن لە
لایەکی لابەلاوە عیسا نیشانی چەند سەربازێ بدات تا
بیگرن .
٧ جەژنی قوربان ،ئەو جەژنەی قوربانی تیا سەرئەبرڕێ
هاتە پێشەوە . ٨ عیسا پەترۆس و یۆحەنای نارد و
پێی ووتن : (بڕۆن نانی جەژنی قوربانمان بۆ ئامادە ـ

کەن ،تا بەیەکەوە بیخۆین .) ٩ پرسیان لێی : (ئەتەوێ لە کوێ ئامادەیکەین ؟) ١٠ پێی ووتن : (کاتێ کە چوونە ناوشار ،یەکێ ئەبینن بە شەربەیە ئاوەوە ،دوایکەون بۆ ئەو ماڵەی بۆی ئەڕوات . ١١ ئینجا بە گەورەی ماڵەکە بڵێن : مامۆستامان پێت ئەڵێت :کوا ئەو ژووری میوانەی لەگەڵ قوتابیەکانما نانی جەژنی قوربانی تیا ئەخۆم ؟ ١٢ ئینجا ئەویش ژوورێکتان لە نهۆمی دووەمی خانووەکە پیشان ئەدات،گەورە و ڕاخراو ئا لەوێدا نانی جەژنی قوربانمان ئامادەکەن .) ١٣ ئەوانیش ڕۆیشتن و شوێنەکەیان دۆزیەوە ،هەروەك عیسا پێی ووتبوون ،ئینجا هەرلەوێ نانی جەژنیان ئامادەکرد .

١٤ کە کاتی نانخواردن هاتە پێشەوە،هەموو قوتابیەکانی ئەوەی کە ئەیەوێ وەك نێرراوی خوێ بیاننێرێت، لەسەر خوان لەگەڵیا دانیشتن . ١٥ ئینجا عیسا پێی ووتن : (زۆر ئارەزوی ئەوەم ئەکرد نانی جەژنتان لەگەڵا بخۆم ،پێش ئەوەی بکەومە ئازارەوە . ١٦ پێتان ئەڵێم :ئیتر نانی جەژن ناخۆم تاکو پادشاهێتی یەزدانم تیا دێتەدی .) ١٧ جامێ شەرابی هەڵگرت و سوپاسی

یەزدانی کرد و ووتی : (بگرن ،بەشی‌کەن لە نێوانتانا .
١٨ پێتان ئەڵێم: ئیتر من لە بەری ترێ ناخۆمەوە تا
پادشاهێتی ئاسمان دێت.) ١٩ دوای ئەمە نانێکی
هەڵگرت و سوپاسی یەزدانی کرد ،نانەکەی لەت کرد و
دای پێیان و ووتی : (ها ئەمە لەشمە،ئەوەی لە پێناوتانا
بەخت ئەکرێ،یادی بکەنەوە تاوەك ئازارم و مردنم لەیاد
نەکەن .) ٢٠ ئینجا دوای نانخواردنەکە،جامی هەڵ ـ
بڕی و ووتی : (ئەم جامە بریتی‌یە لە سەردەمی تازە کە
دروست ئەبێت بە خوێنی من ،ئەوەی لە پێناوتانا ئەڕژێ
٢١ ئەوەش کە ئەمدات بە دەستەوە،ئێستا لەسەر ئەم
خوانە لەگەڵمایە. ٢٢ کوڕی لە مرۆڤ لەدایك بوو
پێویستە بڕوات لەسەر ئەو ڕێگەیەی کە دانراوە،بەڵام
قوڕ بەسەر ئەو کەسەی کە ئەیدا بە دەستەوە .)
٢٣ قوتابیەکانی لەناو خۆیانا کەوتنە پرسیار کردن : (تۆ
بڵێی کێ بێ ئەمەی ئەوە ئەکات؟)
٢٤ ئینجا دوای ئەمە بوو بەشەرە قسەیان لەناو یەکا کە
گوایە ئایا کامیان بە گەورەتر یان بە مەزنتر دائەنرێ
لە ناویانا . ٢٥ عیسا پێی ووتن : (لەم جیهانەدا

گەورەکان گەل پێشێل ئەکەن ،دیکتاتۆرەکانیش تەنها خەریکی ئاهەنگ گێرانی خۆیان ئەبن . ٢٦ کەواتە با هەوڵتان بۆ دەستکەوتنی گەورەیی نەبێ ،بەڵکو با گەورە تان ببێ بە بچووکتان و پێشرەوتان وەك ئیشکەرێکی ساکار وابێت. ٢٧ گەورەکانی ئەمڕۆ کێن؟ ئەوانن کە باڵیان لێداوەتەوە و ئیشیان بۆ ئەکرێ ،یان ئەوانن کە ئیش ئەکەن؟ شتێکی ئاشکرایە ئەوانەن کە ئیشیان بۆ ئەکرێ .ئەوەتا من لە نێوانتانا وەك ئیشکەرێکم. ٢٨ ئێوە لە رۆژانی تاقیکردنەوە و ناخۆشیما ،پشتگیریتان کردم. منیش لە رۆژانی حوکمرانیما بەشداری کردنی حوکم - رانیتان پێئەسپێرم ،هەر بەوشێوەیەی کە باوکم بە منی سپاردووە . ٣٠ تاوەك لە پادشاییەکەما ،لەسەر خوانم بخۆن و بخۆنەوە و لەسەر کورسی حوکمرانی دانیشن و هەر دوانزە خێڵەکەی ئیسرائیل تاوانبار بکەن.

٣١ (سەمعان ،سەمعان ،ئەوەتا شەیتان لە دەور و خولتانە ،تاوەك هەڵتان سەنگێنێ ، ٣٢ بەڵام من نوێژم بۆ کردیت ،تاوەك باوەڕت بە با نەڕوات ،کاتێ ئەگەڕێیتەوە بۆ باوەرت ،باوەری خۆت و برایانت بەهێزکە)

٣٣ ئینجا پەترۆس ووتی : (گەورەم ،من ئامادەم بۆ
بەندینخانە و بۆ مردنیش لەگەڵت بێم) ٣٤ عیسا ووتی
(پەترۆس من پێت ئەڵێم،پێش ئەوەی کەڵەشێری بەیانی
بخوێنێ ،تۆ سێ جار بە من ئەڵێیت: من ئەم کابرایە
ناناسم.)
٣٥ ئینجا پێی ووتن : (کاتێ من ئێوەم نارد بەبێ
توێشو بەبێ پێڵاو،ئایا پێویستان بە هیچ بوو؟)ئەوانیش
پێیان ووت: (نەخێر) ٣٦ ئینجا پێی ووتن : (بەلاّم
ئێستا ،ئەوەی پریاسکەی پارەی هەیە،با بیبات لەگەڵ
خۆیا ،هەروەها ئەوەی چارۆکەیەك نانی هەیە با بیبات
لەگەڵ خۆیا . ئەوەش کە نیەتی،با جلەکانی بفرۆشێت و
بە پارەکەی شمشێرێکی پێ بکرێ.
٣٧ من پێتان ئەڵێم: پێویستە بێتەدی ،ئەوەی لەبارەی
منەوە نووسراوە کە ئەلێت(لە ریزی تاوانبارانا دایان نا)
٣٨ پێیان ووت: (گەورەم ئەوەتا دوو شیر لێرە هەیە.)
پێی ووتن : بەسیەتی ، (مەبەستم دەرخستنی گەورەیی ئەو
گیروگرفتە ترسناکەیە کە دێتەرێتان.)
٣٩ عیسا هەروەك جارانی‌کە ،رۆیشت بۆسەر کێوی

زەیتون ،قوتابیەکانیش دوای‌کەوتن . ٤٠ کاتێ گەیشتە ئەو
شوێنە ،بە قوتابیەکانی ووت : (نوێژ کەن بۆ ئەوەی
کە نەکەونە تاقی‌کردنەوە .) ٤١ چەند هەنگاوێك لێیان
دوورکەوتەوە ،چۆکی‌دادا و دەستی‌کرد بە نوێژ کردن .
٤٢ ووتی : (ئەی باوك ،گەر ئەبێتئەم ئازارەم لێ‌دوور ـ
خەرەوە ،بەلاّم با بە خواستی خۆت بێت نەك بە خواستی
من .) ٤٣ لەم کاتەدا ،فریشتەیەك لە ئاسمانەوە
دەرکەوت و توانا و هێزی زیاتری دا بە عیسا .
٤٤ لێرەدا عیسا مل‌ملانی لەگەڵ مردنا ئەکرد و زۆر بە
گەرمی نوێژی ئەکرد ،بە شێوەیەك کە ئارەقی لەشی وەك
دلۆپەی خوێن ئەرژایە سەر زەوی . ٤٥ دوای ئەمە
هەستا و گەڕایەوە بۆلای قوتابیەکانی ،سەیری‌کرد هەموو
خەویان لێ‌کەوتووە . ٤٦ ئینجا پێی ووتن : (ئەوە چیە؟
هەستن و نوێژکەن ،تا نەکەونە تاقی‌کردنەوە .)
٤٧ لەوکاتەدا کە عیسا ئەدوا ،چەند پیاوێك هاتن بەرەو
رووی عیسا ،یەهوزا کە یەکێ بوو لە قوتابیەکانی عیسا ،
پێشیان کەوتبوو ،لە عیسا هاتە پێشەوە تاوەك ماچی‌کات.
٤٨ لێرەدا عیسا پێی ووتن : (ئەی یەهوزا ،کوری لە

مرۆڤ لەدایك بوو،بە ماچ نیشانی ئەوان ئەدەیت و
ئەیدەیت بەدەستەوە؟)
٤٩ كاتێ ئەوانەی دەوروپشتی عیسا،زانیان بەوەی کە
خەریکە شتێ رووئەدات،ووتیان: (گەورەم دەست کەینە
شمشێر وەشانن؟) ٥٠ لێرا یەکێکیان شمشێری وەشان و
گوێی راستی ئیشکەری یەکێ لە سەرۆك قەشەکانی بڕی.
٥١ عیسا فرمانیدا و ووتی (دەست هەڵگرن،راوەستن)
ئینجا دەستی هێنا بە گوێی کابرادا و چاکی کردەوە.
٥٢ ئەو کۆمەڵەی هاتبوونە سەر عیسا،بریتی بوون لە
سەرۆك قەشەکان و پاسەوانانی پەرستگاکە و پیرانی گەل،
عیسا پێی ووتن: (خۆ من دز و جەردە نیم،ئاوها بە
شمشێر و کوتەکەوە هاتونەتە سەرم.) ٥٣ خۆ من هەموو
رۆژێ لەگەڵتانا بووم لە پەرستگاکەدا،کەچی هیچ
دەستتان بۆ نەبردم. ئەمڕۆ تاریکی دەسەلاتی هەیە و
رۆژ رۆژی خۆتانە.
٥٤ سەربازە پاسەوانەکان،عیسایان گرت و بردیان بۆ
کۆشکی گەورەی قەشەکان. پەترۆس دوور بە دوور دوایان
کەوت. ٥٥ کاتێ هەندێ لە پاسەوانەکان لە گۆڕەپانی

کۆشکەکەدا ،ئاگریان کردەوە و هەندێکیان لە دەوروپشتی ئاگرەکە دانیشتن ،پەترۆسیش چوو لەگەڵیانا دانیشت. ٥٦ یەکێ لە ئیشکەرەکانی ئەوێ کە لە روناکیەکەدا دانیشتبوو پەترۆسی دی ،جوان تێی روانی و ووتی : (ئا ئەمەش لەگەڵیا بوو.) ٥٧ بەڵام پەترۆس بەرپێچی دایەوە و ووتی : (ئافرەت،من ئەو کابرایە ناناسم.) دوای ماوەیەکی کەم،یەکێکی کەشی دی ووتی : (تۆش لەوانیت)بەڵام پەترۆس ووتی :کابرا ،نەخێر من لەوان نیم) ٥٩ ئینجا نزیکەی یەك کات ژمێریکە ،یەکێکی کە ووتی : (بەراست ئەمیش لەگەڵیا بوو،چونکە ئەمیش خەڵکی شاری جەلیلە.) ٦٠ پەترۆس ووتی : (کابرا ،من نازانم تۆ چی ئەڵێیت.) هێشتا قسەکەی تەواو نەکرد بوو، کەڵەشێری بەیانی خوێندی. ٦١ لێرەدا عیسا ئاوڕی دایەوە و سەیرێکی پەترۆسی کرد ،ئینجا پەترۆس بیری عیسای کەوتەوە کە پێی ووت: (پێش ئەوەی کەڵەشێری بەیانی بخوێنێ تۆ سێ جار بە من ئەڵێیت من ئەم کابرایە ناناسم.) ٦٢ ئینجا پەترۆس چووە دەرەوە و گریانێکی بەکوڵ گریا. ٦٣ بەڵام ئەوانەی کە پاسەوانی

عیسایان ئەکرد ،دەستیان کرد بە پیاکێشانی و گاڵتە ـ
پێکردن پێی، ٦٤ چاویان ئەگرت و لێیان ئەپرسی :
(پێمان بڵێ ،کێ بوو ئەوەی ئێستا پیای کێشایت؟)
٦٥ سەرەرای ئەمەش قسەی خراپی زۆریان پێ ووت.
٦٦ کاتێ رۆژ بووەوە ،ئەنجومەنی پیرانی گەل ،ئەوانەی کە
لە سەرۆك قەشەکان و نووسەرانی شەریعەت پێك هاتبوون ،
کۆبوونەوە و عیسایان بانگ کردە بەردەمیان. ٦٧ پێیان
ووت: (ئەگەر تۆ مەسیحی ،پێمان بڵێ.) ئەویش پێی
ووتن : (گەر ئەمەتان پێ بڵێم،باوەڕ ناکەن، ٦٨ گەر
لێشتان بپرسم،وەڵام نادەنەوە. ٦٩ لە ماوەیەکی کەما ،
ئیتر کوری لە مرۆڤ لە دایك بوودائەنیشێ لەلای
راستی یەزدانەوە.) ٧٠ لێرەدا هەموو بە سەرسامیەوە
ووتیان : (ئەتەوێ بەمەدا بڵێیت کە من رۆڵەی یەزدانم؟
عیسا پێی ووتن : (بەڵێ ئێوە راستتان ووت،من ئەوم.)
٧١ ئینجا ووتیان : (ئیتر پێویستی چیمان بە شایەت
هەیە؟ئەوەتا ئێمە گوێمان لێبوو بە گوێی خۆمان.)

١ دوای ئەمە ئەنجومەنی پیران هەستان و عیسایان برد بۆلای پیلاتۆس کە لێپرسراوی رۆمەکان بوو لەو ناوچەیە. ٢ دەستیان کرد بە تاوانبار کردنی،ووتیان: (بۆمان دەرکەوتووە کە ئەم کەسە رێ تێكئەدات لە گەلەکەمان،هەروەها هانی خەڵکی ئەدات کە سەرانە نەدەن بە قەیسەر و خۆشی بە مەسیحی پادشاه دائەنێ) ٣ پیلاتۆس لێی پرسی: (تۆیت پادشای جولەکە؟) عیسا وەڵامی دایەوە: (تۆ ووتت) ٤ ئینجا پیلاتۆس بە سەرۆك قەشەکان و خەڵکەکەی ووت: (من هیچ گوناهێك لەم کەسەدا نابینم) ٥ بەڵام ئەوان پێیان داگرت و ووتیان (ئەم کابرایە گەل ئەهەروژێنێ،لە هەموو ناوچەی یەهودیادا،هەر لە جەلیلەوە تا ئێرە خەریکی فێرکردن و هاندانی خەڵکە.) ٦ کاتێ پیلاتۆس ناوی جەلیلی بیست،ووتی: (ئایا ئەم کابرایە خەڵکی جەلیلە؟) ٧ لە وەڵاما زانی کە ئەو سەر بەو ناوچەیە کە هێرۆدس حوکم ـ ڕانی،تیا ئەکات،ئەمە بوو بە هۆی ئەوەی کە خۆی لەم

باسه دوورخاتەوه،جا عیسای نارد بـۆ لای هـێرۆدس.
٨ کاتێ هـێرۆدس عـیسـای بینی،زۆر پـێـی خۆش بوو.
چونکه دەمێك بوو زۆر باسی عیسای بیستبوو،ئەیـویسـت
خۆی و کارێ له کاره سەرسوڕهـێنـەرەکانی ببـیـنـێت.
٩ جۆرەها پرسیاری لێکرد ،بەلام ئەو هیچ وەلامـێـکـی
نەدایەوه. ١٠ سەرۆك قەشەکان و نووسەرانی شەریعەت،بە
گەرمی تاوانباریان ئەکرد. ١١ هەروەها هـێـرۆدس و
سەربازەکانیش بەرقەوه سەیریان کرد و تێر گـالـتـەیـان
پێکرد ،ئینجا پالتۆیەکی بریسکەداری پادشاهانەی لەبەر
کرد و ناردیانەوه بۆ لای پیلاتۆس. ١٢ هەرچەندە کـە
هێرۆدس و پیلاتۆس دوژمنایەتی کۆنیان له نێوانا بـوو،
بەلام لەو رۆژەدا بوو بوون به هاوڕێی یەکتری.
١٣ پیلاتۆس سەرۆك قەشەکان و پێشرەوانی گەلی بانگ
کرد. ١٤ پێی ووتن: (ئێوه ئەم کابرایەتان وەك رێ له
گەل تێكدەر،هێنا بۆ لام،ئەوەتا منیش دوای ئەوەی لـه
باسەکەم کۆلـیەوه،هیچ گـوناهێ نابینم لـەم کـابـرایـەدا،
بەوەی ئێوه تاوانباری ئەکەن. ١٥ دیاره هـێـرۆدسیش
هیچ هەلـەیەکی تیا شك نەبردوه،بۆیه ناردویەتیەوه بـۆ

لامان. ئەوەتا ئەم کابرایە شتێکی وای نەکردوە کە
شایانی مردن بێت. ١٦ فرمانی لە قامچی دانی
ئەدەم بەسەرا و بەرەڵای ئەکەم. ١٧ پیلاتۆس هەموو
ساڵێك لە جەژنی قوربانا ،لەسەر داواکردنی خەڵکەکە
یەکێ لە زیندان کراوانی بۆ ئازاد ئەکردن. ١٨ بەڵام
خەڵکەکە هاواریان کرد ،ئەمە بکوژە و باراباس مان بۆ
ئازادکە.
١٩ ئەم کابرایەش دیل کرابوو بەهۆی ئاژاوە نانەوە و
کوشتنەوە. ٢٠ پیلاتۆس دیسانەوە بۆ دووەم جار،ئارەزوی
خۆی دەربڕی ،بۆ بەرەڵا کردنی عیسا. ٢١ هەموو
هاواریان کرد: (لەخاچی بە،لە خاچی بە.)
٢٢ ئینجا بۆ جاری سێهەم،لێی پرسین: (چ خراپەیەکی
کردوە،من هیچ گوناهێکی تیا نابینم کە شایانی مردن
بێت،ئێستا فرمانی لە قامچی دانی بۆ دەرئەکەم و
بەرەڵای ئەکەم.) ٢٣ ئەوانیش پێیان داگرت و بە
دەنگی بەرز هاواریان کرد و داوای لە خاچ دانیان
کرد ،بەمە دەنگیان سەرکەوت. ٢٤ ئینجا پیلاتۆس
فرمانیدا کە داواکاریەکەیان جێبەجێ بکرێ.

٢٥ ئازادی کرد ئەوەی لەبەر ئاژاوە و کوشتن زیندان
کرابوو،لەسەر داواکاری ئەوان. عیساشی خستە ژێر
بڕیاری ئەوانەوە.
٢٦ لەو کاتەدا کە ئەیان برد بۆ لە خاچ دان،کابرا ـ
یەکێیان گرت کە لە دەیرەوانەوە هاتبوو،بەناوی
سەمعانەوە تازە لە کێلگەکەی گەڕابووەوە،خاچەکەیان
دا بەسەر شانیا تاوەك دوا بە دوای عیسا هەڵی ـ
گرێت. ٢٧ خەڵکێکی زۆر دوای کەوتبوون،هەروەها ئەو
ژنانەی کە ئەگریان و لە خۆیان ئەدا. ٢٨ عیسا
ئاوڕی بۆ دانەوە و ووتی: (ئەی ئافرەتانی ئۆرشەلیم بۆ
من مەگرین،بۆ خۆتان و بۆ منداڵەکانتان بگرین.
٢٩ رۆژانێك دێت،تیایا ئەڵێن،خۆزگەمان بەو
ژنانەی کە هیچ منداڵیان نەبووە. ٣٠ ئینجا بە
شاخەکان ئەڵێن،بروخێ بەسەرمانا،بە گردەکانیش ئەڵێن
دامان پۆشە. ٣١ کە بێ گوناه ئاوها لێ بکرێ،ئەی
ئەبێ گوناهباران چی لێ بکرێ؟)
٣٢ هەر لەو کاتەدا لەگەڵ عیسادا،دوو کابرای دز
ئەبران بۆ لە خاچ دان.

٣٣ كاتێ گەیشتنە ئەو شوێنەی کە بە کاسەی سەر ناو ـ
ئەبرا ،لەگەڵ دوو دزەکەدا لە خاچیان دا ،یەکێ لە لای
راستیەوە ئەوی کەش لە لای چەپیەوە . ٣٤ عیسا ووتی :
(ئەی باوك ،لێیان خۆش بە ،چونکە نازانن چی ئەکەن .)
ئینجا جلەکانی عیسایان دانا و گرەویان لەسەر کرد .
٣٥ خەڵکەکە راوەستا بوون سەیریان ئەکرد ،هەروەها
سەرۆکەکانیش ،توانجیان لێئەدا و ئەیان ووت : (خەڵکی
کەی رزگار کرد ،گەر ئەمە مەسیحە و لای یەزدانەوە
هاتووە ،با خۆی رزگار کات .)
٣٦ دیسان سەربازەکانیش ،گاڵتەیان پێ ئەکرد ،لێی
نزیك ئەبوونەوە و سرکەیان پێئەدا ، ٣٧ ئەیان ووت :
(گەر تۆ پادشای جولەکەی ،خۆت رزگارکە .) ٣٨ پارچە
یەك تەختەیان بەسەر سەریا هەڵواسی بوو ،تیایا نووسرا
بوو ،ئا ئەمەتا پاشای جولەکە .
٣٩ یەکێ لە دزەکان ،دەستی کرد بە قسە پێ ووتنی و
ووتی : (تۆ مەسیحی ؟دەباشە خۆت رزگارکە و ئێمەش)
٤٠ بەلام ئەوی کەیان ،چوو بەگژیا و ووتی : (تۆش لە
یەزدان ناترسی ،لەگەڵ ئەوەی کە لە هەمان ئازارایت .

٤١ ئەوەی بەسەر ئێمەدا دراوە،راستە،بەرامبەر بەوەی کە
کردومانە. بەڵام ئەمەی ئەم راست نیە،چونکە هیچی
نەکردوە.) ٤٢ ئینجا ووتی:(ئەی عیسا لە یادم مەکە
کاتی حوکمرانیەکەت.) ٤٣ عیسا پێی ووت:(راستی پێت
بڵێم:هەر ئەمڕۆ لەگەڵما ئەبیت لە بەهەشتا.)
٤٤ نزیکی کات ژمێری دوانزەی نیوەڕۆ،تاریکی باڵی
کێشا بەسەر هەموو زەویدا،تاوەك کاتژمێری سێی
نیوەڕۆ. ٤٥ رۆژ تاریك بوو،دیواری پەرستگاکە لە
ناوەراستا درزی برد. ٤٦ عیسا بە دەنگی بەرز
هاواری کرد و ووتی:(ئەی باوك،ئەوا رۆحم ئەسپێرمە
دەستت.)ئەمەی ووت و رۆحی سپارد.
٤٧ کاتێ سەرۆکی سەد سەربازەکەی کە لەوێدا بوو،
ئەمەی بینی،ستایشی یەزدانی کرد و ووتی(لە راستیا
ئەو کابرایە بێ گوناه بوو) ٤٨ هەروەها ئەو خەڵکەی
کە کۆ بووبوونەوە لەویا،بۆ سەیرکردنی لە خاچ دانەکە،
کاتێ ئەمەیان بینی،دەستیان کردەوە بە سنگ کوتانن.
٤٩ بەڵام هەموو ناسیاوەکانی عیسا،لەگەڵ ئەو ئافرەتا ـ
نەش کە لە جەلیلەوە لەگەڵیا هاتبوون،لە دوورەوە

راوەستا بوون و ئەیان روانیە ئەم رووداوانە.
٥٠ لەناو ئەندامانی ئەنجومەنی بالادا،کابرایەك هەبوو
ناوی یوسف بوو،کابرایەکی باش و بێگوناه بوو، ٥١ رازی
نەبوو بە بڕیار و هەڵسوکەوتی ئەندامانی ئەنجومەن و
کرداریان. لە شاری رامەی ناوچەی یەهودیا بوو،لەوانە
بوو کە چاوەڕوانی مەملەکەتی ئاسمانی ئەکرد. ٥٢ هاتە
لای پیلاتۆس و داوای لاشەکەی عیسای لێکرد .
٥٣ ئینجا لەسەر خاچەکە هێنایە خوارەوە و
لە قوماشێکی کەتانی پێچا. بردی و خستیە گۆڕێکەوە کە
لە بەرد دروست کرابوو،هێشتا کەسی تێنەچوو بوو.
٥٤ ئەو رۆژەش رۆژی خۆ ئامادە کردن بوو بۆ رۆژی
شەممە،چونکە نزیك بوو. ٥٥ ئەو ئافرەتانەی کە لە
جەلیلەوە بە دوای عیساوە بوون،دوای یوسف کەوتن،
گۆڕەکەیان بینی و دییان کە چۆن لاشەکەی لەوێدا
دانرا. ٥٦ ئینجا گەڕانەوە و رۆن و بۆن و ئەم شتانە
یان ئامادە کرد بۆ چەور کردنی لاشەکە،رۆژی شەممەش
بەپێی راسپاردە،پشویان دا.

١ ئافرەتەکان ،رۆژی یەك شەممە بەیانی زوو ،بە خۆیان و
بۆن و رۆنەکەی ئامادەیان کرد بوو ،هاتنە سەر گۆرەکەی
٢ سەیریان کرد کە بەردی سەر گۆرەکە لا چووە ،
٣ لاشەکەی عیساش لەوێ نەماوە . ٤کاتێ کە لەم کارە
سەریان سورِ ما بوو ،لەپرِ دوو کابرایان بە جلی بریسکە
دارەوە بە تەنشتی خۆیانەوە دی . ٥ ترس دای گرتن و
سەریان شۆرِ کردە سەر زەوی ،دوو کابرا کە لێرەدا
ووتیان : (بۆچی ئەگەرێن بە دوای یەکێکی زیندوا لەناو
ئەم مردوانەدا ؟ ٦ ئەو لێرە نیە ،زیندووبۆتەوە ،بیرکەنەوە
لەوەی کە لە شاری جەلیل پێی ووتن . ٧ ئەو ووتی :
کورِی لە مرۆڤ لە دایك بوو ،پێویستە بدرێ بە دەست
گوناهبارانەوە ،جا لە خاچ بدرێ و لە رۆژی سێهەما
هەستێتەوە) ٨ ئەوانیش لێرەدا قسەکانی عیسایان هاتەوە
یاد . ٩ گۆرِەکەیان بەجێ هێشت و گەرِانەوە ،هەوالّی
ئەم شتانەیان هەموو دا بە یانزە قوتابیەکە و ئەوانی کە .
١٠ ئەوانەی هەوالّی ئەم شتانەیان گەیاند ،بریتی بوون

لە مریەمی مەجدەلی ،یۆنا ،مریەمی دایکی یاقوب و
هەندێ ئافرەتی تر کە لەگەڵیانا هاتبوون . ١١ گێرانە
وەی قسەکانیان هەر لە ورێنەی ئەکرد ،بۆیە باوەڕیان
پێ نەکردن . ١٢ ئینجا پەترۆس هەستا و رای کرد بۆ
سەر گۆڕەکە ،کە دانەویەوە تەنها هەر ئەو قوماشەی دی
کە تێیەوە پێچرا بوو ،ئینجا ئەوێی بەجێ هێشت ،زۆر بەسەر
سوڕمانەوە لەوەی کە رووی دا بوو .
١٣ دووان لەوان ،لەو رۆژەدا چوون بۆ دێیەك نزیکەی
حەوت میل لە ئۆرشەلیمەوە دوورە ،کە ناوی عیمواسە .
١٤ لە ڕێ باسی ئەو شتانەیان ئەکرد کە رووی دا بوو .
١٥ لەو کاتەدا کە قسەیان ئەکرد ،عیسا خۆی نزیك بووەوە
لێیان و لەگەڵیانا رۆی بە رێدا . ١٦ بەڵام چاویان
بەسترا لە ناسینی . ١٧ عیسا پرسی لێیان : (ئەوە
باسی چی ئەکەن بەرێوە ؟) ١٨ بە سەرسوڕمانێکەوە ،
راوەستان ،یەکێکیان کە ناوی کەلیۆپاس بوو ووتی : (چیە ،
ئەڵێت هەر تۆ نامۆیت کە لە ئۆرشەلیما لات داوە ئاگات
لەوە نیە کە لەم رۆژانەدا رووی دا ؟) ١٩ ئینجا پێی
ووتن : (چی رووی داوە ،نایگێڕنەوە بۆم ؟) ووتیان : (تۆ

ناوی عیسات نەبیستوە،ئەوەی لە ناسرە بوو،ئەوەی کە
نێرراوی یەزدان بوو وە زۆر توانادار بوو،لە قسە و کاریا
بەرامبەر بە یەزدان و بەرامبەر بە خەڵکی. ٢٠ دوایی
سەرۆك قەشەکان و دادپەروەران ناردیان بۆ لە خاچ ـ
دان. ٢١ ئێمە هیوامان بەوە بوو کە ئەو مەسیحی
چاوەڕێ کراو بێت،ئەوەی یەزدان پەیمانی داوە بینێرێت
بۆ رزگاریمان. لەگەڵ ئەوەشا کە ئەمرۆ رۆژی سێهەمە
ئەمە رووی‌داوە،٢٢ هەندێ لە ئافرەتەکانمان،بە
هەواڵێك زۆر سەریان سوڕ هێنایین چونکە بەیانی زوو
چووبوونە سەر گۆڕەکە،٢٣ لاشەکەیان نەبینی بوو،ئینجا
گەڕانەوە و ئەمەیان باس کرد و ووتیان:ئێمە دوو
فریشتەشمان دی کە ئەیان ووت: ئەو زیندوە.
هەندێ لە ئێمە چووە سەر گۆڕەکە و سەیریان کرد ئەوەی
ئافرەتەکان گێرایانەوە راستە و لە گۆڕەکەدا کەسیان
نەدی. ٢٥ ئینجا عیسا پێی ووتن: (ئەی تێ ـ
نەگەیشتوان،ئەی کەم باوەران،بە هەموو ئەوانەی کە
نێرراوانی یەزدان باسیان کردوە،٢٦ ئەی باشە
نەئەبوایە کە عیسای مەسیح ئەم ئازارانە بچێژێ و ئینجا

سەركەوتن بەدەست بهێنێت؟) ٢٧ ئینجا دەستی كرد
بە روون كردنەوەی ئەو شتانەی كە لەسەری نووسراوە،هەر
لە موساوە تا دوا نێرراوی یەزدان. ٢٨ ووردە ووردە
نزیك ئەبوونەوە لەو دێیەی كە قوتابیەكان بۆی هاتبوون.
عیسا وا خۆی نیشاندا كە ئەو ئەروات بۆ شوێنێكی دوور
تر. ٢٩ قوتابیەكان زۆریان لێكرد و ووتیان: (ئەوا رۆژ
ئاوا ئەبێت و تاریك ئەبێت،بمێنەرەوە لامان.) ئەویش
بەمە رازی بوو،لەگەڵیانا هاتە ماڵەوە. ٣٠ كاتێ
لەسەر خوان دانیشتن،دەستی برد نانەكەی هەڵگرت،
پیرۆزی كرد و لەتی كرد،ئینجا دای پێیان.
٣١ دەست بەجێ چاویان كرایەوە و ناسیانەوە،ئینجا
لەبەر چاویان نەما. ٣٢ یەك بە یەكیان ووت: (ئەمە
بۆیە كاتێ لە رێ قسەی بۆ ئەكردین،دڵمان لەناو
سنگمانا وەك ئاگر گری گرتبوو.) ٣٣ دوای ئەمە
یەكسەر هەستان و گەڕانەوە بۆ ئۆرشەلیم،سەیریان كرد
یانزە قوتابیەكە و ئەوانەی كە لەگەڵیانن،هەموو كۆبوو-
نەتەوە، ٣٤ بانگیان ئەكرد و ئەیان ووت: (راستە گەورە
مان هەستاوەتەوە،دەریش كەوتووە بۆ سەمعان.)

٣٥ لێرەدا هەردوکیان دەستیان کرد بە گێڕانەوەی
ئەوەی لە ڕێگادا ڕووی‌دا بوو،ئینجا چۆن لە کاتی نان
شکانەکەدا ناسیانەوە.
٣٦ لەو کاتەدا کە لەم باسە ئەدوان،عیسا خۆی هاتە
ناوەراستیانەوە،لە نێوانیانا ڕاوەستا،پێی ووتن: (سلاوتان
لێ‌بێت) ٣٧ بەڵام لەبەر ترس و لەرزی خۆیان وایان
زانی ئەمە خەیاڵە. ٣٨ عیسا پێی ووتن: (ئەوە بۆچی
وا سەرتان لێ‌شێواوە؟بۆچی دوو دڵن؟ ٣٩ سەیری
دەست و قاچم کەن،دەستم لێ‌دەن،خەیاڵ گۆشت و
ئێسقانی نیە وەك ئەم گۆشت و ئێسقانەی ئێستا هەمە)
٤٠ کاتێ ئەمەی ووت دەست و قاچی کە شوێنی بزمارە
کانی پێوە بوو،نیشانی دان. ٤١ لە خۆشیا بە تەواوی
باوەریان نەئەکرد و زۆر سەریان سورمابوو پێی ووتن:
(هیچتان لێرە هەیە کە بخورێت؟) ٤٢ پارچەیەك
ماسی هەڵگرت. ٤٣ لەبەر چاویانا خواردی.
٤٤ ئینجا پێی ووتن:ئا ئەمەیە ئەو قسانەی کە بۆم
کردن،کاتێ لەگەڵتانا بووم:پێویستە هەموو ئەوانەی کە
لە شەریعەتی موسا و نێرراوانی یەزدان و زەبورا هەن و

نووسراون ببێته دی. ٤٥ ئینجا بیر و هۆشی کردنەوە،
تاوەك تێبگەن. ٤٦ پێی ووتن: (ئا ئاوها نوسراوە،
پێویست بوو کە عیسای مەسیح ئازار بکێشێ و بمرێ و
دوای لە رۆژی سێهەما زیندوبێتەوە. ٤٧ تاوەك داوای
سڕینەوەی گوناه بکات،لەناو هەموو گەلانا،بە دەست ـ
پێکردن لە ئۆرشەلیمەوە. ٤٨ ئەوا ئێوە شایەتی ئەم
شتانەن. ٤٩ ئێستاش ئەینێرم ئەوەی باوکم پەیمانی
پێداوم بەلاَم جارێ لەناو شارا بمێننەوە،تا ئەو کاتەی کە
لە ئاسمانەوە جلی بەهێزیتان لەبەرئەکرێت) ٥٠ دوای
ئەمە پێشیان کەوت و بردنی بۆ شاری بەیت عەینا بە
دەست بەرزکردنەوەوە داوای پیرۆزی بۆ کردن. ٥١ لەو
کاتەدا کە داوای پیرۆزی بۆ ئەکردن،لێیان جیابوەوە و
بەرزبوەوە بۆ ئاسمان. ٥٢ چۆکیان بۆ داداو ئینجا زۆر
بە شادیەوە گەڕانەوە بۆ ئۆرشەلیم. ٥٣ بەردەوام
ئەرۆیشتن بۆ پەرستگاکە و لەوێ ستایشی یەزدانیان
ئەکرد.